

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova č. 12, 812 66 BRATISLAVA

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

***Národný eradikačný program pre africký mor ošípaných v diviačej
populácii na Slovensku v roku 2025***

Predložil:

MVDr. Martin Chudý

Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:

Ing. Richard Takáč

**Minister pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR**

Bratislava, január 2025

NÁRODNÝ ERADIKAČNÝ PROGRAM PRE AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH V DIVIAČEJ POPULÁCIÍ NA SLOVENSKU PRE ROK 2025

OBSAH:

1. Ciele programu
2. Zákonné právomoci
3. Finančné zabezpečenie
4. Zhodnotenie nákazovej situácie k 1.1.2025 za rok 2024
5. Populácia a registrácia chovov ošípaných
6. Požiadavky na biologickú bezpečnosť
7. Inšpekcie biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných
8. Premiestňovanie ošípaných + kontrola premiestňovania živých ošípaných
9. Úradné kontroly chovov ošípaných
10. Veterinárne opatrenia pre chovy ošípaných
11. Manažment populácie diviakov
 - Denzita diviačej zveri
 - Program manažmentu diviačej zveri
 - Vymedzenie infikovaných oblastí
 - Opatrenia prijaté pre užívateľov poľovných revírov
 - Biologická bezpečnosť v poľovných revíroch
12. Dohľad nad domácimi ošípanými
 - Monitoring domácich ošípaných
 - Postup RVPS v prípade podozrenia a výskytu AMO
13. Dohľad nad diviakmi
 - Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri.
 - Činnosti RVPS po oznámení o nájdení uhynutého diviaka
 - Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi
 - Opatrenia biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch
 - Krížové kontroly RVPS a OÚ odbor pozemkový a lesný
 - Spôsob vykonávania lovu diviačej zveri
 - Školenia poľovníkov
 - Podpora lovu a vyhľadávania uhynutých diviakov
14. Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa, mäsových prípravkov a mäsových výrobkov z diviačej zveri
15. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri
16. Úlohy orgánov štátnej správy a Slovenskej poľovníckej komory pri eradikácii AMO v diviačej populácii
17. Informovanie poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach
18. Vyhodnotenie plnenia plánu odbornou skupinou
19. Overovanie účinnosti plánov kontroly
20. Laboratórna diagnostika, odber vzoriek
21. Dokumentácia týkajúca sa domácich ošípaných a diviakov
22. Prílohy

1. Ciele programu

- Realizácia opatrení na monitorovanie a dosiahnutie eradikácie AMO.
- Plnenie právnych požiadaviek a odporúčaných postupov zmysle usmernení a metodických pokynov týkajúcich sa sledovania AMO u diviakov a domácich ošípaných
- Uplatňovanie ustanovení vykonávacieho nariadenia Komisie 2023/594/ EU
- Implementácia opatrení a postupov Oznámenie komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504)

2. Záonné právomoci

2.1 Právny rámec pre kontrolu AMO je obsiahnutý v týchto dokumentoch

- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“).
- Delegované nariadenie Komisie č. 2020/687/EÚ ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/429, pokiaľ ide o pravidlá prevencie a kontroly určitých chorôb zo zoznamu.
- Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/594 zo 16. marca 2023, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných a zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/605 (ďalej len VNK (EÚ) 2023/594).
- Zákon č.274/2009 o poľovníctve o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

2.2 Pracovné dokumenty

- Oznámenie komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504)

3. Finančné zabezpečenie

3.1 Finančné zabezpečenie plánu eradikácie AMO v diviačej populácii je zabezpečené z rozpočtu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR

- vyplácanie náhrady za vzorky z ulovených a nájdených uhynutých diviakov a neškodné odstránenie tiel diviakov prostredníctvom regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len „RVPS“),
- laboratórna diagnostika prostredníctvom ŠVPS SR.

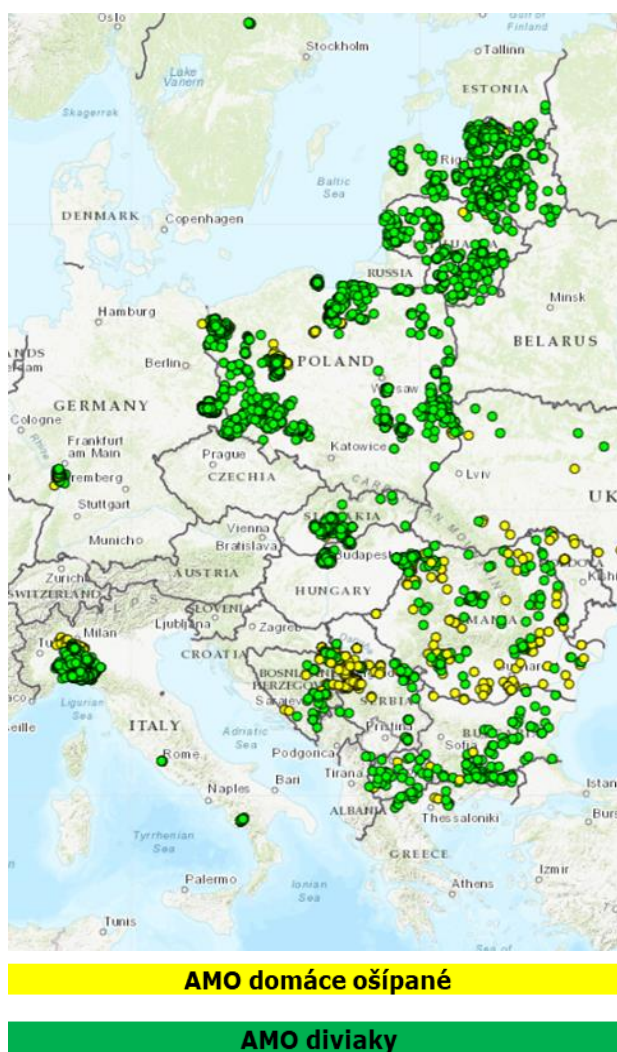
4. Zhodnotenie nákazovej situácie k 1.1.2025 za rok 2024

4.1 Charakteristika nákazy

Africký mor ošípaných (AMO) je vírusová, vysoko kontagiózna infekcia domácich ošípaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavičnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný). Prejavuje sa rýchlym priebehom, s vysokými horúčkami, celkovou apatiou, slabosťou, inapetenciou,

hnačkami, pneumóniou a krvácaninami rôznej veľkosti a tvaru v podkoží, na slizniciach , serózach a v tkanivách rôznych orgánov. Vyznačuje sa vysokou morbiditou a mortalitou (85 až 100%). AMO je veľkou hrozbou pre chov domácich ošípaných a výkon poľovníctva nielen u diviačej zveri. V prípade výskytu AMO sa v ohnisku nákazy usmrcujú všetky domáce ošípané a zastavuje resp. obmedzuje sa obchodovanie so živými ošípanými, spermou, vajíčkami, embryami, bravčovým mäsom a výrobkami z bravčového mäsa. Pri potvrdení choroby u diviačej zveri sa zastavuje resp. reguluje poľovania nielen na diviakov, ale aj ostatnú voľne žijúcu zver, obmedzuje sa pohyb v lese a zastavuje sa obchodovanie z mäsom od diviakov vrátane produktov.

4.2 Epidemiologická situácia v Európe v roku 2024

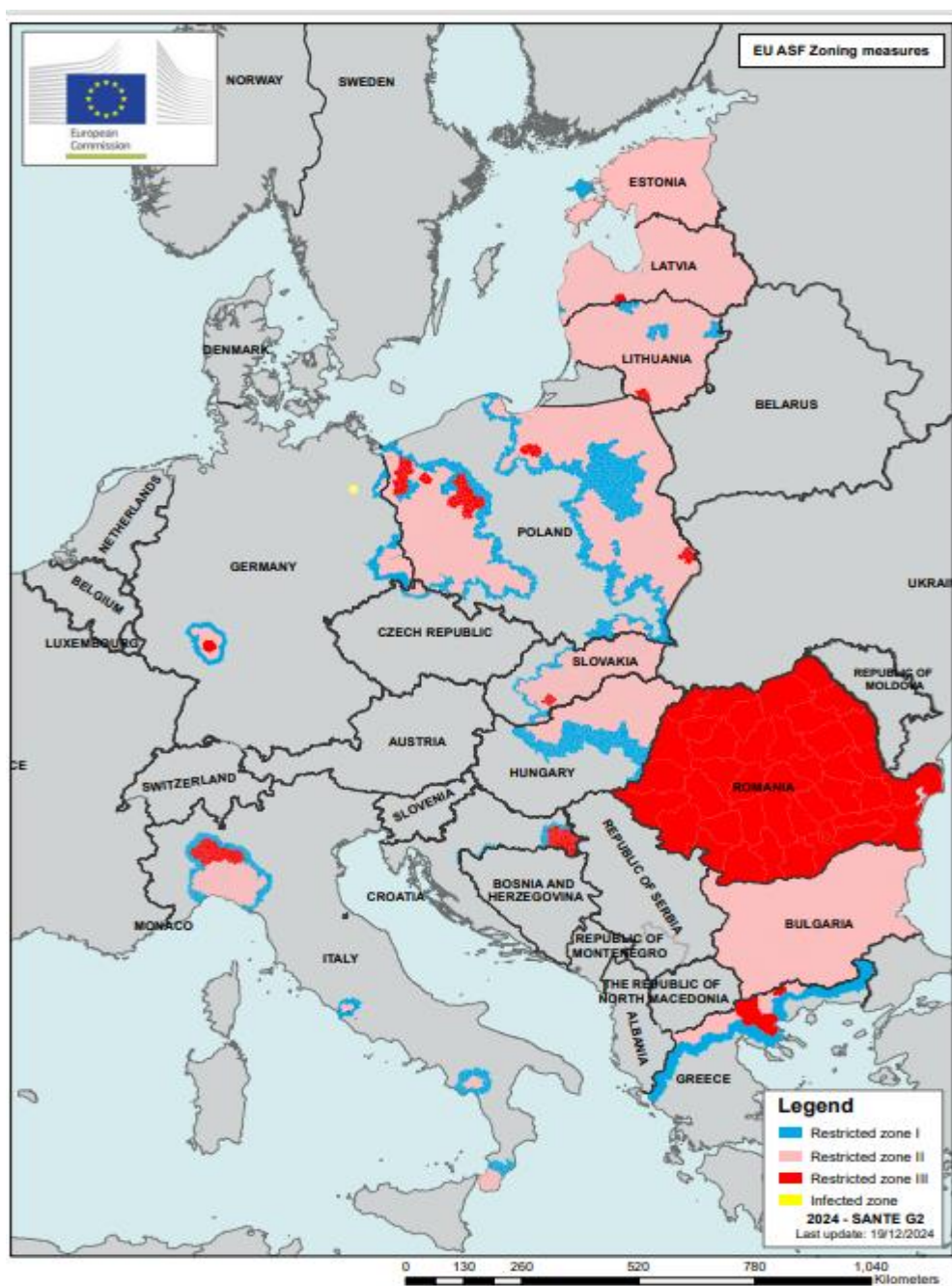

V EÚ ku 31.12.2024 AMO vyskytuje v Bulharsku, Estónsku, Spolkovej republike Nemecko, Maďarsku . Taliansku, Litve, Lotyšsku, Poľsku, Rumunsku, Slovensku , Česku, Chorvátsku, Švédsku. V štátoch ktoré susedia s EU sme zaznamenali výskyt v Srbsku (domáce ošípané a diviaky), Moldavsku (domáce ošípané) a na Ukrajine (domáce ošípané a diviaky).

Slovenská republika zaznamenala výskyt nákazy u domácich ošípaných v jednom chove dňa 2.8.2024 v obci Súdoľce okres Krupina a u diviačej zveri zaznamenala 306 hlásení.

Na základe výskytov boli pravidelne upravované reštrikčné oblasti v jednotlivých krajinách t. j. upravovaná príloha VNK (EÚ) 2023/594.

Mapa výskytu (regionalizácia / reštrikčné oblasti) AMO: zdroj Európska Komisia (december 2024)

časť I modrá farba - rizikové oblasti bez výskytu,

časť II ružová farba - výskyt u diviačej zveri,

časť III červená farba - výskyt aj u domácich ošípaných

4.3 Epidemiologická situácia na Slovensku a prehľad virologicky a sérologicky pozitívnych nálezov v SR

Historicky prvý výskyt afrického moru ošípaných (AMO) na území SR bol potvrdený 25.7.2019 v obci Strážne v okrese Trebišov. Ohnisko bolo potvrdené u súkromného drobnochovateľa ošípaných a všetky ošípané (4 ošípané) boli usmrtené do 24 hodín od potvrdenia choroby. Prvé ohnisko AMO bolo lokalizované 470 metrov od hranice s Maďarskou republikou, kde sa africký mor už dlhodobo vyskytoval v populácii diviakov. Je vysoký predpoklad, že africký mor ošípaných bol na územie SR introdukovaný prostredníctvom infikovaných diviakov z územia Maďarska, čo potvrdzuje aj následný výskyt AMO u diviakov na našom území v tej istej oblasti. V nasledujúcich obdobiach sa AMO šírilo najskôr severným smerom Košického kraja odtiaľ do Prešovského kraja a neskôr do Banskobystrického kraja a Žilinského kraja a v závere roka 2022 aj do Nitrianskeho kraja. Doposiaľ bol AMO u domácich ošípaných diagnostikovaný v 47 chovoch domácich ošípaných.

Prehľad výskytu AMO u domácich ošípaných je zverejnený a aktualizovaný od roku 2019 na webovom sídle Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky:

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO_SR.php

Africký mor u diviakov

V roku 2019 krátko po potvrdení AMO u domácich ošípaných bol diagnostikovaný aj prvý prípad AMO v diviačej populácii. Dňa 8.8.2019 bol potvrdený prvý prípad AMO v katastri obce Svätušie približne 7 km od slovensko-maďarskej hranice v okrese Trebišov v oblasti, kde sa s chovom diviačej zveri podľa poľovníckej koncepcie nepočíta. Štátna hranica v tejto oblasti je bez prírodných alebo umelých prekážok, čo poskytuje ideálne podmienky pre migráciu diviačej zveri. Aj napriek každoročne prijatým opatreniam uvedených v Národných eradikačných programoch pre AMO v diviačej populácii na Slovensku v jednotlivých rokoch sa doposiaľ nepodarilo eradikovať AMO v diviačej populácii.

V nasledujúcich obdobiach sa AMO šírilo najskôr severovýchodným smerom Košického kraja.

V roku 2020 bolo zasiahnutých 14 okresov, búrlivý priebeh bol v okresoch TV (313 prípadov), KE (225), VT (80).

V roku 2021 sa Slanskými vrchmi šírila na sever do Prešovského kraja a tiež na juhovýchod do Banskobystrického kraja. Spolu bolo zasiahnutých 31 okresov. KE (681 prípadov), PO (522), VT(338), BJ (282), RV (261), SB (234).

V roku 2022 bol zaznamenaný výskyt už aj v Nitrianskom kraji (okres ZM 18 prípadov) a v Žilinskom kraji (LM 8 prípadov). Spolu bolo zasiahnutých 32 okresov,

V tomto roku prebiehala epizootia na zasiahnutom území miernejšou formou (pomerne málo prípadov vo vzťahu k veľkosti zasiahnutého územia BJ (149), VT (71), LE (66), RS (46), HE (44), LC (41).

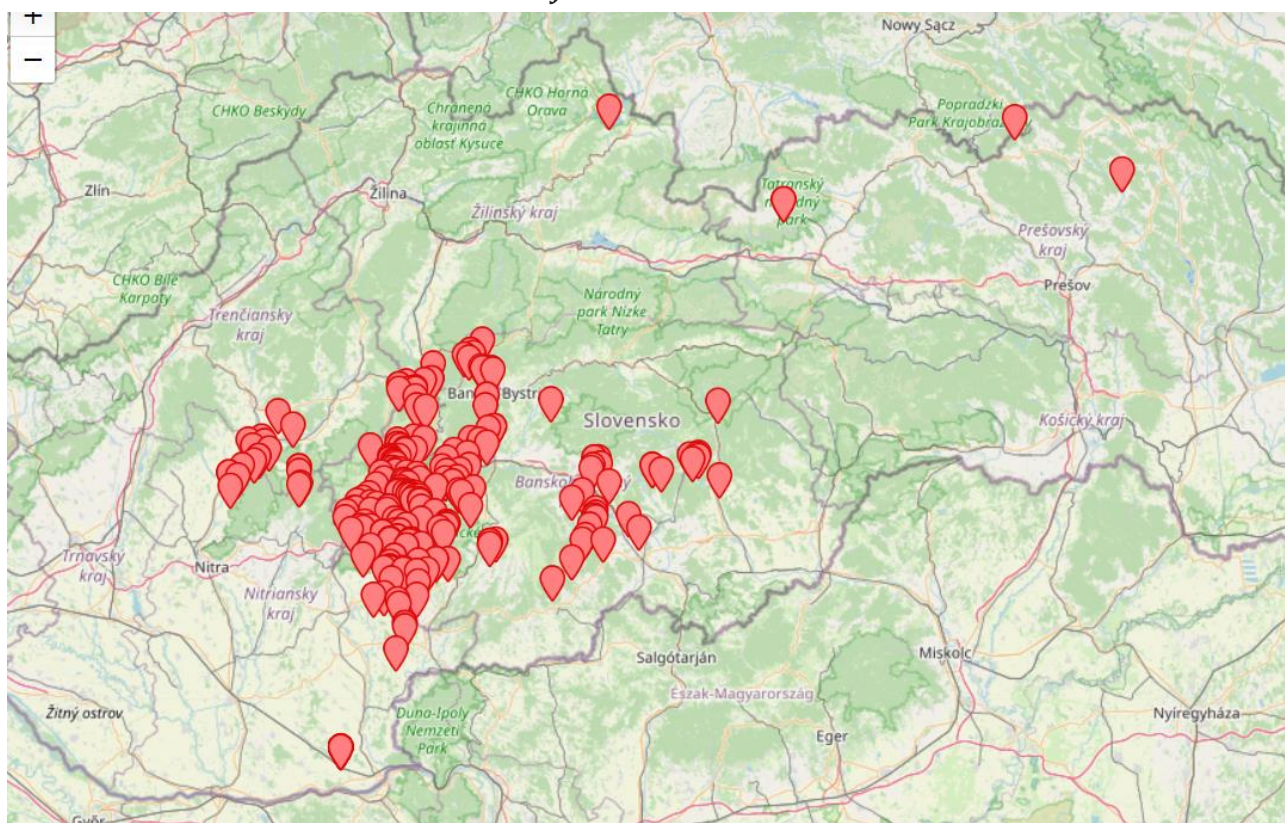
V roku 2023 bolo potvrdených 679 pozitívnych nálezov u diviakov v 30 okresoch SK (100), BJ (91), SP (62), PO (61), ZC (55), BB (54), RS (47), KE (38).

V tomto roku došlo v okrese Košice k opätovnému prepuknutiu infekcie keďže v roku 2022 tam nebola infekcia zaznamenaná (súvis s nárastom populácie diviakov)

V roku 2024 sa vyskytol AMO v 19 okresoch spolu 306 prípadov LV (70), BS (36), ZC (33), ZM (26), ZH (26), KA (23), LC (19).

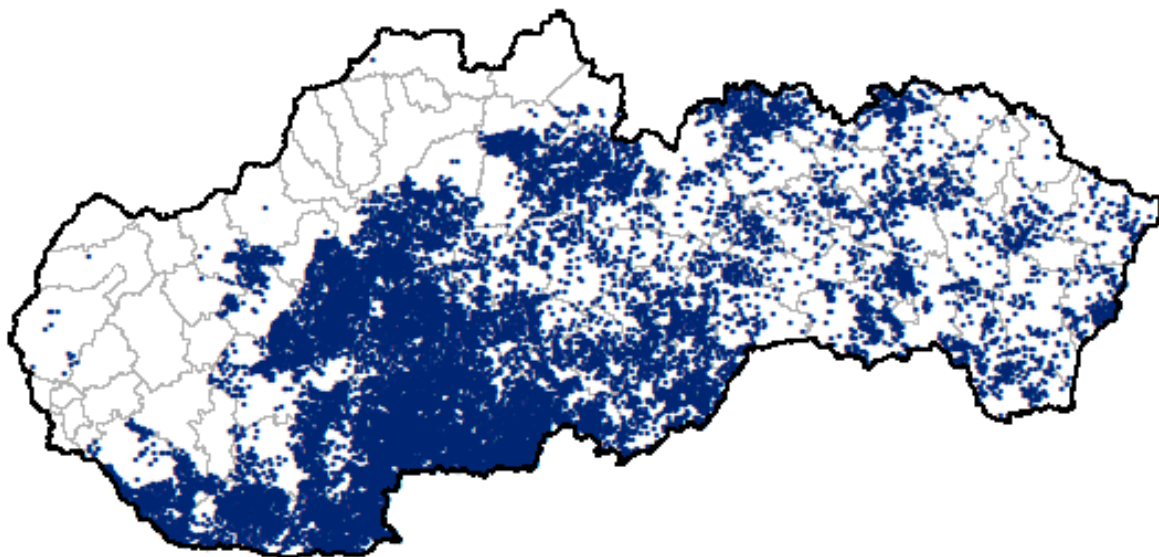
Serologická odozva v celej monitorovanej oblasti dosiahla v roku 2022 najvyššiu úroveň (1,6 %). Logicky to súvisí s búrlivým priebehom epizootie v roku 2021, kedy bolo zaznamenaný najvyšší počet virologicky pozitívnych diviakov (3248). Samozrejme sú regionálne rozdiely v určitom časovom horizonte, ale vo všeobecnosti sa dá konštatovať, že prežívateľnosť infikovaných diviakov je pomerne nízka.

VÝSKYT AMO V SR JANUÁR 2024 - DECEMBER 2024

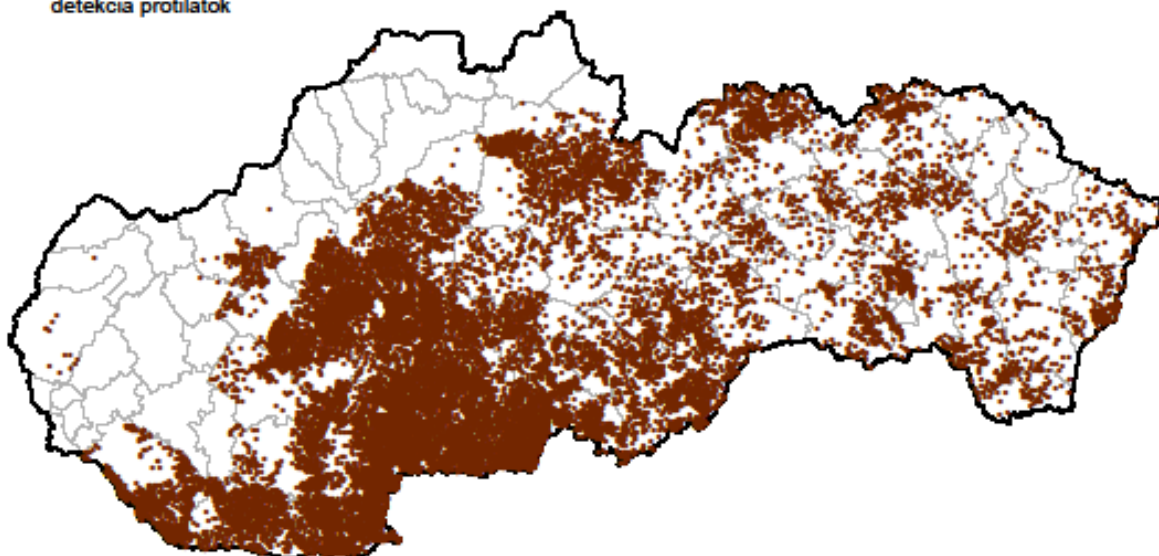

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2024 - aktívny monitoring**

detekcia vírusu

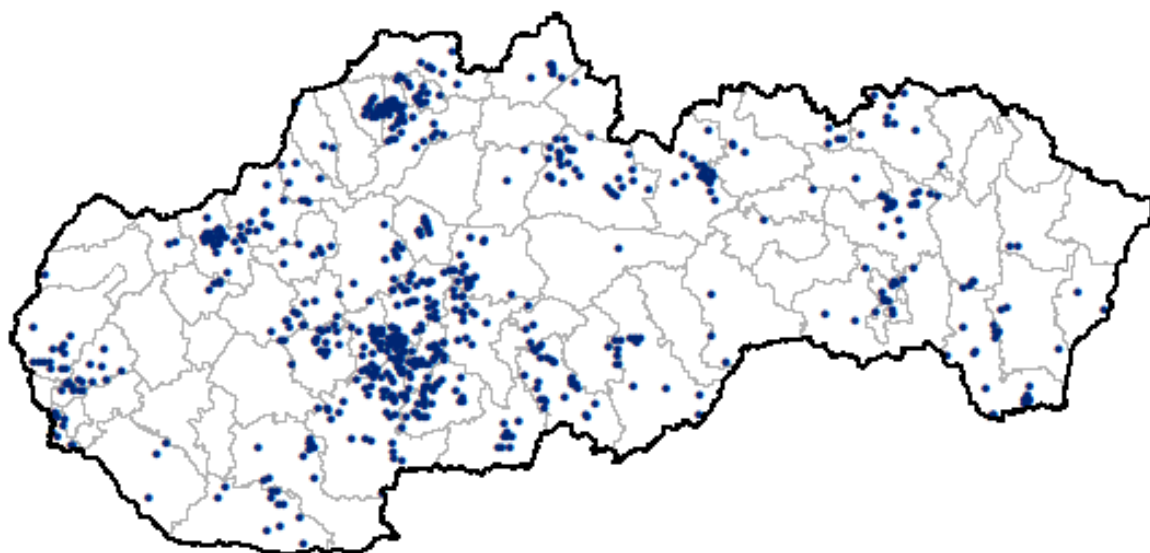

detekcia protilátok

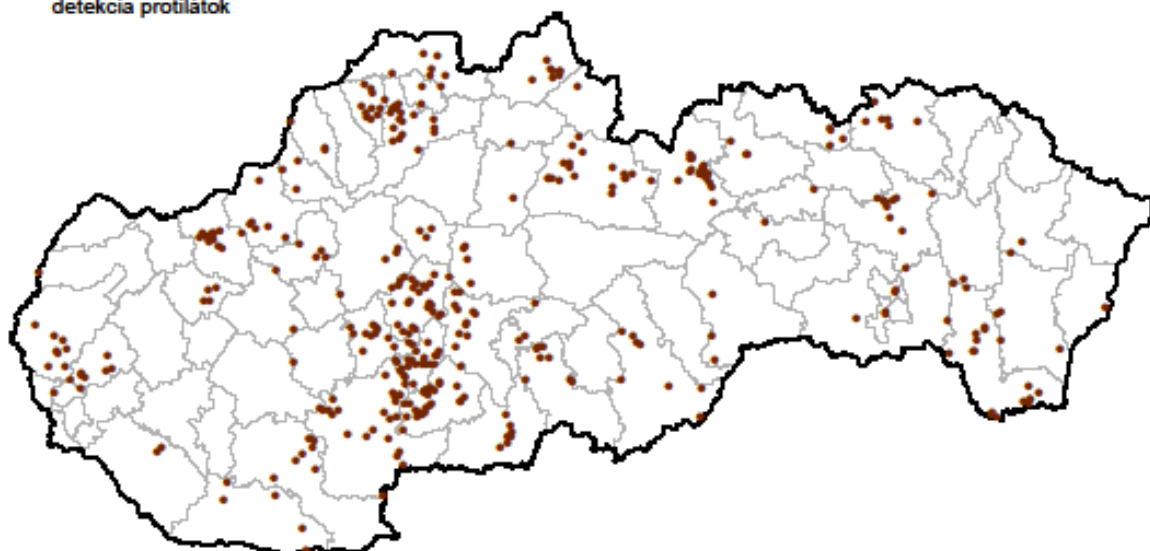

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2024 - pasívny monitoring**

detekcia vírusu

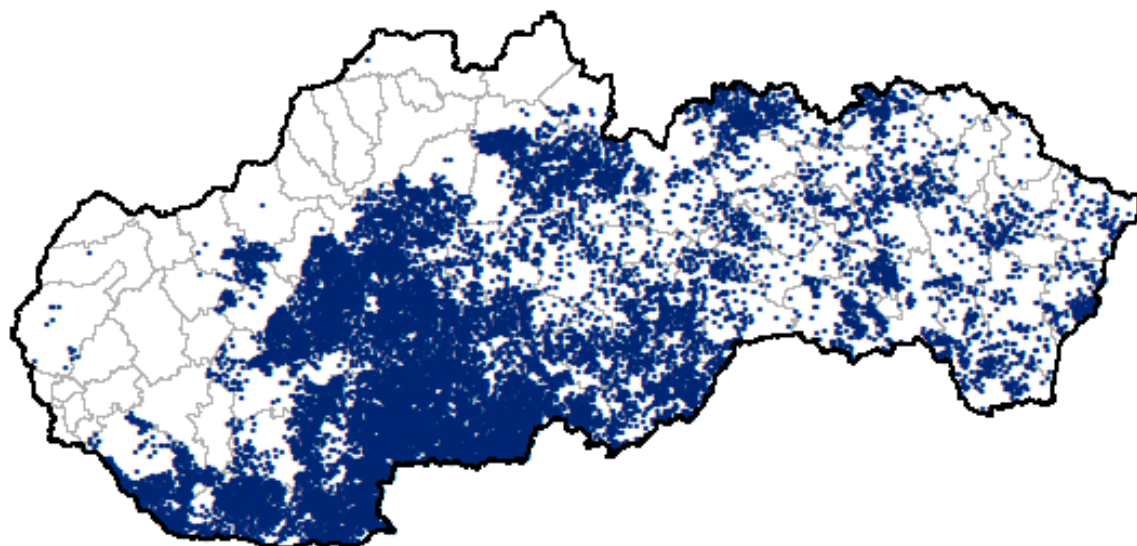

detekcia protilátok

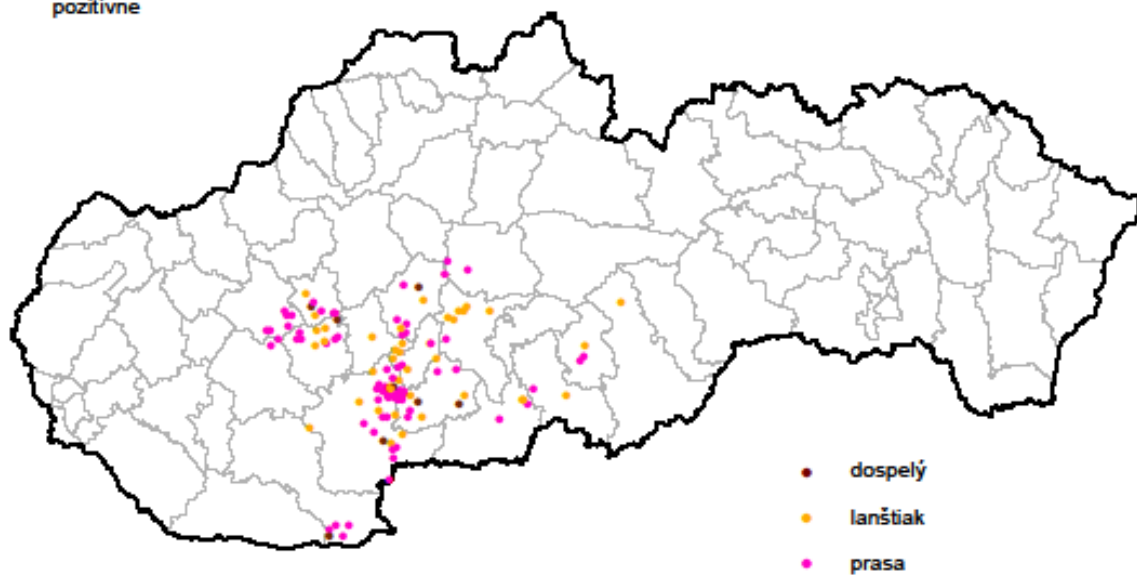

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF
na Slovensku v roku 2024 - aktívny monitoring**

vyšetrené

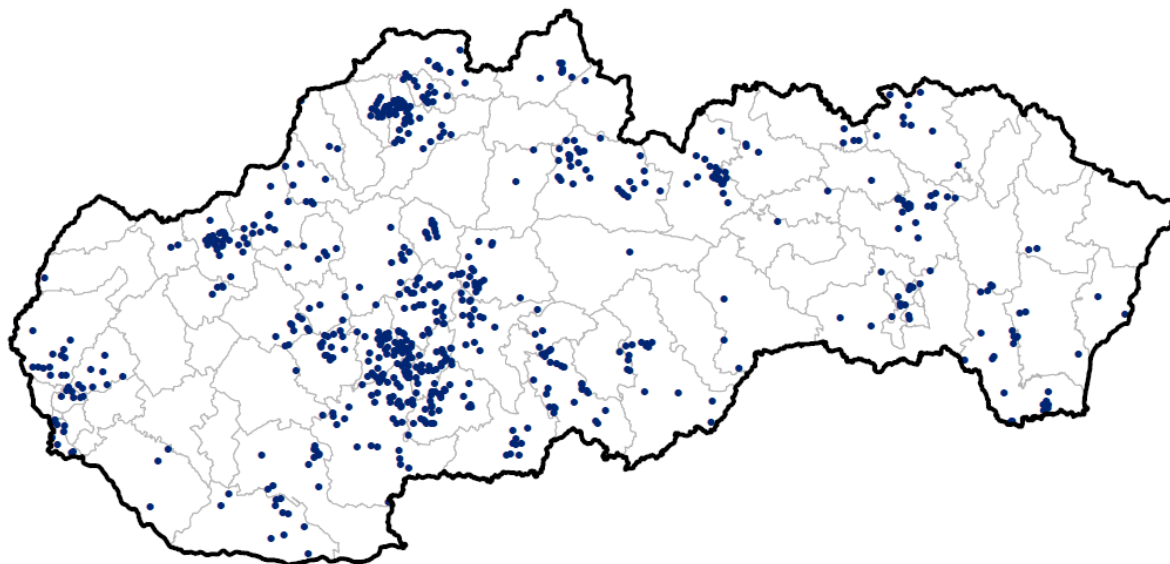

pozitívne

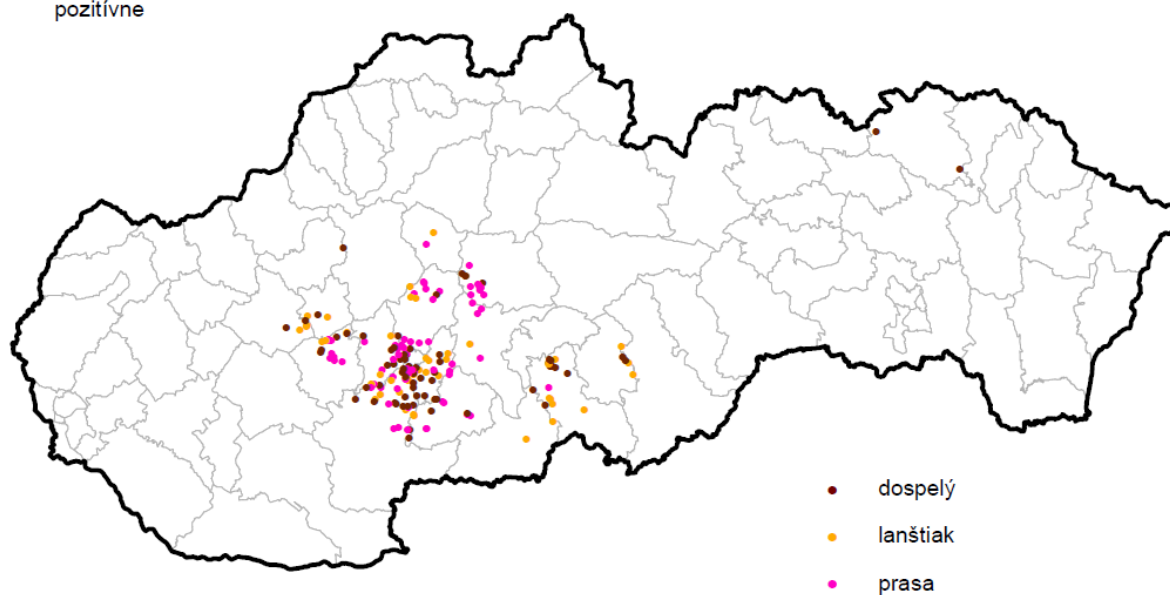

Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF na Slovensku v roku 2024 - pasívny monitoring

vyšetrené

pozitívne

Monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2024

január – december 2024.

AMO rok 2024		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	1	0	1	5	0	5
B4	Bratislava IV.	0	0	0	0	0	0
B5	Bratislava V.	0	0	0	9	0	9
MA	Malacky	20	0	20	25	0	25
PK	Pezinok	8	0	8	10	0	10
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	0	0	0	0	0	0
DS	Dunajská Streda	760	0	760	761	0	761
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	6	0	6	6	0	6
SE	Senica	2	0	2	2	0	2
SI	Skalica	0	0	0	0	0	0
TN	Trenčín	8	0	8	12	0	12
BN	Bánovce nad Bebravou	202	0	202	202	1	203
IL	Ilava	3	0	3	7	0	7
MY	Myjava	0	0	0	2	0	2
NM	Nové Mesto nad Váhom	105	0	105	118	0	118
PE	Partizánske	466	21	487	480	10	490
PB	Považská Bystrica	0	0	0	0	0	0
PD	Prievidza	957	0	957	964	0	964
PU	Púchov	3	0	3	3	0	3
NR	Nitra	347	2	349	348	1	349
KN	Komárno	1187	0	1187	1193	0	1193
LV	Levice	3388	34	3422	3364	70	3434
NZ	Nové Zámky	1621	10	1631	1629	5	1634
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	308	12	320	317	12	329
ZM	Zlaté Moravce	495	35	530	519	26	545
ZA	Žilina	17	0	17	32	0	32
BY	Bytča	11	0	11	17	0	17
CA	Čadca	8	0	8	9	0	9
DK	Dolný Kubín	217	0	217	217	0	217
KM	Kysucké Nové Mesto	2	0	2	13	0	13
LM	Liptovský Mikuláš	785	1	786	796	0	796
MT	Martin	255	0	255	255	0	255
NO	Námestovo	8	0	8	8	0	8
RK	Ružomberok	249	0	249	249	0	249
TR	Turčianske Teplice	272	0	272	277	2	279

TS	Tvrdošín	20	0	20	20	0	20
BB	Banská Bystrica	184	7	191	193	14	207
BS	Banská Štiavnica	371	9	380	358	36	394
BR	Brezno	198	1	199	200	0	200
DT	Detva	207	3	210	211	0	211
KA	Krupina	1273	18	1291	1270	23	1293
LC	Lučenec	667	16	683	679	19	698
PT	Poltár	193	31	224	224	7	231
RA	Revúca	394	1	395	395	0	395
RS	Rimavská Sobota	981	5	986	988	2	990
VK	Veľký Krtíš	2242	23	2265	2262	5	2267
ZV	Zvolen	584	16	600	592	12	604
ZC	Žarnovica	338	19	357	355	33	388
ZH	Žiar nad Hronom	815	10	825	808	26	834
PO	Prešov	225	1	226	234	0	234
BJ	Bardejov	249	4	253	254	2	256
HE	Humenné	101	0	101	101	0	101
KK	Kežmarok	223	2	225	225	0	225
LE	Levoča	52	1	53	53	0	53
ML	Medzilaborce	9	0	9	9	0	9
PP	Poprad	109	0	109	110	0	110
SB	Sabinov	56	0	56	58	0	58
SV	Snina	86	1	87	87	0	87
SL	Stará Ľubovňa	297	2	299	299	0	299
SP	Stropkov	7	1	8	8	0	8
SK	Svidník	43	1	44	44	0	44
VT	Vranov nad Topľou	89	3	92	93	0	93
K1	Košice I.	75	0	75	78	0	78
K2	Košice II.	25	0	25	28	0	28
K3	Košice III.	0	0	0	0	0	0
K4	Košice IV.	2	0	2	2	0	2
KS	Košice okolie	343	2	345	348	0	348
GL	Gelnica	36	0	36	36	0	36
MI	Michalovce	110	3	113	113	0	113
RV	Rožňava	260	0	260	260	0	260
SO	Sobrance	168	3	171	172	0	172
SN	Spišská Nová Ves	116	0	116	116	0	116
TV	Trebišov	314	1	315	316	0	316
	CELKOM	23173	299	23472	23448	306	23754

Pasívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2024

január – december 2024

AMO rok 2024		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	1	0	1	5	0	5
B4	Bratislava IV.	0	0	0	0	0	0
B5	Bratislava V.	0	0	0	9	0	9
MA	Malacky	8	0	8	13	0	13
PK	Pezinok	8	0	8	10	0	10
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	0	0	0	0	0	0
DS	Dunajská Streda	2	0	2	3	0	3
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	4	0	4	4	0	4
SE	Senica	1	0	1	1	0	1
SI	Skalica	0	0	0	0	0	0
TN	Trenčín	7	0	7	11	0	11
BN	Bánovce nad Bebravou	5	0	5	5	1	6
IL	Ilava	3	0	3	7	0	7
MY	Myjava	0	0	0	2	0	2
NM	Nové Mesto nad Váhom	13	0	13	26	0	26
PE	Partizánske	1	0	1	1	3	4
PB	Považská Bystrica	0	0	0	0	0	0
PD	Prievidza	3	0	3	10	0	10
PU	Púchov	3	0	3	3	0	3
NR	Nitra	2	0	2	2	0	2
KN	Komárno	5	0	5	11	0	11
LV	Levice	21	2	23	13	22	35
NZ	Nové Zámky	8	0	8	11	0	11
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	1	0	1	5	5	10
ZM	Zlaté Moravce	0	0	0	0	15	15
ZA	Žilina	17	0	17	32	0	32
BY	Bytča	11	0	11	17	0	17
CA	Čadca	7	0	7	8	0	8
DK	Dolný Kubín	1	0	1	1	0	1
KM	Kysucké Nové Mesto	2	0	2	13	0	13
LM	Liptovský Mikuláš	18	1	19	29	0	29
MT	Martin	0	0	0	0	0	0
NO	Námestovo	8	0	8	8	0	8
RK	Ružomberok	1	0	1	1	0	1

TR	Turčianske Teplice	3	0	3	8	2	10
TS	Tvrdošín	1	0	1	1	0	1
BB	Banská Bystrica	4	0	4	8	12	20
BS	Banská Štiavnica	19	4	23	7	30	37
BR	Brezno	0	0	0	1	0	1
DT	Detva	2	0	2	3	0	3
KA	Krupina	25	1	26	15	13	28
LC	Lučenec	6	0	6	4	17	21
PT	Poltár	2	0	2	5	4	9
RA	Revúca	0	0	0	0	0	0
RS	Rimavská Sobota	8	0	8	11	1	12
VK	Veľký Krtíš	7	0	7	8	1	9
ZV	Zvolen	12	0	12	11	5	16
ZC	Žarnovica	10	3	13	15	29	44
ZH	Žiar nad Hronom	22	5	27	19	17	36
PO	Prešov	10	0	10	18	0	18
BJ	Bardejov	5	1	6	7	2	9
HE	Humenné	2	0	2	2	0	2
KK	Kežmarok	3	0	3	3	0	3
LE	Levoča	1	0	1	1	0	1
ML	Medzilaborce	0	0	0	0	0	0
PP	Poprad	20	0	20	21	0	21
SB	Sabinov	0	0	0	2	0	2
SV	Snina	0	0	0	0	0	0
SL	Stará Ľubovňa	4	0	4	4	0	4
SP	Stropkov	0	0	0	0	0	0
SK	Svidník	0	0	0	0	0	0
VT	Vranov nad Topľou	1	0	1	2	0	2
K1	Košice I.	2	0	2	5	0	5
K2	Košice II.	0	0	0	3	0	3
K3	Košice III.	0	0	0	0	0	0
K4	Košice IV.	2	0	2	2	0	2
KS	Košice okolie	2	0	2	5	0	5
GL	Gelnica	0	0	0	0	0	0
MI	Michalovce	3	0	3	3	0	3
RV	Rožňava	3	0	3	3	0	3
SO	Sobrance	1	0	1	2	0	2
SN	Spišská Nová Ves	1	0	1	1	0	1
TV	Trebišov	20	0	20	21	0	21
	CELKOM	362	17	379	482	179	661

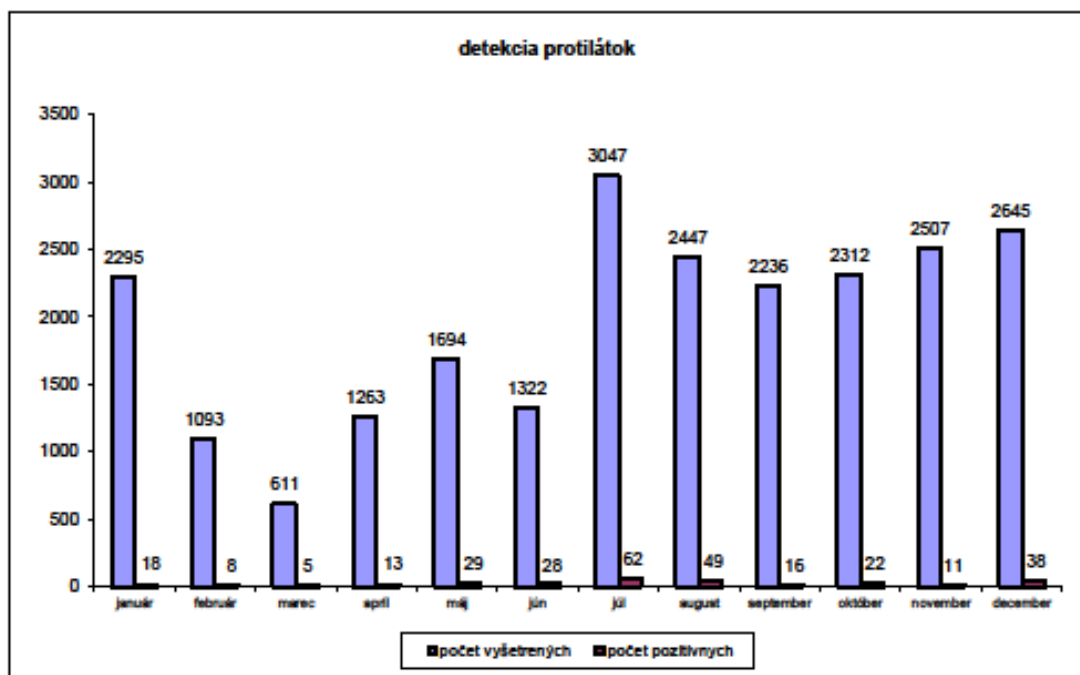
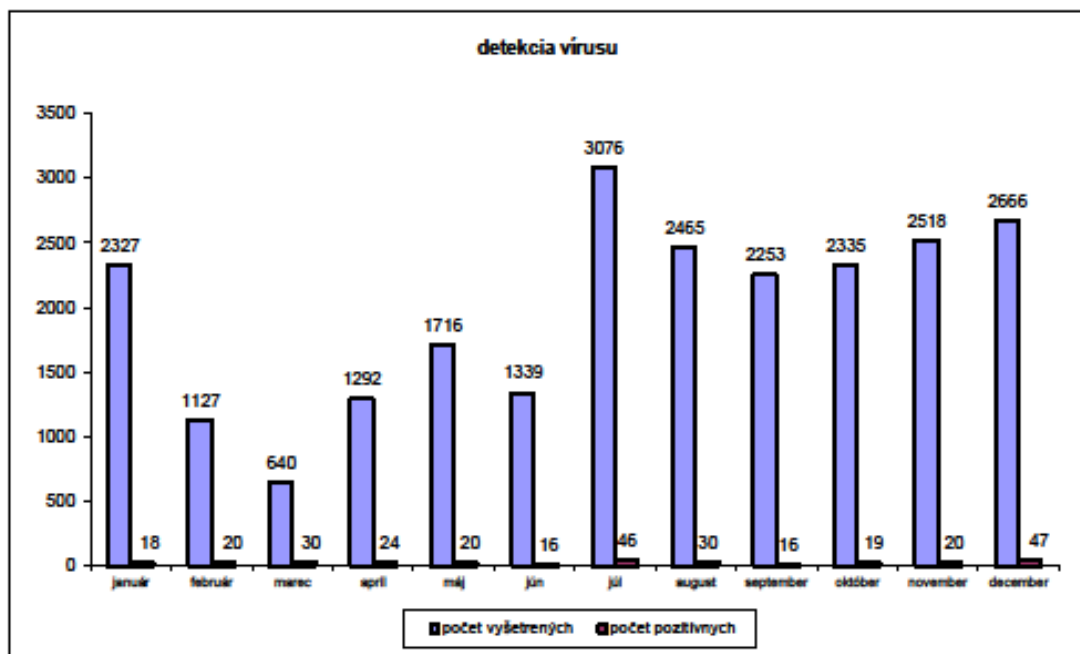
Aktívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2024

január – december 2024

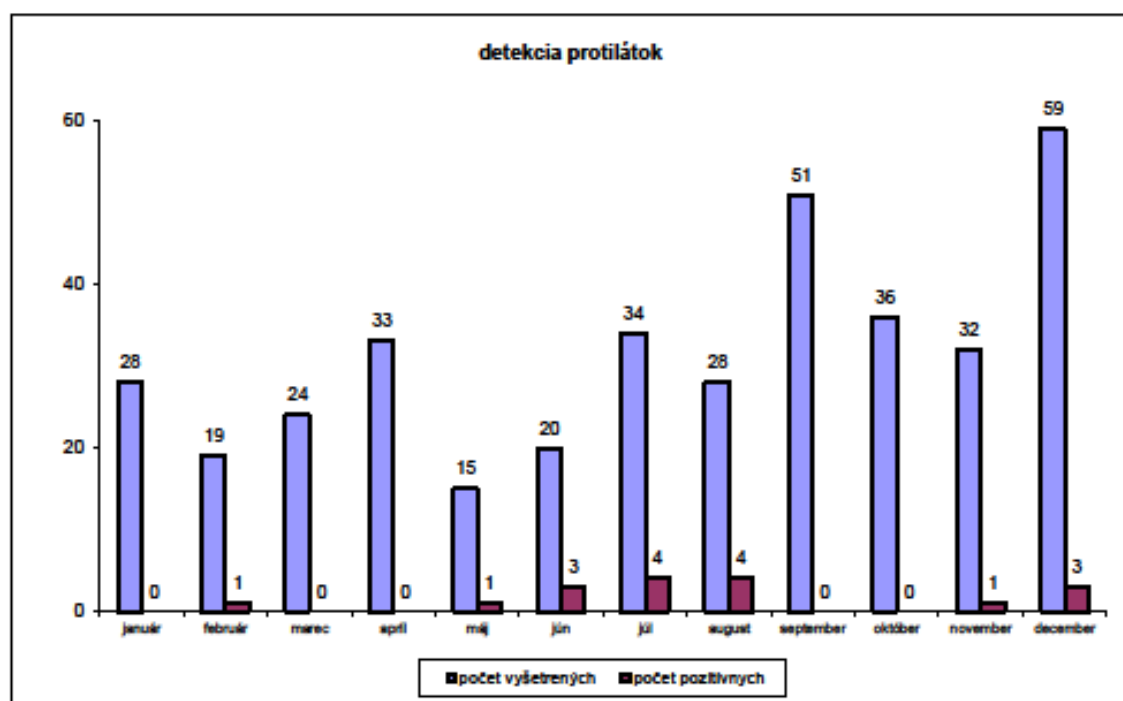
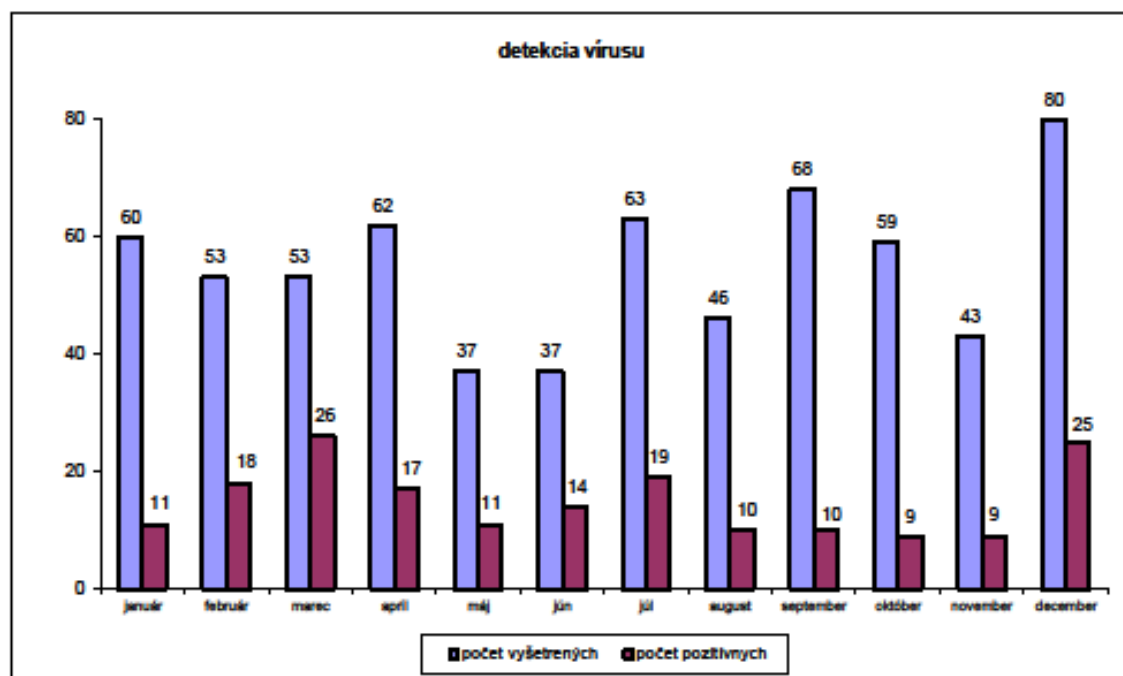
AMO rok 2024		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	0	0	0	0	0	0
B4	Bratislava IV.	0	0	0	0	0	0
B5	Bratislava V.	0	0	0	0	0	0
MA	Malacky	12	0	12	12	0	12
PK	Pezinok	0	0	0	0	0	0
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	0	0	0	0	0	0
DS	Dunajská Streda	758	0	758	758	0	758
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	2	0	2	2	0	2
SE	Senica	1	0	1	1	0	1
SI	Skalica	0	0	0	0	0	0
TN	Trenčín	1	0	1	1	0	1
BN	Bánovce nad Bebravou	197	0	197	197	0	197
IL	Ilava	0	0	0	0	0	0
MY	Myjava	0	0	0	0	0	0
NM	Nové Mesto nad Váhom	92	0	92	92	0	92
PE	Partizánske	465	21	486	479	7	486
PB	Považská Bystrica	0	0	0	0	0	0
PD	Prievidza	954	0	954	954	0	954
PU	Púchov	0	0	0	0	0	0
NR	Nitra	345	2	347	346	1	347
KN	Komárno	1182	0	1182	1182	0	1182
LV	Levice	3367	32	3399	3351	48	3399
NZ	Nové Zámky	1613	10	1623	1618	5	1623
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	307	12	319	312	7	319
ZM	Zlaté Moravce	495	35	530	519	11	530
ZA	Žilina	0	0	0	0	0	0
BY	Bytča	0	0	0	0	0	0
CA	Čadca	1	0	1	1	0	1
DK	Dolný Kubín	216	0	216	216	0	216
KM	Kysucké Nové Mesto	0	0	0	0	0	0
LM	Liptovský Mikuláš	767	0	767	767	0	767
MT	Martin	255	0	255	255	0	255
NO	Námestovo	0	0	0	0	0	0
RK	Ružomberok	248	0	248	248	0	248
TR	Turčianske Teplice	269	0	269	269	0	269

TS	Tvrdošín	19	0	19	19	0	19
BB	Banská Bystrica	180	7	187	185	2	187
BS	Banská Štiavnica	352	5	357	351	6	357
BR	Brezno	198	1	199	199	0	199
DT	Detva	205	3	208	208	0	208
KA	Krupina	1248	17	1265	1255	10	1265
LC	Lučenec	661	16	677	675	2	677
PT	Poltár	191	31	222	219	3	222
RA	Revúca	394	1	395	395	0	395
RS	Rimavská Sobota	973	5	978	977	1	978
VK	Veľký Krtíš	2235	23	2258	2254	4	2258
ZV	Zvolen	572	16	588	581	7	588
ZC	Žarnovica	328	16	344	340	4	344
ZH	Žiar nad Hronom	793	5	798	789	9	798
PO	Prešov	215	1	216	216	0	216
BJ	Bardejov	244	3	247	247	0	247
HE	Humenné	99	0	99	99	0	99
KK	Kežmarok	220	2	222	222	0	222
LE	Levoča	51	1	52	52	0	52
ML	Medzilaborce	9	0	9	9	0	9
PP	Poprad	89	0	89	89	0	89
SB	Sabinov	56	0	56	56	0	56
SV	Snina	86	1	87	87	0	87
SL	Stará Ľubovňa	293	2	295	295	0	295
SP	Stropkov	7	1	8	8	0	8
SK	Svidník	43	1	44	44	0	44
VT	Vranov nad Topľou	88	3	91	91	0	91
K1	Košice I.	73	0	73	73	0	73
K2	Košice II.	25	0	25	25	0	25
K3	Košice III.	0	0	0	0	0	0
K4	Košice IV.	0	0	0	0	0	0
KS	Košice okolie	341	2	343	343	0	343
GL	Gelnica	36	0	36	36	0	36
MI	Michalovce	107	3	110	110	0	110
RV	Rožňava	257	0	257	257	0	257
SO	Sobrance	167	3	170	170	0	170
SN	Spišská Nová Ves	115	0	115	115	0	115
TV	Trebišov	294	1	295	295	0	295
	CELKOM	22811	282	23093	22966	127	23093

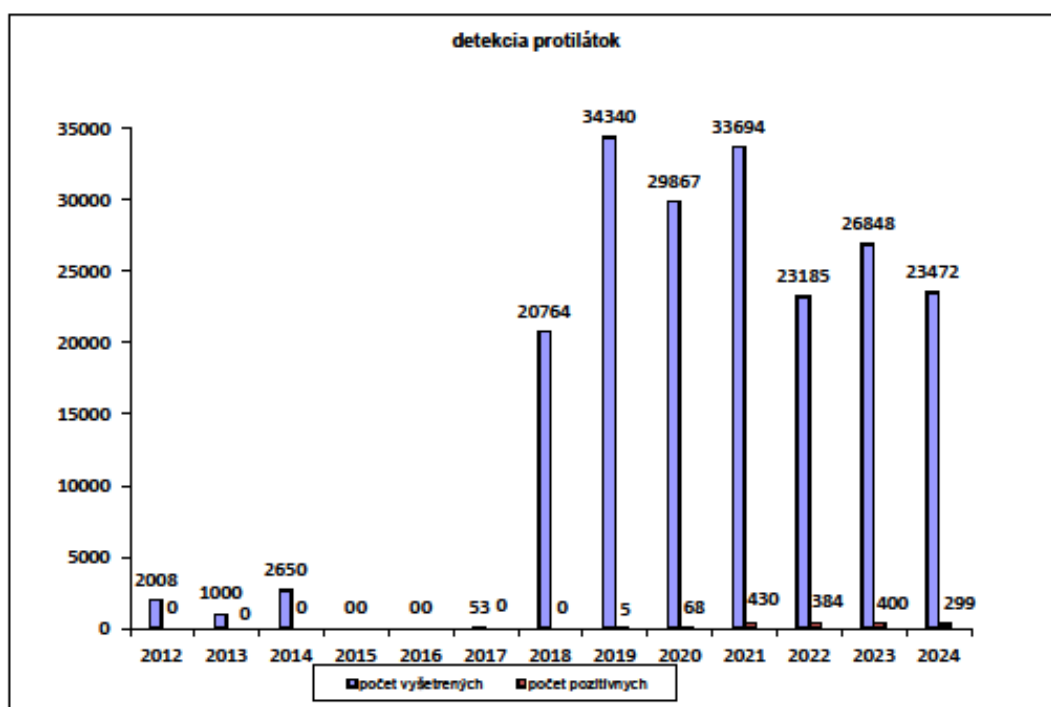
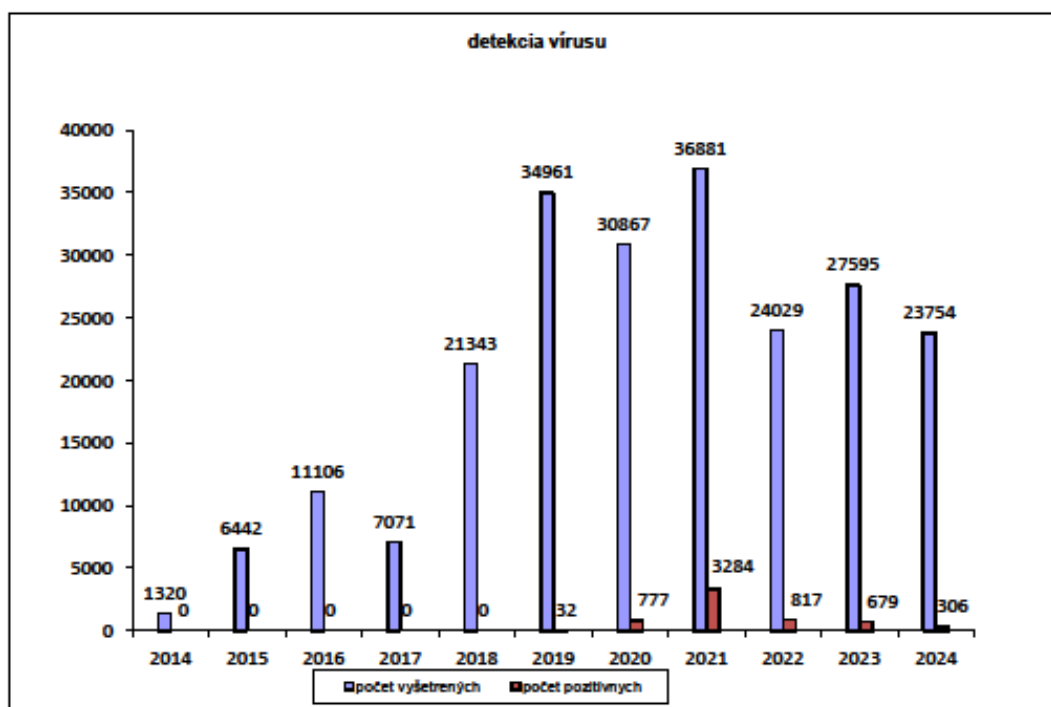
Počty laboratórných vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku v roku 2024

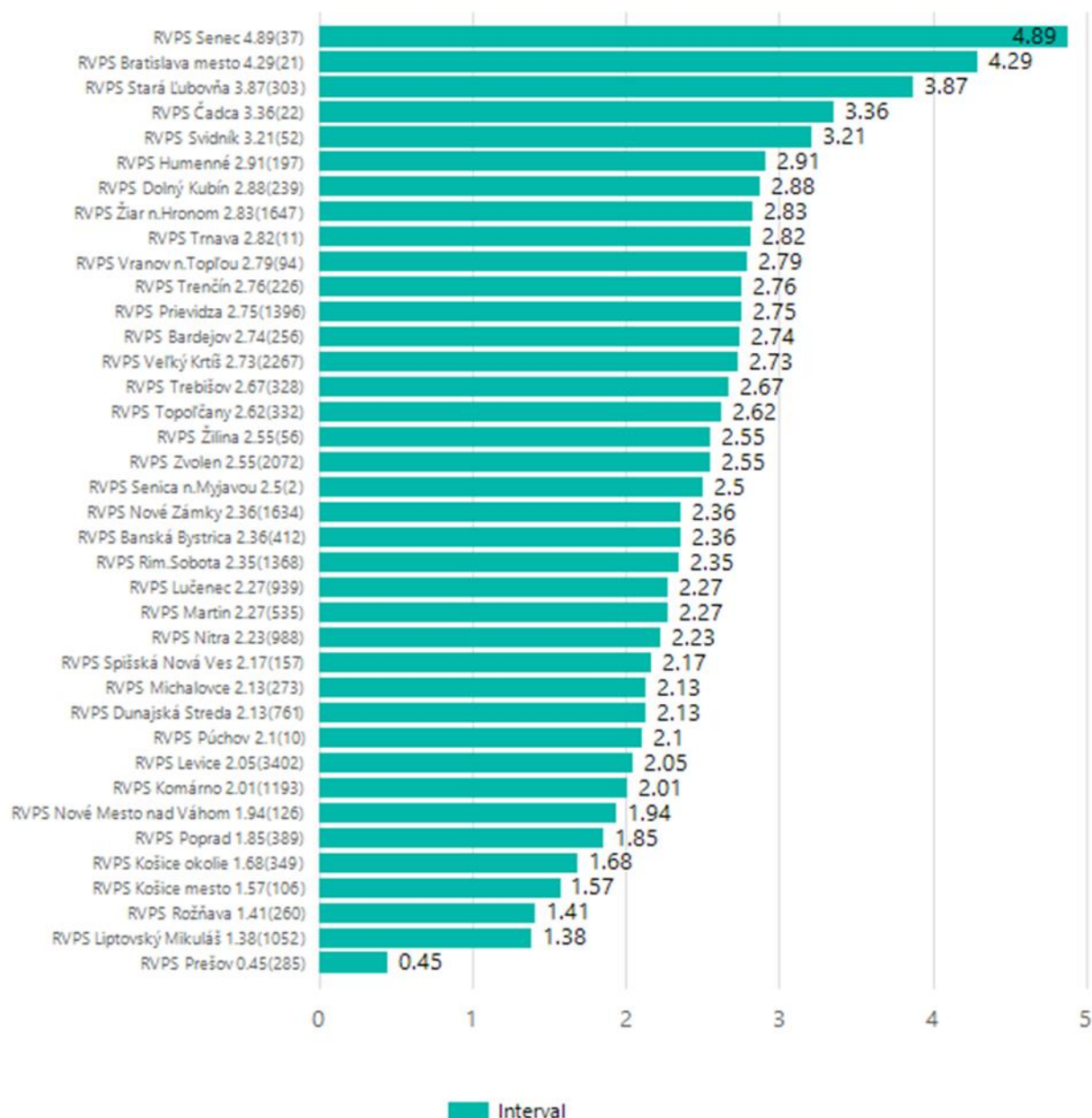
**Počty laboratórných vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku
v roku 2024 - pasívny monitoring**

Počty laboratórnych vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku v rokoch 2012 - 2024

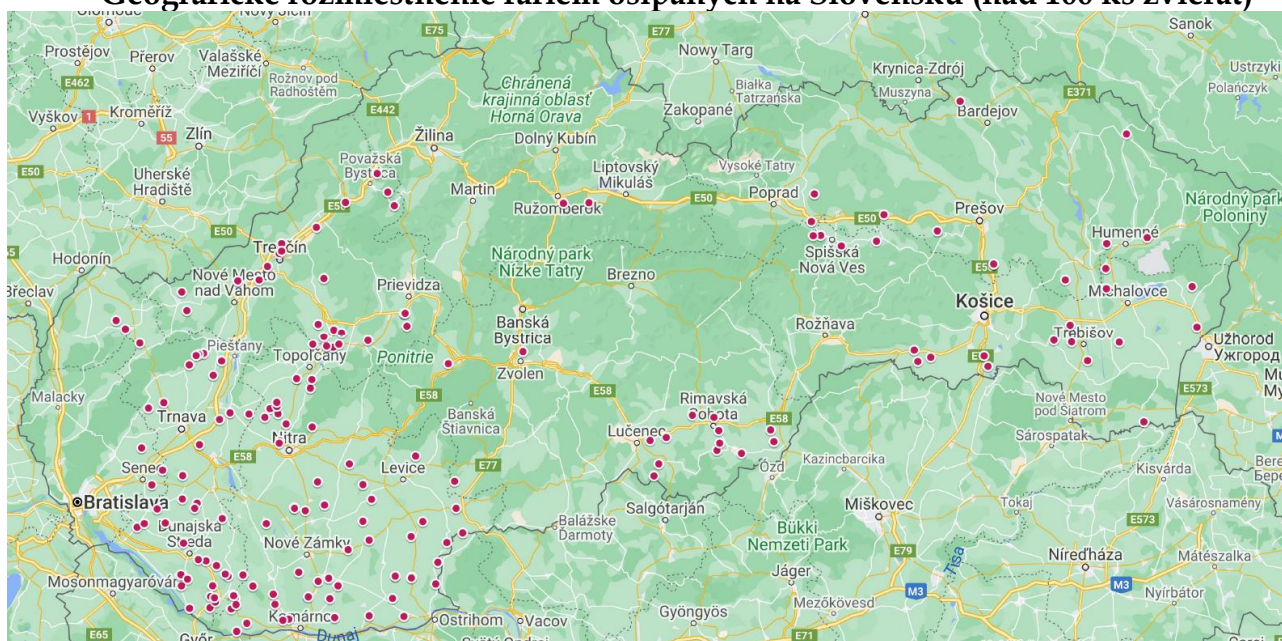
Prehľad priemernej doby medzi dátumom príjmu a dátumom odberu vzorky u diviačej zveri v roku 2024

5. Populácia a registrácia chovov ošípaných.

Všetky chovy ošípaných (vrátane drobnochovov) majú povinnosť byť zaregistrované v centrálnej evidencii hospodárskych zvierat v súlade s § 19 Zákona č. 39/2007 Z. z. V januári 2025 bolo na Slovensku zaregistrovaných 2671 fariem s ošípanými s celkovým počtom 439 752 ošípaných. Najväčšia denzita ošípaných je v Nitrianskom a Trnavskom kraji.

Geografické rozmiestnenie fariem ošípaných na Slovensku (nad 100 ks zvierat)

Postup pri registrácii chovu s ošípanými:

1. Registrácia chovu zvierat sa vykonáva podľa §40a zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (<https://www.slovlex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/39/20191031>), na identifikáciu a registráciu ošípaných sa vzťahuje vyhláška MPRV SR č. 17/2012 Z. z. o identifikácii a registrácii ošípaných
2. Pre registráciu je potrebné : vyplniť žiadosť o registráciu chovu + priložiť potrebné prílohy a vyplniť registračné tlačivo.
3. RVPS vykonávajú pred registráciou kontrolu na mieste a ak chov spĺňa požiadavky RVPS potvrdí registračné tlačivo.
4. Následne sa realizuje procedúra k registrácii chovu do Centrálnej evidencie hospodárskych zvierat.

Tlačivá a informácie o vedení registra, nahlasovaní ošípaných do CEHZ sú uvedené na stránke Plemenárskych služieb SR, š.p..

6. Požiadavky na biologickú bezpečnosť

6.1 Opatrenia biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných

Opatrenia, ktoré sa musia dodržiavať v komerčných chovoch ošípaných v reštrikčných oblastiach (I,II a III) sú uvedené v Prílohe III Vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) 2023/594. Každý komerčný chov ošípaných musí mať zavedený plán biologickej bezpečnosti schválený príslušnou RVPS. Opatrenia, ktoré sa musia dodržiavať v nekomerčných chovoch ošípaných v reštrikčných oblastiach sú uvedené v Oznámení komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii. Pre každý chov ošípaných v reštrikčnej oblasti musia byť vydané veterinárne opatrenia, vrátane opatrení biologickej bezpečnosti. Vzor veterinárnych opatrení je uvedený v prílohe.

6.2. Opatrenia biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch

Opatrenia, ktoré sa musia dodržiavať v poľovných revíroch v reštrikčných oblastiach sú uvedené v Oznámení komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii.

RVPS vykonávajú kontrolu dodržiavania biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch v zmysle Metodického pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

Prehľad kontrol poľovných revírov vykonaných v roku 2024.

RVPS	Počet revírov	Bez obmedzení		Nárazník		Part I		Part II		Počet	Počet	Sumár
		Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly	Plán kontroly	vykonané kontroly	zistených nedostatkov	uložených sankcií	uložených pokút
B. Bystrica	53							11	5			
Lučenec	56							25	13			
R. Sobota	81							19	7			
V. Krtíš	39					2	2	7	7			
Zvolen	61							19	26			
Žiar n. Hronom	45							18	12			
Bardejov	38							8	10			
Humenné	66							22	7			
Poprad	38							8	13			
Prešov	45							9	6	1	1	400
St. Ľubovňa	23							8	6			
Svidník	36							12	13			
Vranov/Topľou	32							10	2			
Košice mesto	4							4				
Košiceokolie	60							12	11			
Michalovce	62							23	18			
Rožňava	40							8	4			
Spiš. N. Ves	33							11	8			
Trebišov	41							15	2			
Bratislava	11	2										
Senec	74	10	10									
Dunajská Stred	51		17	7								
Galanta	31	6	4									
Senica	52	11	11									
Trnava	87	18										
Nové Mesto	41											
Prievidza	39											
Púchov	49	10	1									
Trenčín	45	7	4			2	1	2	1			
Komárno	52			26	21							
Levice	89	2				14		14				
Nitra	79	1	1			4	4	17	17			
Nové Zámky	82			17	14	9	9					
Šaľa	18	3	3									
Topoľčany	28	2				11						
Čadca	29	6	1									
Dolný Kubín	56	9	6	10	10							
Lipt. Mikuláš	44					2		12	3			
Martin	31	2				4		4	4			
Žilina	33	8	2									
Spolu	1874	97	60	60	45	48	16	298	195	1	1	400

7. Inšpekcie biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných

Za účelom kontroly biologických opatrení bol vypracovaný Inšpekcie biologickej bezpečnosti sa vykonávajú podľa Metodického pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v aktuálnom znení, v ktorom sú uvedené podrobnosti o inšpekciách biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných a poľovných revíroch.

8.Premiestňovanie ošípaných

Podmienky premiestňovania ošípaných určuje Vykonávacie nariadenie Komisie 2023/594. Za účelom implementácie tohto nariadenia bolo vypracované usmernenie ŠVPS SR - Premiestňovanie ošípaných a voľne žijúcej diviačej zveri v súvislosti s výskytom AMO na území SR zo dňa 9.5.2024. Premiestňovanie ošípaných sa vykonáva na základe zaradenia územia SR do reštrikčných oblastí. Reštrikčné oblasti (zonácia SR) sú uvedené v Prílohe I, II Nariadenia 2023/594 v aktuálnom znení.

9.Úradné kontroly chovov ošípaných

Úradné kontroly v chovoch ošípaných vykonávajú výlučne úradní veterinárni lekári. V súvislosti s AMO sa vykonávajú nasledovné úradné kontroly:

1. Kontroly biologickej bezpečnosti chovov – vykonávajú úradní veterinárni lekári z RVPS v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch ošípaných a v poľovných revíroch v aktuálnom znení.
2. Kontroly pri premiestňovaní ošípaných – ošípané z reštrikčných oblastí môžu byť premiestnené až po úradnej kontrole v súlade s usmernením - Premiestňovanie ošípaných a voľne žijúcej diviačej zveri v súvislosti s výskytom AMO na území SR v aktuálnom znení a Klasifikáciou chovov, opatrení na postupné zavádzanie siete dohľadu a zdravotné požiadavky pri premiestňovaní živých zvierat a zárodočných produktov – usmernenie na rok 2024. Každé premiestnenie z reštrikčnej oblasti na bitúnok alebo do chovu mimo reštrikčnej oblasti (resp. mimo územnej pôsobnosti RVPS) musí sprevádzať určený doklad na premiestňovanie. RVPS vykonávajú kontrolu premiestňovania ošípaných v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu premiestňovania ošípaných z infikovaných oblastí AMO.
3. Kontroly v chovoch ošípaných v ochranných pásmach a v pásmach dohľadu:
 - **v ochrannom pásme** podľa článku 26 Nariadenia 2020/687 vykonávajú úradní veterinárni lekári z RVPS vo všetkých komerčných a nekomerčných chovoch a zároveň sa odoberú vzorky z každého chovu v ochrannom pásme v súlade s Prílohou I minimálne však v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou.
 - **v pásme dohľadu** vykonávajú kontroly úradní veterinárni lekári z RVPS: vo všetkých komerčných chovoch a zároveň

- vo všetkých komerčných chovoch ošípaných v pásme dohľadu a zároveň sa odoberú vzorky z každého komerčného chovu v pásme dohľadu v súlade s Prílohou I minimálne však v rozsahu na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou.
- v nekomerčných chovoch ošípaných v pásme dohľadu sa kontroly vykonajú v súlade s článkami 26, 41 a 55 Nariadenia 2020/687 na reprezentatívnej vzorke chovov minimálne však vo všetkých chovoch s viac ako jednou ošípanou a vzorky sa odoberajú podľa bodu A1 Prílohy I Nariadenia 2020/687 (v prípade a) zvieratá, ktoré vykazujú klinické príznaky AMO ; b) zvieratá, ktoré pravdepodobne nedávno uhynuli z dôvodu choroby, na ktorú existuje podozrenie/potvrdenej choroby; c) zvieratá, ktoré epidemiologicky súvisia s prípadom, na ktorý existuje podozrenie, alebo potvrdeným prípadom a d) zvieratá, v prípade ktorých boli získané pozitívne alebo nepresvedčivé výsledky v predchádzajúcich laboratórnych vyšetreniach).

Vo všetkých chovoch ošípaných v ochrannom pásme a v pásme dohľadu sa taktiež odoberajú vzorky zo všetkých nahlásených domácich zabíjačiek bez ohľadu na výsledok klinického vyšetrenia pred domácou zabíjačkou po dobu trvania opatrení v pásme dohľadu (min. 30 dní).

Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu.

10.Veterinárne opatrenia pre chovy ošípaných

Veterinárne opatrenia v chovoch ošípaných zahŕňajú:

- Opatrenia v reštrikčných oblastiach
- Opatrenia v prípade podozrenia a výskytu AMO v chovoch domácich ošípaných

10.1 Opatrenia v reštrikčných oblastiach

V prípade ak je doposiaľ neinfikovaná oblasť zaradená do akejkoľvek reštrikčnej oblasti AMO (Príloha I,II Nariadenia 2023/594 časť I,II,III) RVPS bezodkladne vydá opatrenia pre všetky chovy ošípaných (komerčné aj nekomerčné) v dotknutej reštrikčnej oblasti. **Opatrenia trvajú počas celého obdobia zaradenia chovu do akejkoľvek reštrikčnej oblasti.**

V infikovanej a vysokorizikovej oblasti príslušný orgán bezodkladne prijme na zabránenie šírenia choroby opatrenia v súlade s Nariadením 2023/594, Oznámením komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii a nariadi úradný dohľad v chovoch ošípaných v infikovanej oblasti vysokorizikovej oblasti a nárazníkových zónach a to najmä:

1. zákaz premiestňovania ošípaných z chovu a do chovu a na bitúnok bez povolenia príslušného orgánu – premiestňovanie s dokladom na premiestňovanie ošípaných
2. premiestňovanie ošípaných musí byť v súlade s Nariadením 2023/594 a usmernením ŠVPS SR
3. zákaz skrmovania kuchynských odpadov a vedľajších živočíšnych produktov (v súlade s Nariadením (EK) č. 1069/2009).
4. vykonávať monitoring AMO u domácich ošípaných - v bode 12.1.
5. všetky domáce zabíjačky musia byť nahlásené príslušnému orgánu
6. príslušný orgán vydá opatrenia na zabezpečenie biologickej bezpečnosti chovov v súlade s Prílohou III Nariadenia 2023/594 a Oznámením komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (vrátane drobnochovov)
7. príslušný orgán musí viesť evidenciu všetkých chovov ošípaných (vrátane nekomerčných chovov a drobnochovov),
8. zabezpečiť zvýšenie registrácie drobnochovov na základe informácií z obecných úradov, od súkromných veterinárnych lekárov a z podnetov občanov (v infikovanej oblasti).

Opatrenia biologickej ochrany chovov v infikovanej oblasti a vysokorizikovej oblasti (Príloha III Nariadenia 2023/594)

1. Zákaz kontaktu medzi ošípanými z nekomerčných chovov, ošípanými z ostatných chovov a voľne žijúcich ošípaných alebo diviakov. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov alebo ošípanými z priestoru mimo chovov ani s diviačou zverou.
2. Zákaz kontaktu s akoukoľvek časťou diviakov (vrátane ulovených alebo mŕtvych diviakov/mäsa/vedľajších živočíšnych produktov).
3. Vlastník (alebo držiteľ) by mal prijať primerané bio-hygienické opatrenia ako sú prezliekanie oblečenia a prezutie sa pri vstupe do stajne a pri odchode z nej, umývanie a dezinfekcia rúk. Dezinfekcia sa má vykonať pri vstupe do chovu a do stajne.

4. Osoby v kontakte s ošípanými by nemali minimálne 48 hodín pred kontaktom s ošípanými vykonávať akékoľvek poľovnícke aktivity.
5. Zákaz vstupu do chovu (stajne) nepovolaným osobám/vozidlám. Musí sa viesť evidencia o osobách a vozidlách, ktoré majú prístup na miesta, kde sú držané ošípané.
6. Domáce zabíjačky sú povolené len so súhlasom príslušného orgánu veterinárnej správy a všetky domáce zabíjačky musia byť nahlásené na RVPS.
7. Zákaz chovu prasníc a kancov používaných na reprodukciu v chove (netýka sa komerčných chovov).
8. Zákaz kŕmenia ošípaných čerstvou trávou alebo čerstvým obilím. Kŕmenie je možné iba ak bolo ošetrené za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladované (mimo dosahu diviačej zveri) najmenej 30 dní pred kŕmením.
9. Zákaz používania slamy na podstielku ošípaných. Podstielanie je možné iba ak je slama ošetrená za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladovaná (mimo dosahu diviačej zveri) najmenej 90 dní pred jej použitím.
10. Oplotenie neprekonateľné pre ošípané minimálne stajní a priestorov, kde sa uskladňuje krmivo a podstielka.
11. Plán biologickej bezpečnosti v komerčných chovoch schválený RVPS s prihliadnutím na profil zariadenia. V prípade potreby Plán musí zahŕňať minimálne požiadavky uvedené v Prílohe III bod 2 i).
12. Chov ošípaných pod holým nebom je v komerčných chovoch zakázaný. RVPS môže udeliť individuálnu výnimku na základe analýzy rizika a vyhodnotenia oplotenia ako neprekonateľné pre zvieratá a vylučujúce priamy alebo nepriamy kontakt s diviakmi. (*EFSA vedecký názor – AMO a chovy ošípaných pod holým nebom 2021*). Plán biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných pod holým nebom musí obsahovať posúdenie špecifických rizík biologickej bezpečnosti a postupov na uplatňovanie príslušných opatrení na zmiernenie rizika týkajúcich sa zariadení, v ktorých sa ošípané držia dočasne alebo trvalo vonku (Prílohe III bod 2 ix).

Vzor opatrení je uvedený v prílohe programu. Klinické vyšetrenia chovov a kontrola biologickej bezpečnosti chovov ošípaných (vrátane rozsahu) sa vykonáva v súlade s Metodickým pokynom ŠVPS SR.

10.2 Opatrenia v prípade výskytu AMO v chovoch domácich ošípaných

10.2.1 Opatrenia v prípade podozrenia na AMO

V prípade podozrenia na AMO v chove ošípaných príslušná RVPS bezodkladne vydá opatrenia s cieľom zabrániť šíreniu AMO v súlade s článkom 7 a 8 Nariadenia 2020/687. Opatrenia v prípade podozrenia sa vydávajú na mieste držiteľovi ošípaných. Obmedzenia uvedené vyššie zostanú v platnosti, kým sa úradne nevylúči AMO.

10.2.2 Opatrenia v prípade potvrdenia na AMO v chove ošípaných (ohnisko)

V prípade potvrdenia na AMO v chove ošípaných príslušná RVPS bezodkladne vydá opatrenia s cieľom zabrániť šíreniu AMO v súlade s článkom 7 a 12 Nariadenia 2020/687. Opatrenia uvedené vyššie zostanú v platnosti, kým nie sú splnené všetky požiadavky a nie je **opakovane** vykonané záverečné čistenie a dezinfekcia v súlade s Prílohou IV a obnova chovu v článkoch 57 a 59 Nariadenia 2020/687.

10.2.3 Opatrenia v kontaktných chovoch a dopravných prostriedkoch

V prípade ak sú v rámci epizootologického šetrenia identifikované chovy alebo miesta (dopravné prostriedky) podľa článku 17 Nariadenia 2020/687 RVPS vydá opatrenia v súlade s článkom 18 a článkami 6,7 a 8 Nariadenia 2020/687. V prípade iných miest (dopravných prostriedkov) sa postupuje podľa bodu 2 v článku 18. Opatrenia uvedené vyššie zostávajú v platnosti, kým sa úradne nevylúči AMO avšak minimálne 15 dní od oznámenia podozrenia. V priebehu sledovaného obdobia RVPS zabezpečí intenzívny monitoring AMO (všetkých uhynutých zvierat v chove) a dôkladnú dezinfekciu dopravných prostriedkov. Opatrenia môžu byť zrušené až po vykonaní úradnej kontroly, klinickom vyšetrení zvierat a odbere vzoriek s negatívnym výsledkom.

10.2.4 Opatrenia v ochrannom pásme a v pásme dohľadu AMO

V prípade potvrdenia na AMO RVPS vytýči ochranné pásmo a pásmo dohľadu a vo všetkých chovoch v ktorých sa držia ošípané vydá veterinárne opatrenia v súlade s článkami 25 a 27. Opatrenia uvedené vyššie zostávajú v platnosti, kým nie je vykonané predbežné čistenie a dezinfekcia v ohnisku ošípaných a nevykonajú sa kontroly a odbery vzoriek v chovoch podľa **kapitoly 9 bod 3** avšak minimálne 15 dní v ochrannom pásme a minimálne 30 dní v pásme dohľadu.

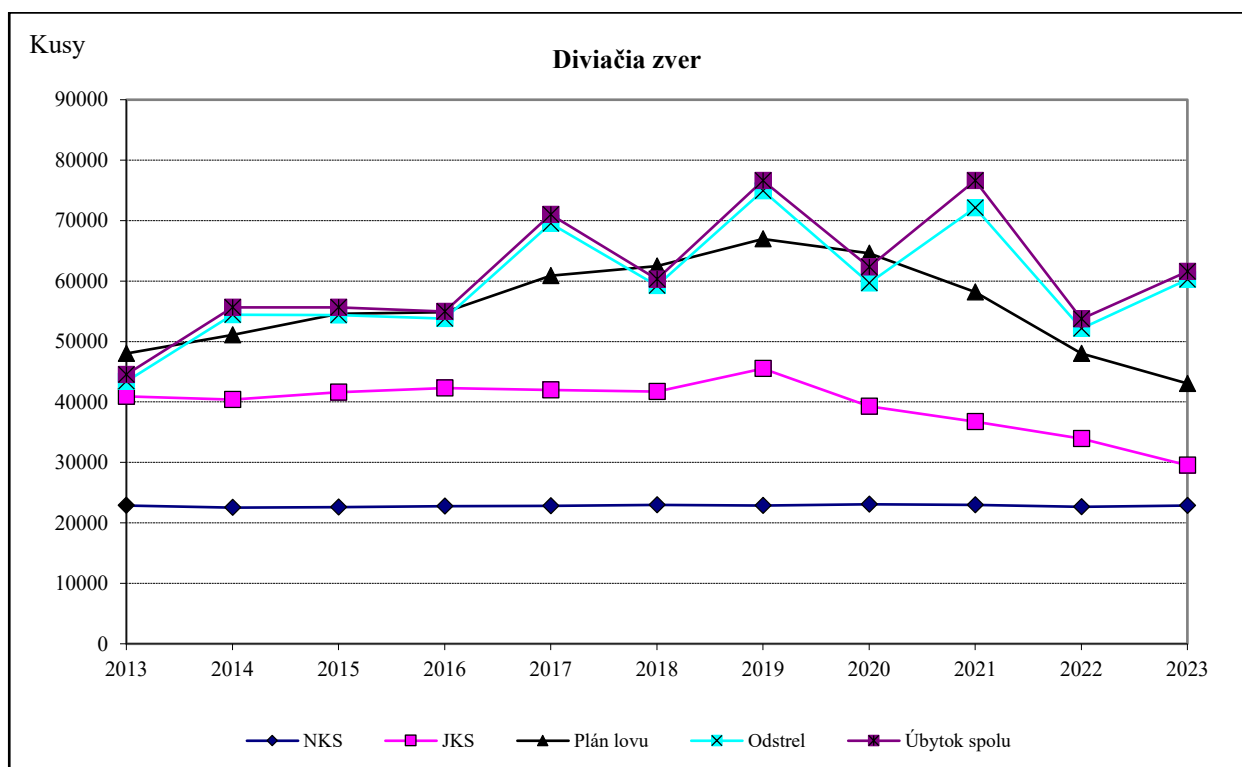
Podrobný postup a vzory opatrení sú uvedené v Národnom pohotovostnom pláne pre prípad podozrenia a výskytu AMO.

11. Manažment populácie diviakov

11.1. Ukazovatele chovu a lovu diviačej zveri

Vývoj základných ukazovateľov v rokoch 2013 - 2023

Hlásená početnosť diviačej populácie má od roku 2019 klesajúci trend. Na priložených grafických prílohách hodnotiacich vývoj manažmentu diviačej zveri je jednoznačne badať dôsledky pôsobenia AMO a aj intenzívneho lovu. V dôsledku zníženia stavov odstrel výrazne poklesol nielen na východnom ale už aj strednom Slovensku. Silnejšie zazverené revíry však stále ostávajú na Západnom Slovensku, kde sa však už postupne AMO približuje. Našou prvoradou snahou v poľovníčkových revíroch by preto malo byť maximálne úsilie o ďalšie výrazné zníženie stavov diviačej zveri najmä v tých regiónoch, kde môžu byť vážne ohrozené aj hospodárske chovy ošípaných. Zníženie denzity diviačej zveri zaznamenané v dôsledku zavedených opatrení, intenzívneho lovu a pôsobenia AMO naznačuje, že vývoj populácie je možné spoločným úsilím usmerňovať a dostávať na potrebnú denzitu. Aj preto bude potrebné aj v nasledujúcich poľovníčkových sezónach pristupovať k lovu diviačej zveri primerane intenzívne a pružne reagovať na prípadné lokálne narastanie jej stavov.

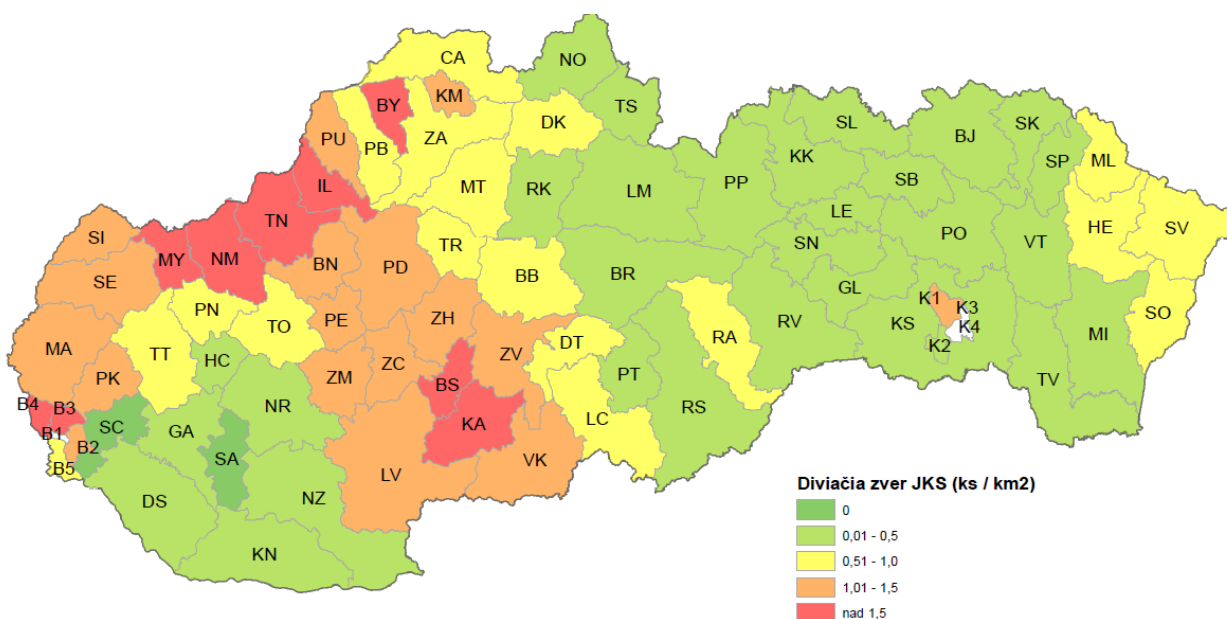

Hlásené jarné kmeňové stavy 2023/2024.

JKS diviačej zveri k 31.3.2023 vykázané užívateľmi PR dosiahli celkovú výšku 29 543 jedincov (o 4 411 jedincov menej ako v roku 2022). Z celkových JKS pripadalo 49 % na diviačatá, 29 % na lanštiaky, 12 % a na dospelé diviačice a 10 % na dospelé diviaky. Najvyššia denzita je zaznamenávaná v predhoriach s vysokou úživnosťou, priaznivými klimatickými podmienkami, absenciou prirodzených predátorov a blízkosťou agrárnej krajiny, teda v oblasti, do ktorej sa momentálne približuje AMO. Mierne zimy tu vplývajú pozitívne na prežívanie aj slabších jedincov, ktoré by v tvrdších horských podmienkach prirodzene uhynuli. Diviačia zver dokáže efektívne využívať na svoje prežívanie aj rôzne suboptimálne prostredie, v podobe brehových porastov, mokradí, rákosia, prípadne až mestských parkov. Navyše, v priebehu sezóny sa za atraktívnu potravou presúva na veľké vzdialenosti, čo spôsobuje v niektorých oblastiach výrazné kolísanie jej početnosti. Aj preto je potrebné pozerieť na manažment diviačej zveri v rámci Slovenska, ako na manažment jednej populácie a neznižovať intenzitu lovu ani tam, kde už zaznamenávame prvotný pokles jej početnosti. Oblasť so zníženými stavmi sa totiž veľmi rýchlo vedie opätovne zazveriť migrujúcimi jedincami diviačej zveri z iných oblastí.

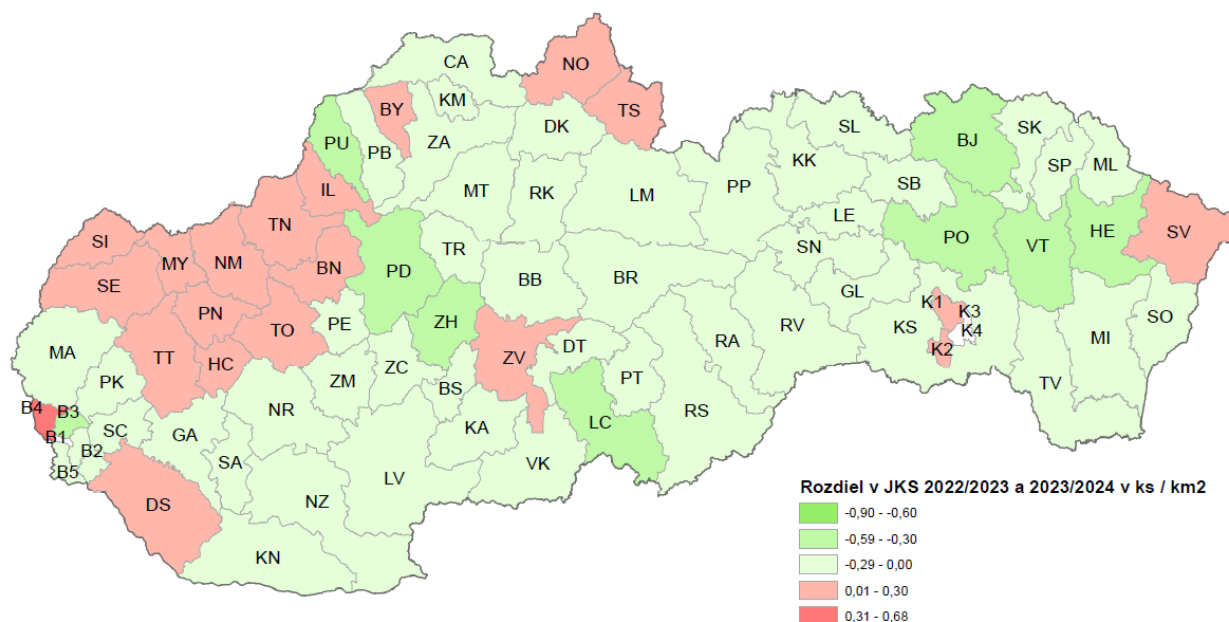
V poľovníckej sezóne sa podľa vykázaných stavov opäť najpočetnejšia populácia nachádzala v pásme okresov BA, MY, NM, IL, BY, BS a KA.

JKS k 31.3.2024.

Vývoj vykázaných JKS

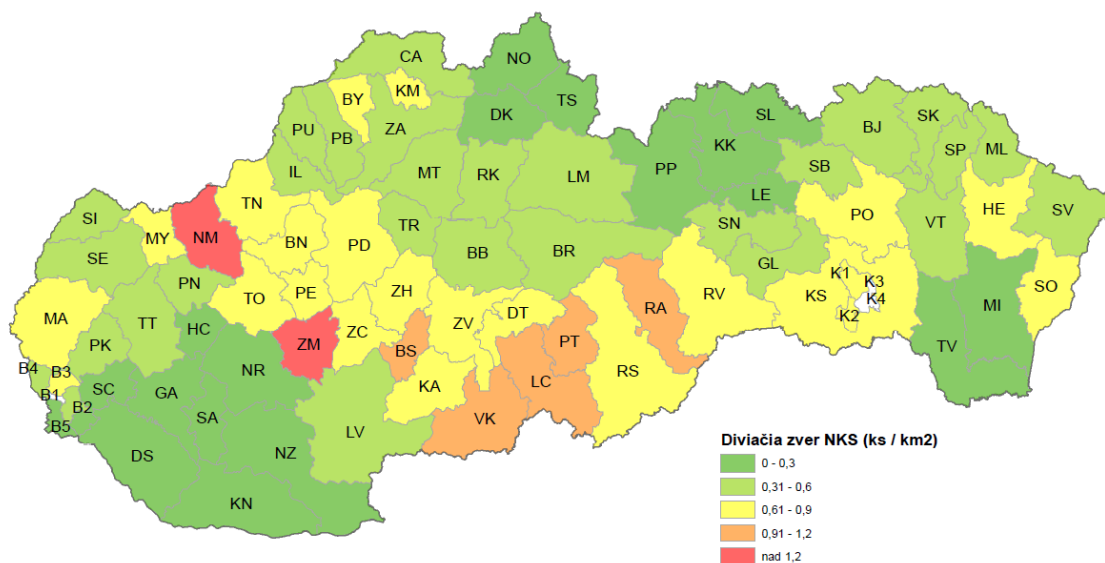
Je pozitívne, že v roku 2023 nastal celoslovenský pokles JKS, ktorý sa už prejavil aj v najviac zazverených okresoch. Populácia diviačej zveri sa v roku 2023 vo viacerých okresoch (RS, PT, BJ, SK, SP, VT, PO, LE), kde ju už v predchádzajúcom období znížil výskyt AMO, oproti roku 2022 ešte viac prepadla.

Normované kmeňové stavy 2022/2023 a ich prekročenie.

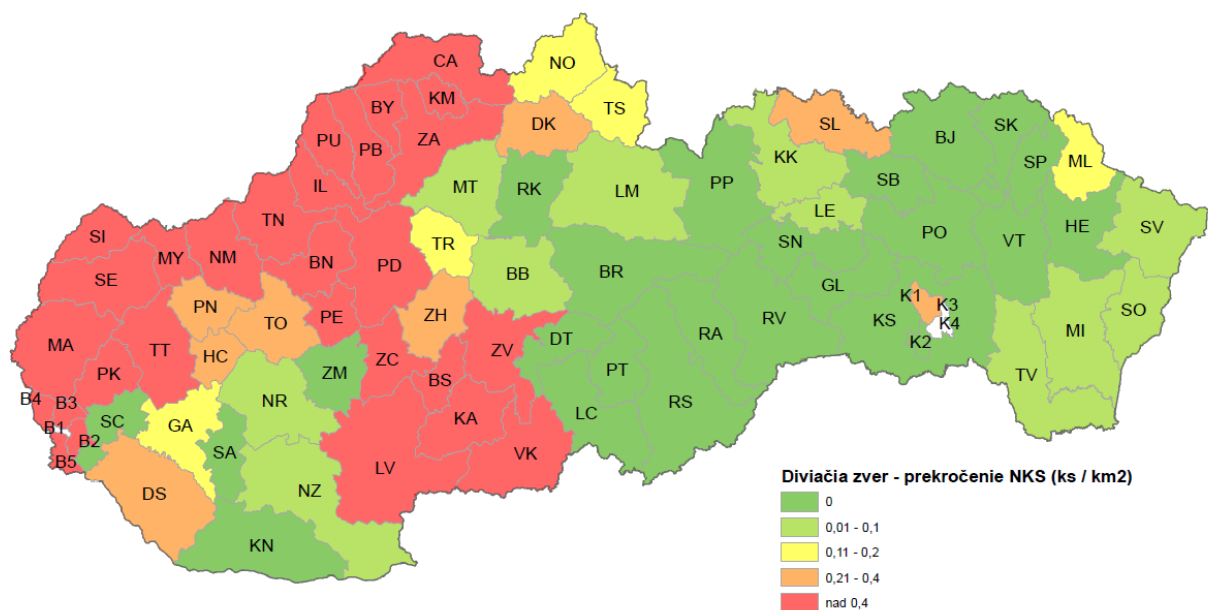
NKS diviačej zveri boli v roku 2023 stanovené na úrovni 22 856 jedincov. Z pohľadu riešenia AMO ich môžeme považovať súčasné NKS za dobre nastavené a ak by sme ich dosiahli, bol by pravdepodobne problém s diviačou zverou do značnej miery eliminovaný.

NKS 2023/2024.

Prekročenie NKS na km2 v poľovníckej sezóne 2023/2024.

Pri porovnaní JKS a NKS je evidentné, že JKS prekračujú NKS v ešte značnej časti okresov. V roku 2023 pretrvávalo najväčšie prekročenie predpísaných NKS práve v okresoch západného a aj stredného Slovenska, do ktorých sa aktuálne blíži, alebo v nich pretrváva AMO. Práve v nich je nevyhnutná súčasné stavy naďalej intenzívne znižovať.

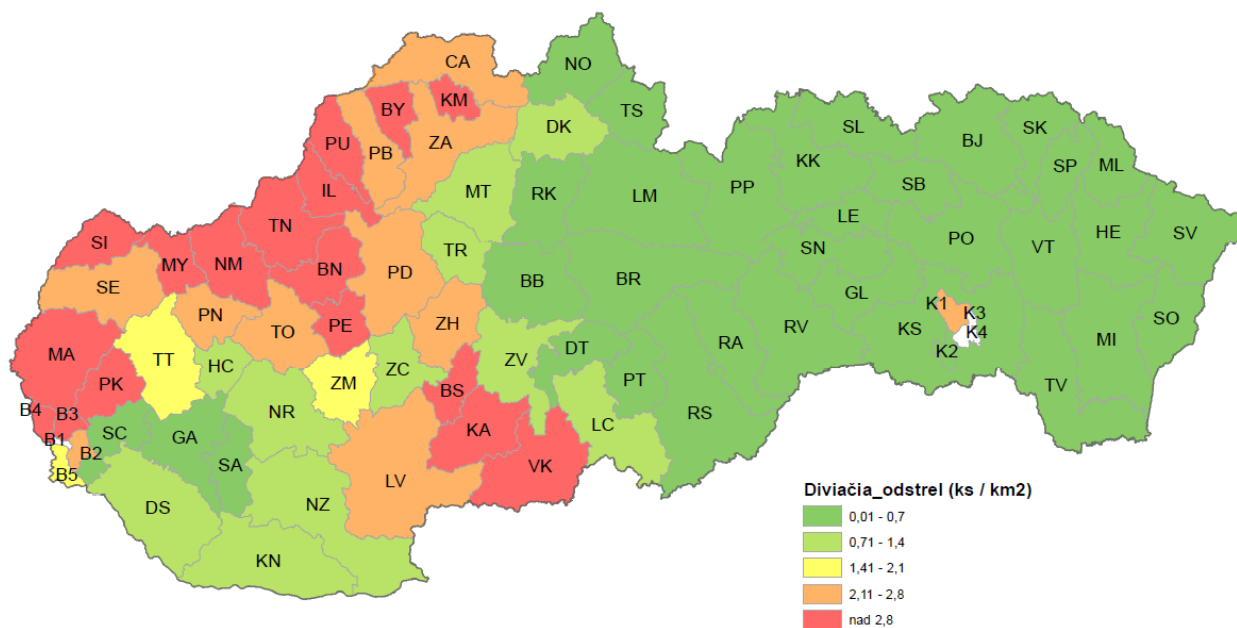
Prekročenie NKS v poľovníckej sezóne 2023/2024.

Okres	Lov na 100 ha	NKS na 100 ha	JKS na 100 ha	Prekročenie na 100 ha
Bánovce nad Bebravou	3,06	0,75	1,19	0,45
Banská Bystrica	0,63	0,54	0,77	0,22
Banská Štiavnica	2,76	0,86	2,00	1,14
Bardejov	0,78	0,52	0,77	0,25
Bratislava II	3,57	0,36	1,08	0,72
Bratislava III	11,64	0,72	2,18	1,46
Bratislava IV	6,08	0,59	1,49	0,90
Bratislava V	1,44	0,18	0,76	0,58
Brezno	0,11	0,37	0,27	-0,11
Bytča	2,25	0,64	1,41	0,77
Čadca	1,46	0,33	0,79	0,45
Detva	0,62	0,58	0,71	0,13
Dolný Kubín	0,55	0,21	0,59	0,38
Dunajská Streda	0,78	0,13	0,38	0,25
Galanta	0,67	0,00	0,19	0,19
Gelnica	0,05	0,34	0,45	0,12
Hlohovec	0,91	0,16	0,30	0,14
Humenné	0,46	0,63	0,87	0,24
Ilava	2,93	0,55	1,47	0,92
Kežmarok	0,22	0,22	0,39	0,18
Komárno	1,09	0,01	0,13	0,12
Košice I	2,07	0,76	1,00	0,23
Košice II	0,03	0,66	0,00	-0,66
Košice-okolie	0,19	0,78	0,47	-0,31
Krupina	2,42	0,89	1,68	0,79
Kysucké Nové Mesto	2,52	0,64	1,52	0,87
Levice	2,75	0,36	1,34	0,98

Levoča	0,36	0,30	0,62	0,32
Liptovský Mikuláš	0,39	0,32	0,42	0,10
Lučenec	1,01	1,04	0,99	-0,05
Malacky	2,87	0,78	1,41	0,64
Martin	0,47	0,44	0,77	0,33
Medzilaborce	0,22	0,53	0,77	0,24
Michalovce	0,12	0,05	0,16	0,11
Myjava	4,27	0,75	1,47	0,71
Námestovo	0,51	0,18	0,35	0,17
Nitra	0,78	0,15	0,23	0,08
Nové Mesto nad Váhom	4,67	0,90	1,90	1,00
Nové Zámky	1,16	0,04	0,24	0,19
Partizánske	3,12	0,80	1,68	0,88
Pezinok	4,01	0,38	1,07	0,69
Piešťany	2,06	0,56	0,82	0,26
Poltár	0,92	1,02	0,76	-0,27
Poprad	0,07	0,23	0,18	-0,06
Považská Bystrica	1,39	0,45	1,06	0,60
Prešov	0,55	0,72	0,75	0,03
Prievidza	2,06	0,61	1,70	1,09
Púchov	2,77	0,49	1,67	1,18
Revúca	0,40	0,79	0,71	-0,08
Rimavská Sobota	0,66	0,66	0,59	-0,07
Rožňava	0,15	0,61	0,48	-0,13
Ružomberok	0,24	0,32	0,33	0,01
Sabinov	0,23	0,50	0,49	-0,01
Senec	0,29	0,01	0,00	-0,01
Senica	2,95	0,52	1,35	0,82
Skalica	2,76	0,53	1,20	0,67
Snina	0,25	0,50	0,48	-0,01
Sobrance	0,31	0,51	0,99	0,48
Spišská Nová Ves	0,17	0,25	0,48	0,24
Stará Ľubovňa	0,44	0,22	0,49	0,27
Stropkov	0,51	0,52	0,72	0,20
Svidník	0,68	0,54	0,59	0,05
Šaľa	0,10	0,00	0,00	0,00
Topoľčany	2,36	0,64	0,81	0,17
Trebišov	0,19	0,25	0,37	0,12
Trenčín	3,85	0,76	1,59	0,83
Trnava	1,46	0,36	0,56	0,21
Turčianske Teplice	0,68	0,43	0,60	0,17
Tvrdošín	0,42	0,20	0,32	0,12
Veľký Krtíš	2,71	0,89	1,49	0,60
Vranov nad Topľou	0,29	0,58	0,79	0,20
Zlaté Moravce	2,47	0,79	1,18	0,39
Zvolen	1,84	0,82	1,25	0,43
Žarnovica	2,31	0,89	1,60	0,72
Žiar nad Hronom	2,09	0,78	1,55	0,77
Žilina	1,61	0,44	0,94	0,50

Odštel v sezóne 2023/2024

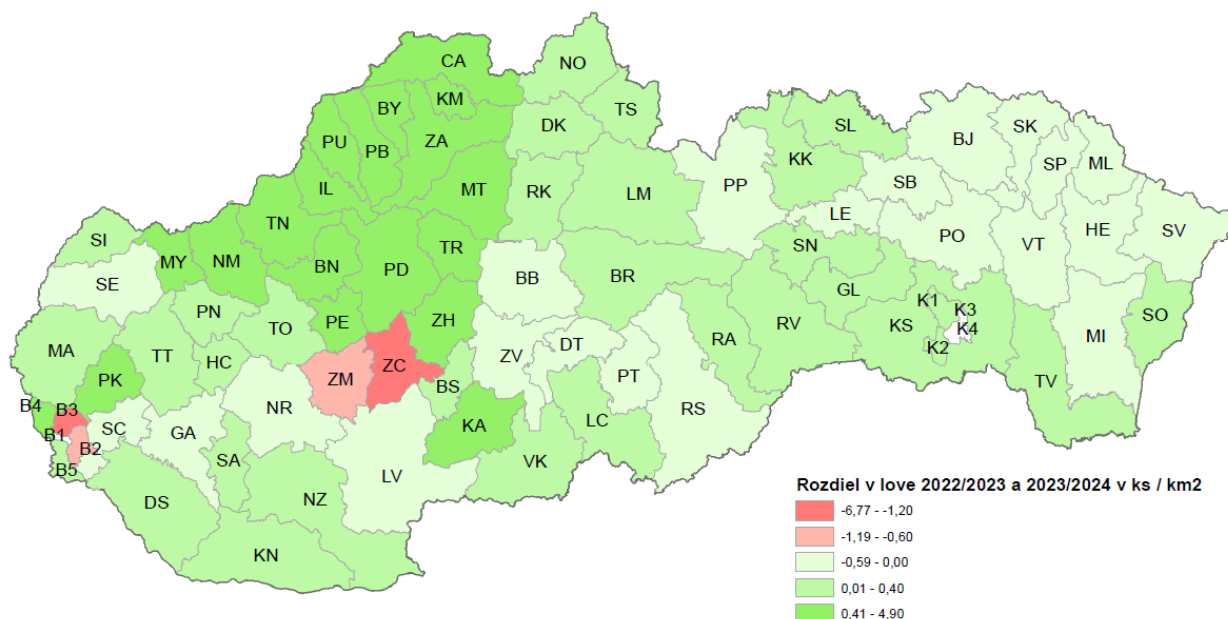
Hlášený odstrel bol vo výške 60 232 ks, čo je o 8 069 ks ulovenej zveri viac ako v predchádzajúcom roku a predstavuje to 140 % plnenie plánovaného lovu odstrelom (pozn. celkové plnenie plánovaného lovu zvyšuje aj lov diviačej zveri v revíroch, v ktorých sa neplánuje). V roku 2023 sa ďalej odchytilo 24 jedincov a hlásený úhyn bol 1 335 ks diviačej zveri. Celkový úbytok tak spolu tvorí 61 591 ks, čo je o 7 836 ks viac ako v roku 2022 a predstavuje to 143 % plnenie plánovaného lovu po zohľadnení celkového úbytku diviačej zveri. Pozitívne je, že vo vykonanom odstrelе pripadlo na mladú diviačiu zver celkovo až 86 %, čo je z hľadiska udržania správnej sociálnej a vekovej štruktúry diviačej zveri veľmi dôležité a to aj vo vzťahu k prevencii nákaz. Lov lanštiakov sa prekročil a odstrel dosiahol výšku 26 794 ks (odstrel), čo je o 13 401 ks viac ako bol plánovaný. Plán lovu diviačat sa splnil odstrelom na 112 % (v roku 2022 na 85 %). Ulovilo sa 26 620 ks diviačat (odstrel, odchyt), čo je o 2 877 ks viac ako bol plán.

Poľovnícka sezóna 2023/2024.

Okres	OkresId	Celkova Plocha	Lesna Plocha	JKS	PlanLovu	Odstrel	Odchyt	Uhyn	Spolu Ubytok	NKS Volny PR	NKS Zvernica	Lov 100ha	NKS 100ha	JKS 100ha	Prekroc 100ha
Bánovce nad Bebravou	301	42650	23623	522	1084	1594	0	9	1603	318	0	3,74	0,75	1,22	0,48
Banská Bystrica	601	69491	42660	443	356	337	0	97	434	377	0	0,48	0,54	0,64	0,09
Banská Štiavnica	602	26667	16387	499	785	771	0	6	777	231	45	2,89	0,87	1,87	1,00
Bardejov	701	87026	38144	393	307	478	0	68	546	456	0	0,55	0,52	0,45	-0,07
Bratislava II	102	4150	1132	44	58	102	0	0	102	15	0	2,46	0,36	1,06	0,70
Bratislava III	103	5403	3367	99	189	224	0	13	237	39	0	4,15	0,72	1,83	1,11
Bratislava IV	104	5641	2587	104	154	431	0	6	437	33	0	7,64	0,59	1,84	1,26
Bratislava V	105	6038	674	46	90	102	0	4	106	11	0	1,69	0,18	0,76	0,58
Brezno	603	119656	86069	250	290	223	0	14	237	447	0	0,19	0,37	0,21	-0,16
Bytča	501	27315	18712	415	1038	1070	0	41	1111	175	0	3,92	0,64	1,52	0,88
Čadca	502	70492	43909	546	800	1768	0	27	1795	235	0	2,51	0,33	0,77	0,44
Detva	604	51383	29604	304	336	275	0	7	282	309	0	0,54	0,60	0,59	-0,01
Dolný Kubín	503	45496	22380	263	297	389	0	0	389	95	0	0,86	0,21	0,58	0,37
Dunajská Streda	201	95803	6002	351	333	950	0	1	951	112	0	0,99	0,12	0,37	0,25
Galanta	202	56820	2542	99	47	234	0	0	234	0	36	0,41	0,00	0,17	0,17
Gelnica	801	56058	44100	175	74	52	0	0	52	188	0	0,09	0,34	0,31	-0,02
Hlohovec	203	22740	3375	82	68	209	0	1	210	35	0	0,92	0,15	0,36	0,21
Humenné	702	70967	41095	374	355	234	0	9	243	448	35	0,33	0,63	0,53	-0,10
Ilava	302	31483	18604	518	839	1622	0	25	1647	179	11	5,15	0,57	1,65	1,08
Kežmarok	703	76944	45314	243	372	268	0	11	279	167	0	0,35	0,22	0,32	0,10
Komárno	401	98351	6976	118	72	1155	0	15	1170	7	212	1,17	0,01	0,12	0,11
Košice I	802	8241	6155	95	62	191	0	27	218	63	0	2,32	0,76	1,15	0,39
Košice II	803	3350	1481	6	8	11	0	5	16	22	0	0,33	0,66	0,18	-0,48
Košice-okolie	806	144954	65540	431	490	353	0	28	381	1104	0	0,24	0,76	0,30	-0,46
Krupina	605	52086	17360	823	1129	1507	0	4	1511	469	0	2,89	0,90	1,58	0,68
Kysucké Nové Mesto	504	15973	9630	215	667	652	2	19	673	103	0	4,09	0,64	1,35	0,70
Levice	402	136508	27089	1497	2106	3480	0	14	3494	508	82	2,55	0,37	1,10	0,72
Levoča	704	38019	17124	140	81	90	0	1	91	114	0	0,24	0,30	0,37	0,07
Liptovský Mikuláš	505	136691	87797	476	797	730	0	37	767	443	0	0,53	0,32	0,35	0,02
Lučenec	606	70093	29923	509	1048	835	0	24	859	726	0	1,19	1,04	0,73	-0,31
Malacky	106	88017	51491	1102	1835	2602	0	36	2638	683	0	2,96	0,78	1,25	0,48
Martin	506	69131	43707	385	435	658	0	11	669	320	0	0,95	0,46	0,56	0,09
Medzilaborce	705	41171	23293	280	224	21	0	1	22	217	15	0,05	0,53	0,68	0,15
Michalovce	807	81619	7229	87	24	105	0	1	106	37	8	0,13	0,05	0,11	0,06
Myjava	303	26357	10164	407	681	1343	0	10	1353	197	0	5,10	0,75	1,54	0,80
Námestovo	507	68110	35057	249	304	467	0	14	481	122	0	0,69	0,18	0,37	0,19
Nitra	403	72414	7103	162	222	524	0	0	524	109	4	0,72	0,15	0,22	0,07
Nové Mesto nad Váhom	304	48625	20747	997	1445	3110	0	73	3183	433	150	6,40	0,89	2,05	1,16
Nové Zámky	404	119106	11157	243	169	1579	0	11	1590	52	153	1,33	0,04	0,20	0,16
Partizánske	305	21710	8264	324	396	949	17	2	968	167	0	4,45	0,77	1,49	0,72
Pezinok	107	34091	16276	364	645	1661	0	25	1686	131	61	4,87	0,38	1,07	0,68
Piešťany	204	34053	9290	299	450	731	0	11	742	204	0	2,15	0,60	0,88	0,28
Poltár	607	47424	24455	233	497	302	0	10	312	485	0	0,64	1,02	0,49	-0,53
Poprad	706	88509	48521	134	45	56	0	7	63	204	0	0,06	0,23	0,15	-0,08
Považská Bystrica	306	42143	28658	411	599	1143	0	5	1148	191	0	2,71	0,45	0,98	0,52
Prešov	707	85558	34762	302	263	328	0	46	374	612	0	0,38	0,72	0,35	-0,36
Prievidza	307	87111	52103	1176	1431	2166	0	33	2199	528	0	2,49	0,61	1,35	0,74
Púchov	308	35038	20140	399	1009	1981	0	18	1999	174	0	5,65	0,50	1,14	0,64
Revúca	608	68191	42239	430	591	382	0	4	386	556	111	0,56	0,82	0,63	-0,18
Rimavská Sobota	609	132614	52178	664	1305	837	0	32	869	890	0	0,63	0,67	0,50	-0,17
Rožňava	808	108308	70579	386	387	290	0	4	294	659	88	0,27	0,61	0,36	-0,25
Ružomberok	508	63979	44520	156	288	283	0	3	286	208	0	0,44	0,33	0,24	-0,08
Sabinov	708	38340	18029	97	48	72	0	2	74	191	0	0,19	0,50	0,25	-0,25
Senec	108	30939	1251	0	41	63	0	0	63	3	0	0,20	0,01	0,00	-0,01
Senica	205	59511	18941	892	1741	1597	0	9	1606	312	0	2,68	0,52	1,50	0,97
Skalica	206	34403	10021	434	738	980	0	3	983	181	0	2,85	0,53	1,26	0,74
Snina	709	79629	50815	411	424	187	0	4	191	395	0	0,23	0,50	0,52	0,02
Sobrance	809	52112	21760	400	260	223	0	5	228	266	105	0,43	0,51	0,77	0,26
Spišská Nová Ves	810	53997	35609	156	94	118	0	3	121	187	0	0,22	0,35	0,29	-0,06
Stará Ľubovňa	710	59745	26683	263	507	356	5	11	372	127	4	0,60	0,21	0,44	0,23
Stropkov	711	34650	17290	156	88	39	0	54	93	181	0	0,11	0,52	0,45	-0,07
Svidník	712	56027	26663	258	188	126	0	62	188	304	0	0,22	0,54	0,46	-0,08
Šaľa	405	31163	666	0	0	60	0	0	60	0	0	0,19	0,00	0,00	0,00
Topoľčany	406	53091	18489	468	755	1450	0	3	1453	339	2	2,73	0,64	0,88	0,24
Trebišov	811	97336	14432	334	53	220	0	8	228	242	0	0,23	0,25	0,34	0,09
Trenčín	309	59595	30879	957	1893	3435	0	16	3451	449	0	5,76	0,75	1,61	0,85
Trnava	207	67446	14573	543	645	1194	0	10	1204	238	0	1,77	0,35	0,81	0,45
Turčianske Teplice	509	37534	22408	223	350	408	0	5	413	161	0	1,09	0,43	0,59	0,17
Tvrdošín	510	45316	21158	159	209	234	0	4	238	90	0	0,52	0,20	0,35	0,15
Veľký Krtíš	610	76038	25929	1066	2092	2275	0	7	2282	679	60	2,99	0,89	1,40	0,51
Vranov nad Topľou	713	71279	31342	256	248	154	0	20	174	416	0	0,22	0,58	0,36	-0,22
Zlaté Moravce	407	53930	29241	553	571	961	0	19	980	424	253	1,78	0,79	1,03	0,24
Zvolen	611	66498	31321	874	1036	865	0	13	878	546	0	1,30	0,82	1,31	0,49
Žarnovica	612	37332	26174	511	600	414	0	102	516	332	0	1,11	0,89	1,37	0,48
Žiar nad Hronom	613	49273	28383	580	1064	1292	0	22	1314	389	0	2,62	0,79	1,18	0,39
Žilina	511	71414	41918	673	1837	1654	0	83	1737	306	0	2,32	0,43	0,94	0,51

Rozdiel v love medzi sezónami 2022/2023 a 2023/2024.

Priložená mapka zobrazuje červenou farbou okresy, v ktorých nastal medzi sledovanými poľovníckymi sezónami pokles vo výške lovu, alebo jeho nárast (zelená farba). Ako je podľa priloženej mapy vidieť, nárast lovu nastal takmer na celom území Slovenska, s výnimkou okresu BA, Z a ZC. To dokazuje, že k lovu sa pristupovalo správne a na drvivej väčšine územia sa oproti predchádzajúcej sezóne zvýšil. Je to teda dobrý prístup užívateľov poľovných revírov, ktorého by sa mali držať aj v ďalších sezónach.

Informácia o vykonanom love a úhyné diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2024/2025 so stavom k 31.12.2024													
OOP	Dospelá diviačica		Dospelý diviak		Lanštiak			Diviača		spolu		úhyn	lov v danom mesiaci
	plán lovu	lov	plán lovu	lov	plán lovu	samec-lov	samica-lov	plán lovu	lov	plán	lov		
Bratislava	266	136	205	145	975	625	440	1658	1191	3049	2538	39	378
Trnava	257	172	237	211	873	830	465	1991	1211	3358	2889	3	498
Nitra	273	447	253	521	1203	2024	1279	1939	2522	3668	6793	76	858
Trenčín	624	494	506	277	2857	2012	1620	6060	4916	10065	9319	156	1552
Banská Bystrica	858	511	774	514	3409	1985	1475	5654	2744	10695	7229	251	770
Žilina	437	290	414	289	1994	1463	860	3440	2896	6285	5798	113	721
Prešov	222	29	206	92	665	391	203	1729	525	2822	1240	50	182
Košice	167	39	166	103	405	495	276	734	269	1472	1185	28	128
VLM	24	20	12	10	49	49	41	259	95	344	215	5	54
Sumár	3128	2138	2773	2162	12430	9874	6659	23464	16369	41758	37206	721	5141

11.2. Program manažmentu diviačej zveri

Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 548 z 29. novembra 2017 Konceptiu rozvoja poľovníctva v Slovenskej republike - národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri (ďalej len „konceptia“). Súčasťou konceptie je aj stanovenie optimálnej početnosti jednotlivých druhov zveri podliehajúcej poľovníckemu

plánovaníu, tzv. cieľové stavy zveri a harmonogram postupného znižovania skutočných stavov zveri na cieľové stavy do roku 2030. U diviačej zveri je v koncepcii navrhnutý cieľový stav na Slovensku vo výške 18 800 jedincov.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej správy poľovníctva podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov preto v spolupráci so Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, v súlade so zákonom č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vypracovalo plán znižovania denzity diviačej zveri na Slovensku.

Cieľ plánu:

Dosiahnutie denzity diviačej zveri na úrovni normovaných kmeňových stavov čo predstavuje v oblastiach s najvyššími NKS 0,7 jedinca na km².

Pre zabránenie šírenia AMO nebude zrejme postačujúce znížiť početnosť diviačej zveri na hodnotu uvedenú v koncepcii. Z dôvodu hrozby nákazy je však denzitu diviačej zveri potrebné znížiť bezodkladne, nie až do roku 2030 a preto prvým krokom je dosiahnutie normovaných kmeňových stavov (NKS) v krátkom čase, najlepšie v priebehu jedného roka a následne maximálne 0,5 ks na km².

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

1. Poradné zbory

- Podľa § 18 ods. 5 písm. e) zákona o poľovníctve poradný zbor určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia. U diviačej zveri bude hlavným kritériom dosiahnutie početnosti diviačej zveri v poľovnej oblasti podľa tabuľky.

Poradný zbor preto rozpočíta cieľové stavy diviačej zveri určené pre poľovnú oblasť na jednotlivé chovateľské celky podľa ich výmery. Pri prepočte sa nezohľadňujú prírodné podmienky, vhodnosť lokality pre chov diviačej zveri a pod., vychádza sa jedine z výmery chovateľského celku!

- Poradný zbor vykoná analýzu lovu diviačej zveri v jednotlivých chovateľských celkoch v predošlých poľovníckych sezónach, pričom sa zameria najmä na pomer ulovených dospelých diviačíc k celkovému počtu ulovenej diviačej zveri. V tých chovateľských celkoch, kde sa ulovilo neprimerane málo diviačíc vzhľadom na celkový lov diviačej zveri určí poradný zbor ako ďalšie kritérium na schvaľovanie plánu chovu a lovu povinnosť nasmerovať lov najmä do kategórie diviačíc.

2. Chovateľské rady

- Podľa § 18 ods. 8 písm. c) zákona o poľovníctve chovateľská rada odborne posudzuje ročné plány poľovníckeho hospodárenia a spracúva k nim stanovisko.

Pri posudzovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov, ktoré pre chovateľský celok určil poradný zbor. Chovateľská rada tento cieľový stav rozpočíta na jednotlivé poľovné revíry podľa ich výmery. Tento cieľový stav bude predstavovať počet diviačej zveri, ktorý by mal v poľovnom revíri zostať po splnení plánu lovu.

- Podľa § 18 ods. 8 písm. d) zákona o poľovníctve chovateľská rada navrhuje postup úpravy stavov zveri v revíroch, kde jej chov a lov nie sú plánované.

V poľovných oblastiach s chovom malej zveri, kde diviacia zver nie je bonitovaná, chovateľská rada vypracuje a navrhne okresnému úradu opatrenia, ktoré zabezpečia celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez rozdielu na vek a pohlavie a zníženie jej početnosti na stanovenú úroveň.

3. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Na dosiahnutie uvedeného cieľa ministerstvo prijalo nasledovné opatrenia:

- Finančná motivácia užívateľa poľovného revíru za intenzívny lov diviačej zveri (ďalej len „zástrelné“) a na vyhľadávanie, zber a bezpečné odstraňovanie uhynutých tiel diviačej zveri na AMO v spracovateľskom závode (kafilérii) alebo zakopaním (ďalej len „zberné“) vo výške:
 - v hodnote 100 € za každý ulovený kus diviačej zveri v okresoch, do ktorých nezasahujú reštrikčné pásma AMO (biele okresy, bez AMO),
 - v hodnote 150 € za každý ulovený kus diviačej zveri v okresoch zaradených do reštrikčného pásma Part. I alebo do nárazníkovej zóny s Maďarskom a v okresoch, do ktorých zasahuje väčšou časťou svojej výmery aspoň jeden poľovný revír zaradený do reštrikčného pásma Part. I alebo nárazníkovej zóny s Maďarskom,
 - v hodnote 50 € za každý ulovený kus diviačej zveri v ostatných okresoch.
 - v hodnote 70 € za každý uhynutý kus diviačej zveri vo všetkých poľovných revíroch na Slovensku, ktorý bol bezpečne odstránený v spracovateľskom zariadení (kafilérii) alebo zakopaním, podľa usmernenia RVPS.

Úhrada bola poskytnutá za ulovenú alebo bezpečne odstránenú uhynutú diviačiu zver v období od 1. júla 2024 do 31. októbra 2024.

- Ministerstvo podľa § 56 ods. 3 zákona o poľovníctve povolilo listom č. 10280/2024-740 zo dňa 02.12.2024 mimoriadny lov diviačej zveri v kategórii dospelý diviak a diviaca v termíne od 16.01.2025 do 30.06.2025 na území Slovenskej republiky. Týmto mimoriadnym povolením lovu sa dosiahne, že bude možný v rámci celého Slovenska celoročný lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie.
- Ministerstvo listom č. 10334/2023-740 zo dňa 27.12.2023 povolilo podľa § 72 písm. p) a q) výnimku z niektorých zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu a určilo iný spôsob lovu od 01.01.2024 do 28.02.2025. Lovu diviačej zveri sa týkajú tieto výnimky:
 - **zo zakázaných spôsobov lovu** podľa § 65 ods. 2 písm. c) zákona o poľovníctve, **pri love diviačej zveri a mláďat ostatnej raticovej zveri** povolilo používanie mieridiel a puškových ďalekohľadov vybavených hľadáčikom na streľbu v noci s elektronickým zväčšením obrazu alebo na prevrátenie obrazu a ďalších

podobných zariadení umožňujúcich streľbu v noci, infrazameriavačov, noktovízorov, laserových zameriavačov, zameriavačov so zosilnením svetla a optických zameriavačov, ktoré sú prispôbené na videnie v noci.

- **z nesprávnych spôsobov lovu** podľa § 65 ods. 3 písm. a), d), j) a k) zákona o poľovníctve pri love **raticovej zveri** v období **od 01.01.2024 do 28.02.2025 povolilo:**
- loviť diviačiu zver a mláďatá ostatnej raticovej zveri v noci po uplynutí dvoch hodín po západe slnka až do dvoch hodín pred východom slnka – s použitím zariadení uvedených v § 65 ods. 2 písm. c) zákona o poľovníctve,
- loviť zver podliehajúcu poľovníckemu plánovaniu, ktorej plán chovu a lovu nebol schválený – ide o zver, ktorej lov sa plánuje v pláne chovu a lovu, v mesiaci marec a apríl 2024, t. j. od začiatku poľovníckej sezóny do doby schválenia plánov chovu a lovu,
- loviť zver podliehajúcu poľovníckemu plánovaniu, ktorej lov nebol povolený podľa § 56 ods. 1 alebo 2 zákona o poľovníctve – ide o zver, ktorá nemá v poľovnom revíri určené normované kmeňové stavy a jej lov sa neplánuje prostredníctvom plánu chovu a lovu.
- **podľa § 65 ods. 9 zákona o poľovníctve určuje iný spôsob lovu a to** lov raticovej zveri na vnadisku v období od 01.01.2024 do 28.02.2025, a to aj v prípade, že bol určený čas núdze.
- vo februári 2025 ministerstvo vydá výnimku zo zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu na poľovnícku sezónu 2025/2026. Výnimka bude zverejnená na webovom sídle ministerstva.

4. Okresný úrad v sídle kraja

- Sleduje a vyhodnocuje lov diviačej zveri v rámci jednotlivých okresov, poľovných oblastí a chovateľských celkov.

5. Okresný úrad

- Pri schvaľovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov diviačej zveri určených pre konkrétny chovateľský celok a jednotlivé poľovné revíri.
- V poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný, priebežne vyhodnocuje lov diviačej zveri pokiaľ ide o výšku lovu a štruktúru lovu s ohľadom na reálnu početnosť diviačej zveri v poľovnom revíri, na výšku nahlásených škôd spôsobovaných diviačou zverou, na lokalizáciu poľovného revíru v rámci nárazníkových zón a na vydané veterinárne opatrenia. V poľovných revíroch, v ktorých dospeje k záveru, že lov diviačej zveri je nedostatočný, po dohode s príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou pristúpi k uplatneniu **§ 56 ods. 2 zákona o poľovníctve a rozhodne o znížení počtu diviačej zveri**. Zároveň užívateľa poľovného revíru upozorní, že ak nerealizuje toto rozhodnutie, okresný úrad zabezpečí jeho splnenie na jeho náklady prostredníctvom inej osoby.
- V ostatných poľovných revíroch operatívne, a to aj opakovane, podľa **§ 30 ods. 10 zákona o poľovníctve zmení (navýši) plány chovu a lovu** na základe aktuálnej situácie a reálnych stavov diviačej zveri v poľovnom revíri, v súlade s vydanými

veterinárnymi opatreniami. Plán lovu diviačej zveri navýši bez ohľadu na vôľu užívateľa poľovného revíru. Navýšený plán lovu diviačej zveri je pre užívateľa poľovného revíru záväzný.

- Spolupracuje s užívateľom poľovného revíru a orgánom ochrany prírody pri vydaní súhlasu na vnadenie diviačej zveri kde sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov súhlas vyžaduje.
- Mesačne predkladá okresnému úradu v sídle kraja sumárny prehľad o love diviačej zveri v poľovných revíroch vo svojej územnej pôsobnosti.

6. Užívateľ poľovného revíru

- Plán chovu a lovu diviačej zveri vypracovať tak, aby zohľadňoval cieľový stav (NKS) pre poľovný revír.
- Pri love diviačej zveri môže používať zakázané a nesprávne spôsoby lovu, ktoré sú uvedené vo výnimke ministerstva č. 10334/2023-740 zo dňa 27.12.2023.
- Je povinný dodržiavať a realizovať opatrenia pri love vydané príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou.
- Vzhľadom k výške schváleného lovu diviačej zveri alebo lovu povolenému podľa § 56 ods. 1 zákona o poľovníctve, zabezpečiť vydanie primeraného počtu povolení na lov diviačej zveri vo všetkých kategóriách a počas celého roka. Diviacia zver ulovená v období od 01.03.2025 do schválenia plánov chovu a lovu sa započítava do plnenia plánu.
- Upraviť svoje interné predpisy tak, aby neobsahovali zákaz lovu dospelých diviačíc a sankcie za lov dospelých diviačíc, či už individuálnym lovom alebo na spoločnej poľovačke.
- Pri organizovaní spoločnej poľovačky neobmedzovať lov diviačej zveri na určité kategórie diviačej zveri.
- Zvýšiť lov samíc v kategórii lanštiak minimálne na úroveň 60 % z lovu diviačej zveri v kategórii lanštiak.
- Intenzívne plniť schválený plán lovu dospelých diviačíc.
- Využívať v maximálnej možnej miere vnadiská na lov diviačej zveri.
- Zakázať vytváranie zón, v ktorých by bol lov zveri vylúčený z dôvodu umožniť koncentráciu zveri v tejto zóne kvôli plánovanej poplatkovej poľovačke.
- Z začať používať webovú aplikáciu Polovstat. V opačnom prípade sú povinní predkladať okresnému úradu mesačné hlásenia o love diviačej zveri.

11.3. Vymedzenie infikovaných oblastí

(Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/594 zo 16. marca 2023, ktorým sa stanovujú osobitné opatrenia na kontrolu afrického moru ošípaných a zrušuje vykonávacie nariadenie (EÚ) 2021/605)

Reštrikčné pásma AMO u diviakov sú uvedené v aktuálnom znení v VRK (EÚ) 2023/594 Príloha I. Časť I. II., III. a podlieha aktualizácii podľa vývoja nákazovej situácie .

Vysokoriziková oblasť AMO u diviakov je uvedená v aktuálnom znení VRK v Časti I.

Nárazníková zóna juh (oblasť s aktívnym monitoringom AMO zriadená odbornou skupinou pre AMO, ŠVPS SR):

- územie okresu Nové Zámky nezaradené v Časti I, a II,
- celé územie okresu Komárno nezaradené v Časti I, a II,
- celé územie okresu Dunajská Streda

Aktuálne zaradenie územia a poľovných revírov podľa rozhodnutia Komisie je uvedené na webovej stránke ŠVPS SR <https://www.svps.sk/> (AMO SR aktuálne informácie – rozdelenie poľovných revírov). Oblasť s aktívnym monitoringom AMO, nárazníkovú zónu, resp. infikovanú oblasť pri výskyte AMO vymedzí odborná skupina zložená z veterinárnych lekárov, zástupcov poľovníkov bezodkladne pri potvrdení prípadu AMO u diviakov na základe:

1. výsledkov epizootologického šetrenia a geografickej distribúcie choroby,
2. denzity diviačej zveri v oblasti,
3. existencie prírodných alebo umelých prekážok pre migráciu diviakov.

Zmenu oblasti s aktívnym monitoringom AMO prípadne novú infikovanú oblasť ŠVPS SR okamžite hlási EK a členským štátom EÚ.

Oblasť s pasívnym monitoringom AMO, tvoria okresy alebo ich časti na území SR, ktoré nepatria do oblasti s aktívnym monitoringom AMO (do nárazníkovej zóny, vysokorizikovej a infikovanej zóny - príloha č. 1).

11.4. Opatrenia prijaté pre užívateľov poľovných revírov

PRE VŠETKÝCH UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV

Opatrenia zahŕňajú:

- Dozor nad uhynutými diviakmi
- Intenzívny lov diviakov

RVPS po prerokovaní s príslušnými orgánmi štátnej správy na úseku poľovníctva nariaďa podľa § 8 ods. 3 písm. e) a § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti opatrenia na zabezpečenie kontroly a zabránenie šírenia afrického moru ošípaných v populácii diviačej zveri, ktoré zašlú všetkým užívateľom poľovných revírov. Užívatelia poľovných revírov vykonajú:

- a) a intenzívny lov diviačej zveri podľa platného povolenia mimoriadneho lovu vydaného Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.

- b) aktívne vyhľadávanie tiel uhynutej diviačej zveri alebo ich častí (ďalej len „diviakov“) v poľovnom revíri (odporúča sa vykonať minimálne 1 x za týždeň). Za uhynutého diviaka sa pokladá aj diviak usmrtený inak ako lovom (napr. usmrtený dopravným prostriedkom, inou zverou a pod.) S kadáverom môže manipulovať len osoba vyškolená o chorobe a najvhodnejších postupoch biologickej bezpečnosti. Návšteva za účelom vyhľadávania tiel uhynutej diviačej zveri sa uvedie v knihe návštev poľovného revíru.
- c) sanáciu uhynutej diviačej zveri v zmysle ods. 2, písm. a), b), čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 alebo podľa nariadenia príslušnej RVPS.
- Poznámka: Za nájdené uhynuté diviaky a sanáciu uhynutej diviačej zveri v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošipaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.*
- d) evidenciu o každom ulovenom a uhynutom diviakovi a o naložení s divinou vrátane delenia diviny pre členov.
- e) pri vydávaní povolenia na lov diviačej zveri budú lovcovi poskytnuté informačné letáky týkajúce sa nákazy AMO, kľúčovej úlohy poľovníkov a biologických zásad manipulácie s diviakmi.
- f) opatrenia zabraňujúce šíreniu AMO pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s vedľajšími živočíšnymi produktmi z ulovenej zveri. Osoby manipulujúce s uhynutými / ulovenými diviakmi nesmú vstúpiť do chovu ošipaných a prísť do kontaktu s domácimi ošipanými minimálne 48 hodín od manipulácie.
- g) opatrenia že uhynuté a ulovené diviaky, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov nesmú prísť do styku s domácimi ošipanými.
- h) odber a predkladanie vzoriek na vyšetrovanie ulovenej a nájdenej uhynutej diviačej zveri podľa nariadenia príslušnej RVPS . Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO. Pri odbere, balení a zasielaní vzoriek na virologické a sérologické vyšetrenie AMO sa postupuje podľa manuálu vydanom ŠVPS SR v platnom znení.
- i) odber vzoriek tak, že vzorka bude obsahovať minimálne jeden z orgánov alebo jeho časť - mandle/slezina/oblička. Vzorka z ulovených diviakov obsahuje aj krvnú zrazeninu (krvná zrazenina u diviakov zo srdca alebo veľkých dutých ciev , min. 4x4 cm). Okrem toho je možné odobrať dve vzorky z iných lymfatických tkanív, ako sú retrofaryngeálne/príušné/mandibulárne alebo mezenterálne lymfatické uzliny

a vzorka ilea. Ak sa nejedná o zviera podozrivé z nákazy AMO a ide o vyšetrenie v rámci monitoringu AMO u diviačej zveri, stačí, ak vo vzorke je aspoň jedno tkanivo z uvedených orgánov, resp. jeho časť o veľkosti vlašského orecha, najvhodnejšie je tkanivo sleziny, min 5g, 5x2 cm. V pokročilom štádiu rozkladu uhynutého tela diviaka je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kosť resp. hrudnú kosť, kosti musia pochádzať z diviakov uhynutých maximálne v predchádzajúcich šiestich mesiacoch a na kostiach musia byť ešte prítomné zvyšky mäkkých tkanív.

- j) doručenie vzorky z uhynutého/ uloveného diviaka na príslušnú RVPS do 24 hodín od nálezuhynutého tela/zastreleného diviaka, najneskôr v nasledujúci pracovný deň po dni pracovného voľna.

Poznámka: Za vzorky doručené v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošipovaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.

- k) ohlásenie príslušnej RVPS, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, hlásenie možno vykonať aj telefonicky.

- l) ku každej vzorke je potrebné priložiť nasledovné údaje: číslo značky alebo iný spôsob označenia uhynutého diviaka, dátum nájdenia uhynutého diviaka resp. usmrtenia, správanie sa pred usmrtením ak išlo o usmrtenie diviaka so zmeneným správaním, súradnice GIS nájdeného uhynutého diviaka, vek, pohlavie, názov revíru, názov katastra, meno nálezcuhynutého diviaka, meno osoby ktorá vzorku odobrala podľa predtlačenej na žiadanke na vyšetrenie diviačej zveri.

- m) vykonávať opatrenia na zníženie denzity diviačej zveri a dosiahnutie normovaných kmeňových stavov:

- prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom podľa odporúčania vydaného orgánom štátnej správy na úseku poľovníctva.
- lov zveri podľa výnimky zo zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu na poľovnícku sezónu 2025/2026 vydané Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR.
- lov diviačej zveri odchytom za účelom bezodkladného usmrtenia. Tento spôsob sa prednostne uplatňuje na nepoľovných plochách, kde nie je možné použiť strelnú zbraň.

- n) zákaz premiestňovania živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu príslušnej RVPS.

- o) predkladať mesačne, príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému, hlásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia. Hlásenie môže byť nahradené vedením evidencie v programe POĽOVSTAT

PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV VO VYSOKORIZIKOVEJ OBLASTI (ďalej len časť I) A V NÁRAZNÍKOVÝCH OBLASTIACH AMO .

Okrem uvedených opatrení platných pre celé územie SR sa užívatelia poľovných revírov vykonávajú:

- a) lov diviačej zveri vyškolenými poľovníkmi vykonávaný prednostne individuálnym spôsobom postriežkou alebo posliedkou. Lov na spoločnej poľovačke musí byť vykonávaný spôsobom ktorý minimalizuje riziko migrácie diviačej zveri (menšie pohony, menší počet strelcov, použitie ľahko ovládateľných psov v obmedzenom počte, nevytváranie prílišného poľovníckeho tlaku často sa opakujúcimi poľovačkami v jednej lokalite) . Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri
- b) sanáciu uhynutej diviačej zveri a vedľajších živočíšnych produktov (VŽP) z ulovenej zveri. Telá alebo časti z uhynutých diviakov, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov musia byť neškodne odstránené v spracovateľskom podniku na VŽP alebo priamo na mieste zakopaním podľa usmernenia RVPS. Miesto nálezu uhynutého diviaka a použité nástroje, dopravné prostriedky musia byť bezprostredne po ukončení činnosti vydezinfikované dezinfekčným prostriedkom vhodným na deaktiváciu vírusu AMO.
- c) vyhradenie aspoň jedného miesta na opracovanie tiel ulovených diviakov ktoré nahlásia za účelom registrácie príslušnej RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber odpadu. Tiež by malo byť vybavené chladiacim zariadením (ak to poveternostné podmienky vyžadujú) na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do identickej oblasti.
- d) dodržiavať pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s VŽP z ulovenej zveri, opatrenia zabráňujúce šíreniu AMO. Osoby zúčastňujúce sa lovu a manipulácie s ulovenými alebo uhynutými diviakmi musia byť na túto činnosť vyškolené RVPS a nesmú prísť do kontaktu s ošípanými v chove minimálne 48 hodín od manipulácie.
- e) každé umiestnenie VŽP kategórie1 na schválenom a súradnicami GPS označenom mieste nahlásiť príslušnej RVPS. VŽP kategórie 1 uskladňovať do doby prepravy do spracovateľského zariadenia v kontajneroch zabráňujúcich prístupu cudzích osôb a zvierat. Toto miesto musí byť dostupné pre motorové vozidlá na prepravu do spracovateľského zariadenia.
- f) vyčistiť a dezinfikovať kontajner po odvoze VŽP kategórie1 registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO. O vykonaní čistenia a dezinfekcie viesť evidenciu.

- g) po skončení manipulácie s diviakmi musia byť použité pracovné a manipulačné prostriedky, jednorazový odev a jednorazové rukavice a iné, zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Iný ako jednorazový odev je nutné vyprať, obuv a nástroje vyčistiť a vydezinfikovať registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.
- h) ulovený diviak sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia tiel uhynutých diviakov alebo vyvrhovania ulovených diviakov sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín
- i) opatrenia na odber a predkladanie vzoriek na vyšetrovanie všetkej ulovenej a nájdennej uhynutej diviačej zveri. Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO
- j) opatrenia na zabránenie uvádzania mäsa z ulovených diviakov na trh a premiestňovania mimo poľovný revír (PR) pred obdržaním negatívneho laboratórneho výsledku na AMO. Mäso diviakov pochádzajúce z časti I nesmie opustiť územie Slovenska , zatiaľ čo mäso pochádzajúce z nárazníkových zón (nárazníková zóna je stále považovaná ako slobodná zóna) sa môže uviesť na trh bez akýchkoľvek obmedzení (po získaní negatívneho výsledku laboratórnych vyšetrení na AMO). Štátna veterinárna a potravinová správa SR tento systém opisuje v osobitnom usmernení o schvaľovaní prevádzkarní na spracovanie mäsa diviakov z časti I.
- k) neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane inej ako diviačej zveri) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia na AMO u všetkej diviačej zveri prítomnej v chladiacom zariadení. Všetka zverina pochádzajúca z časti I skladovaná spolu s diviačou zverou nesmie opustiť územie SR. Neškodné odstránenie sa vykoná v kafilerickom zariadení.
- l) odchyt voľne žijúcich diviakov len za účelom za účelom bezodkladného usmrtenia.
- m) V poľovnom revíri je zakázané:
 - 1. vyvrhovať ulovené diviaky a prepravovať na miesto sústredenia nezabalené v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko úniku telových tekutín.
 - 2. uvádzať na trh SR ulovenú diviačiu zver pred získaním negatívneho laboratórneho vyšetrenia na AMO.
 - 3. premiestňovanie živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu RVPS .
 - 4. odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom premiestňovania, zazverovania vrátane uznaných zverníc, okrem odchyty za účelom bezodkladného usmrtenia.
 - 5. chov diviačej zveri vo zverniciach vrátane chovu diviačej zveri na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje) ak takýto chov nebol povolený.
 - 6. vykonávať výcvik a skúšky poľovných psov vo zvernici na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje) ak takýto výcvik a skúšky neboli povolený .

7. premiestňovanie neošetrených trofejí z diviakov účinnou metódou proti vírusu AMO mimo poľovný revír.
8. umiestňovať do obalov s uhynutými alebo ulovenými diviakmi alebo vývrhmi zo zveri iné predmety.

PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV V OBLASTI S VÝSKYTOM AMO U DIVIAČEJ ZVERI (ďalej len časť II.) A DOMÁCICH OŠÍPANÝCH (ďalej len časť III.)

Program obsahuje okrem opatrení pre celé územie SR ako aj vysokorizikovej / nárazníkovej oblasti aj nasledovné ustanovenia :

- a) Lov diviačej zveri v poľovnom revíri a okolitých revíroch (na území v ktorom prebieha epidemiologická fáza ochorenia), je dočasne úplne zakázaný okrem usmrtenia chorej alebo poranenej zveri.
- b) Vykonávania všetkých poľovníckych činností , ktoré by mohli viesť k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii je zakázané okrem činností spojených so šetrným spôsobom vyhľadávania uhynutých diviakov a usmrtenia chorej diviačej zveri a lov ostatnej zveri individuálnym spôsobom ak tento lov nebol zakázaný.
- c) Lov inej ako diviačej zveri na individuálnej poľovačke spôsobom ktorý nepodporuje migráciu diviačej zveri je možné povoliť len na základe dostatku informácii o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti takto vykonávaného lovu.
- d) Až do doby zrušenia opatrení v časti II a III je tiež zakázaný lov všetkej raticovej zveri a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu raticovej zveri vo zverniciach a lovu kačice divej na ťahu.
- e) Lov malej zveri na spoločných poľovačkách je možné povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma časť II. alebo III. vo vzťahu k AMO“ (v aktuálnom znení). Pri poľovačke nesmú byť použité plemená psov s tendenciou durenia zveri alebo nízkym stupňom ovládateľnosti.
- f) Sanitárny odstrel diviačej zveri a ostatnej raticovej zveri za účasti viacerých strelcov môže RVPS povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma časť II. alebo III. vo vzťahu k AMO“ (v aktuálnom znení).
- g) Zakazuje sa použitie poľovne upotrebitelných psov na vyhľadávanie a durenie zveri okrem povoleného vykonania poľovačky na malú zver a sanitárneho odstrelu. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni.
- h) Zakazuje sa vykonávanie skúšok poľovných psov pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri okrem skúšok vykonávaných v rámci sanitárneho odstrelu. Ostatné skúšky poľovných psov môže RVPS povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR (v aktuálnom znení)

„Povoľovanie skúšok poľovných psov v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma časť II. alebo III. vo vzťahu k AMO.“

- i) Zakazuje sa odchyť voľne žijúcich diviakov za účelom zazverovania, vrátane zverníc, okrem odchyty za účelom bezodkladného usmrtenia.
- j) Osoby, ktoré chcú vykonávať poľovnícke aktivity v poľovnom revíri (hlavne lov zveri, manipuláciu s ulovenou zverou, vyhľadávanie kadáverov diviačej zveri) musia byť vyškolené o zásadách biologickej bezpečnosti.
- k) Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto v poľovnom revíri na prezlečenie poľovníka pred vstupom a pri opustení poľovného revíru s možnosťou vydezinfikovania obuvi a vypratia oblečenia. Ak nie je možné vyhradiť takéto miesto, tak poľovník pred opustením revíru si obuv vydezinfikuje a použitý odev pred odchodom uloží do nepriepustného obalu a doma bezodkladne vyperie.
- l) Ak bol individuálny lov diviačej zveri vzhľadom na fázu epidémie povolený, môže byť vykonávaný len na to vyškolenými osobami.
- m) Ulovený diviak (ak bol lov povolený) sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín.
- n) Prepravný prostriedok a miesto ulovenia alebo miesto nájdenia uhynutého diviaka musia byť po skončení manipulácie vydezinfikované účinným registrovaným dezinfekčným prípravkom proti vírusu AMO.
- o) Podľa vývoja nákazovej situácie môžu byť všetky celé telá (nepitvané) ulovených diviakov určené na spracovanie v kafilerickom zariadení, kde sa podľa potreby vykoná aj odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie. Prepravované celé telá diviakov ak majú byť testované (odber vzoriek v kafilérii) musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a sprevádzané aj „Žiadosťou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlási RVPS v mieste kafilerického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie.
- p) Telá alebo pozostatky uhynutých diviakov, vývrhy z ulovených diviakov ak bol lov povolený (vedľajšie živočíšne produkty - ďalej len VŽP) musia byť neškodne odstránené v spracovateľskom podniku (kafilérii). Dočasné uskladnenie VŽP do odvozu do spracovateľského závodu musí byť na bezpečnom mieste, ktoré je vybavené uzatvárateľnými kontajnermi. Toto miesto musí byť dostupné vozidlám na prepravu do spracovateľského zariadenia a musí byť registrované príslušnou RVPS s uvedením GPS súradníc. Na tomto mieste musí byť dostatočné množstvo účinných dezinfekčných prostriedkov na vykonanie dezinfekcie miesta a kontajnera po odvoze VŽP. Vo výnimočných prípadoch môžu byť VŽP neškodne odstránené zakopáním na mieste podľa usmernenia príslušnej RVPS.
- q) Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto na opracovanie tiel ulovených diviakov (ak bol lov povolený). Miesto musí byť registrované príslušnou RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber

odpadu. Tiež musí byť vybavené chladiacim zariadením na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do časti II alebo III.

- r) Zakazuje sa skladovanie ulovenej diviačej zveri a ostatnej ulovenej zveri uvádzanej na trh v spoločnom zariadení (diviaky a ostatná spoločne skladovaná zver s diviakmi je určená len na súkromnú domácu spotrebu).
- s) Nariaďuje sa neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri (ak ostatná zver nebola pred uložením do boxu zabalená do nepriepustného obalu) uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane ostatnej) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia všetkej diviačej zveri na AMO prítomnej v chladiacom boxe. Neškodné odstránenie sa vykoná v kafilerickom zariadení.
- t) Po skončení manipulácie s diviakmi musí byť použitý jednorazový odev a jednorazové rukavice zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Ostatný odev musí byť vypratý, obuv a nástroje vyčistené a vydezinfikované registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.
- u) Ulovené diviaky ani po obdržaní negatívneho laboratórneho výsledku na AMO nemožno uvádzať na trh a premiestňovať mimo častí II alebo III, s výnimkou tých, ktoré boli spracované v súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2002/99/ES a podrobené tepelnému ošetrovaniu, ako sa stanovuje v písmene a) alebo d) prílohy III uvedenej smernice.
- v) Civilné osoby, ktoré nájdu uhynutého diviaka (aj zrazeného motorovým vozidlom) sa ho v žiadnom prípade nesmú dotýkať ani s ním manipulovať. Je potrebné dodržiavať bezpečnú vzdialenosť cca. 2 m od tela diviaka. Ak nálezca nie je členom alebo zamestnancom užívateľa poľovného revíru, je povinný nájsť mŕtveho diviaka oznámiť užívateľovi poľovného revíru alebo zástupcom polície alebo bude kontaktovať príslušný okresný úrad alebo príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.
- w) Pri spracovaní dermoplastických preparátov a trofejí z negatívne testovanej diviačej zveri musia byť použité osvedčené postupy ktoré bezpečne devitalizujú vírus AMO (platí aj u poľovníkov ktorí spracúvajú vlastné trofeje).
- x) Zakazuje sa premiestňovanie neošetrených trofejí účinnou metódou proti vírusu AMO z diviakov mimo poľovný revír.

11.5 Biologická bezpečnosť v poľovných revíroch.

Požiadavky na biologickú bezpečnosť pre poľovné revíry sa upravujú a uvádzajú v zmysle Oznámenia komisie o u usmerneniach o prevencii, kontrole a eradikácii AMO v Únii (usmernenia o AMO, C/2023/1504) a sú zohľadnené vo vzoroch opatrní vypracovaných ŠVPS pre užívateľov poľovných revírov zaradených do jednotlivých oblastí. RVPS vypracúvajú plán kontrol dodržiavania biologickej bezpečnosti v zmysle Metodického

pokynu na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

V rokoch 2019-2020 bolo prostredníctvom ŠVPS SR zakúpené a poskytnuté na prenájom 595 chladiacich boxov na uskladnenie ulovenej diviačej zveri pre užívateľov poľovných revírov do výsledku vyšetrenia na AMO. V roku 2021 bolo zakúpených ďalších 216 boxov. Prednostne boli vybavené boxami poľovné revíri v najrizikovejších oblastiach, okolo komerčných chovov ošípaných. Vzhľadom na limit finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu však nebolo možné poskytnúť chladiace zariadenia všetkým užívateľom poľovných revírov, ktorí boli zaradení do vysokorizikovej alebo nárazníkovej oblasti.

12.Dohľad nad domácimi ošípanými

12.1 Monitoring domácich ošípaných

Cieľ monitoringu

- Odhaliť prípadné ohniská AMO
- Preukázať, že jednotlivé oblasti SR sú bez výskytu AMO u domácich ošípaných

Právny základ monitoringu

- § 46 zákona č.39/2007 Z .z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
- Vykonávacie nariadenie Komisie 2023/594/EÚ

Spôsob vykonávania monitoringu

- virologické vyšetrovanie (PCR) určených kategórií ošípaných
- kontrola zdravotného stavu ošípaných

Finančné zabezpečenie monitoringu

- všetky výdavky za laboratórne vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2025 uhrádza ŠVPS SR
- VÚ Zvolen vystaví faktúru na všetky virologické vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2025 na ŠVPS SR

Rozsah vyšetrovania

1. Na celom území SR sa vyšetrujú:

- uhynuté ošípané, ktorých patologicko-anatomický nález vyvoláva podozrenie na AMO
- živé ošípané, ktorých klinické vyšetrenie vyvoláva podozrenie na AMO

2. V infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach a v nárazníkových pásmach

Pasívny monitoring:

- odber vzoriek tkanív na virologické vyšetrenie (PCR) minimálne od prvých dvoch uhynutých ošípaných starších ako 2 mesiace (alebo ošípaných mladších ako 2 mesiace ak neuhynuli staršie) v každom týždni v každej epidemiologickej jednotke na farme.

Prioritizácia odberu vzoriek podľa veku:

1. Odber vzoriek od uhynutých prasníc a kancov
2. Odber vzoriek od ostatných ošípaných starších ako 60 dní
3. Odber vzoriek od ošípaných mladších ako 60 dní

Aktívny monitoring:

(Uplatňuje sa v infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach part I,II,III)

- **500 ošípaných a viac.** V prípade zistenia, že sa na farme nachádza 500 ks ošípaných a viac a v chove nebol zaznamenaný ani jeden úhyn ani jednej ošípanej a nebola odobratá žiadna vzorka na AMO **za posledných 15 dní**, je potrebné vyšetriť všetky premiestňované zvieratá v období do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) alebo vyšetriť ošípané v chove v počte na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou z každej epidemiologickej jednotky do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) a premiestnenie môže byť vykonané až po obdržaní negatívnych výsledkov.
- **Menej ako 500 ošípaných.** Ak v chovoch s menej ako 500 ks ošípaných nebol zaznamenaný ani jeden úhyn ani jednej ošípanej a nebola odobratá žiadna vzorka na AMO **za posledné 3 mesiace** je postup rovnaký ako v chovoch nad 500 ks ošípaných. V prípade ak sa z chovu premiestňujú výlučne odstavčatá je možné nahradiť monitoring premiestňovaných odstavčiat monitoringom všetkých ošípaných základného stáda do 7 dní pred premiestnením virologickým vyšetrením (PCR) a premiestnenie môže byť vykonané až po obdržaní negatívnych výsledkov.
- V prípade akéhokoľvek podozrenia, že chov neplní monitoring podľa bodu a) je potrebné vyšetriť ošípané virologickým vyšetrením (PCR) na zistenie 10% prevalencie s 95% istotou v období do 7 dní pred premiestnením z každej epidemiologickej jednotky alebo všetky premiestňované zvieratá
- Od ošípaných v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO

Monitoring domácich zabíjačiek:

(Uplatňuje sa v infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach part I,II,III)

- V infikovaných oblastiach sa vykoná klinické vyšetrenie min. 20% chovov z nahlásených domácich zabíjačiek podľa bodu A1 prílohy I Nariadenia 2020/687 a odber vzoriek sa vykoná vždy ak bolo vyslovené podozrenie na AMO pri klinickom vyšetrení pred domácou zabíjačkou

- Od ošípaných v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO pri klinickom vyšetrení pred domácou zabíjačkou
- Od všetkých domácich zabíjačiek v OP a PD
- Od každej 5 tej zabitej ošípanej ak počet domácich zabíjačiek v 1 chove je viac ako 5 za rok.

3. V reštrikčných pásmach (ochranné pásmo a pásmo dohľadu)

- Ako v bode 2 a navyše
- klinické vyšetrenie a monitoring podľa bodu 9.3
- Odber vzoriek od všetkých nahlásených domácich zabíjačiek
- Ošípané podľa nálezovej situácie a rozhodnutia RVPS – na základe výsledkov epizootologického šetrenia vykonanie surveillance v chovoch, v ktorých na základe ich umiestnenia (v bezprostrednej blízkosti sa nachádzajúce chovy), prípadne kontaktov s infikovaným chovom, sa môžu vyskytovať zvieratá podozrivé z kontaminácie.

Materiálno- technické zabezpečenie odberu vzoriek

- vzorky orgánov odoberá v chove poverený súkromný veterinárny lekár, alebo úradný veterinárny lekár a na bitútku úradný veterinárny lekár. Odoberané vzorky je potrebné okamžite po odbere uložiť a skladovať v chladničke pri teplote cca 4°C. Príslušná regionálna veterinárna potravinová správa odoberané vzorky uloží do termoboxu s chladiacimi vložkami a zašle najbližšou zvoznou linkou alebo poslom na VÚ Zvolen. V prípade podozrenia na AMO sa vzorky bez meškania zasielajú na VÚ Zvolen poslom. Pri zasielaní vzoriek je dôležité zabezpečiť ich identifikáciu (samostatné zabalenie vzoriek pochádzajúcich z jedného chovu spolu s priloženou žiadosťou o laboratórne vyšetrenie)
- regionálny veterinárny lekár v spolupráci s VÚ Zvolen zabezpečí dostatočné množstvo obalových materiálov pre vykonanie odberov.
- Podrobný postup odberu a zasielania vzoriek je uvedený v Manuály na odber a zasielanie vzoriek na AMO

Laboratórna diagnostika

- Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu v rámci diferenciálnej diagnostiky pri febrilných a hnačkových ochoreniach bez vysloveného podozrenia na AMO.

- diagnostiku vykonáva referenčné laboratórium pre AMO - VÚ Zvolen

Organizačné zabezpečenie monitoringu

- RVPS vykoná inštrukť a zabezpečí dodržiavanie správneho vyplňovania všetkých údajov na aktuálnej žiadanke na laboratórne vyšetrenie chorôb ošípaných (aktuálna žiadanka je dostupná na intranete ŠVPS SR), vrátane identifikácie chovu (názov chovu, v prípade malochovu názov obce a jeho číslo podľa CEHZ)
- súkromný veterinárny lekár pri odbere vzoriek v chove zasielajúci vzorky na vyšetrenie do laboratória je zodpovedný za úplné vyplnenie údajov uvedených v žiadanke na veterinárne laboratórne vyšetrenie AMO a za ich správnosť.

12.2 Postup RVPS v prípade podozrenia a výskytu AMO

12.2.1 Postup RVPS v prípade podozrenia na AMO

1. RVPS vykoná šetrenie resp. úradnú kontrolu podľa článku 6 Nariadenia 2020/687/EÚ, ktoré zahŕňa minimálne

- klinické vyšetrenie v chove – klinické vyšetrenie sa vykoná v súlade s článkom 3 ods. 1 a 2 delegovaného nariadenia (EÚ) 2020/687 a bodom A.1 prílohy I k uvedenému nariadeniu
- odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie – prednostne sa odoberajú vzorky orgánov od uhynutých ošípaných, v prípade živých ošípaných vzorky krvi od podozrivých (chorých) ošípaných. Na žiadanke musí byť vyznačené podozrenia na AMO. Vzorka sa bezodkladne zašle poslom alebo zvoznou linkou avšak **najneskôr do 24 hodín od odberu vzoriek musia byť dopravené do národného referenčného laboratória**. Laboratórium musí byť oboznámené s odoslaním diagnostických vzoriek a malo by byť informované o očakávanom čase, kedy by mali doručiť, aby sa mohli pripraviť na ich príjem a vyšetrenie. V prípade ak nie je možné zabezpečiť dopravenie materiálu do 24 hodín od odberu vzoriek do NRL, musia byť bezodkladne vydané opatrenia pri podozrení pre všetky chovy ošípaných v ochrannom pásme a pásme dohľadu.

2. RVPS vydá opatrenia pri podozrení čl.7 a 8 nariadenia 2020/687 a bodu 10.2.1.

12.2.2 Postup RVPS v prípade potvrdenia na AMO

1. RVPS zašle do 24 hodín po nahlásení potvrdenia hlásenie na ŠVPS, ktoré musí obsahovať minimálne počty zvierat ohnisku (podľa kategórii), počty uhynutých a chorých zvierat (podľa kategórii) a GPS súradnice chovu.
2. RVPS vydá opatrenia pri potvrdení (pre ohnisko) čl.7 a 12 nariadenia 2020/687 a bodu 10.2.2.
3. RVPS vykoná epizootologické šetrenie podľa článku 57 nariadenia 2016/429. Podľa závažnosti prípadu ŠVPS rozhodne o účasti členov Národného centra pre tlmenie nákaz prípadne členov odbornej skupiny na epizootologickom šetrení. RVPS bezodkladne informuje o zistených kontaktných chovoch a miestach ŠVPS SR prípadne inú RVPS v ktorej sa chovy alebo zariadenia nachádzajú.
4. RVPS vytýči minimálne 3 km ochranné pásmo a minimálne 10 km pásmo dohľadu podľa článku 21 nariadenia 2020/687 a identifikuje obce a chovy ošípaných v pásmach. Mapu a zoznam obcí zašle na ŠVPS SR a v prípade ak pásma zasahujú do územnej pôsobnosti inej RVPS tak aj na susediacu RVPS.
5. RVPS vydá opatrenia pre všetky chovy ošípaných so živými ošípanými v ochrannom pásme a pásme dohľadu podľa článkov 18, 25 a 27 a bodov 10.3 a 10.4.
6. RVPS participuje a vykonáva dohľad pri eradikácii ohniska.
7. RVPS vykoná kontrolu predbežného čistenia a dezinfekcie ohniska podľa Prílohy IV nariadenia 2020/687 a o kontrole vyhotoví úradný záznam.
8. RVPS vykoná úradné kontroly v reštrikčných pásmach a zabezpečí odber vzoriek podľa bodu 9.3. Úradné kontroly a odber vzoriek v pásmach sa vykonávajú čo najskôr po potvrdení AMO – s kontrolami možno začať aj pred eradikáciou ohniska v závislosti od situácie.
9. Počas trvania opatrení môžu byť uplatnené výnimky z premiestňovania výlučne v súlade s nariadením 2020/687.
10. Opatrenia v kontaktných chovoch, v ochranných pásmach a v pásme dohľadu môžu byť zrušené až po splnení požiadaviek v bodoch 9.3, 10.2.3, 10.2.4 a nariadení 2020/687. **Po zrušení opatrení v pásmach zostávajú v platnosti podmienky premiestňovania tak ako je to uvedené v nariadení 2023/594 a usmernení ŠVPS SR - premiestňovanie z infikovanej oblasti III, prípadne inej infikovanej oblasti.**
11. Po splnení všetkých podmienok RVPS vykoná kontrolu opakovaného záverečného čistenia dezinfekcie ohniska podľa Prílohy IV nariadenia 2020/687 a o kontrole vyhotoví úradný záznam.

12. Opatrenia v ohnisku môžu byť zrušené až po splnení požiadaviek v bode 10.2.2 a nariadení 2020/687 – v chove je **opakovane** vykonané záverečné čistenie a dezinfekcia v súlade s Prílohou IV a je vykonaná obnova chovu podľa 57 a 59 Nariadenia 2020/687. V prípade ak chovateľ neuvažuje s obnovou chovu môžu byť opatrenia zrušené po opakovanom vykonaní záverečného čistenia a dezinfekcie a zrušení chovu v CEHZ.

13. RVPS vykonáva dohľad nad obnovou chovu podľa článkov 57 a 59 Nariadenia 2020/687.

Podrobný postup, vzory opatrení a epizootologického šetrenia sú uvedené v Národnom pohotovostnom pláne pre prípad podozrenia a výskytu AMO.

13. Dohľad nad diviakmi

13.1. Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri.

Spôsob vykonávania epizootologického šetrenia:

1. prostredníctvom dôsledného vyplňania žiadaniek o laboratórne vyšetrenie - kontrola prostredníctvom RVPS,
2. vedenie údajov v elektronickej forme referenčným laboratóriom VÚ Zvolen.
3. vedenie údajov v elektronickej forme v databáze ŠVPS SR.

Celoročný monitoring u diviačej zveri na celom území SR sa vykonáva nasledovne:

Na celom území SR (vrátane oblasti bez výskytu AMO a zaradenia do reštrikčných pásiem I, II, III, a nárazníkovej oblasti) sa odoberajú vzorky

- u všetkých uhynutých a chorých diviakov s príznakmi ktoré by mohli svedčiť o ochorení na AMO. **V reštrikčnom pásme II a III môže príslušná RVPS upraviť odber vzoriek z uhynutých diviakov** na základe zhodnotenia fázy epidémie a podľa usmernenia ŠVPS SR „Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru u diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie v aktuálnom znení“

V pásme I (vysokoriziková oblasť) a v **nárazníkovej zóne (NZ)** sa odoberajú vzorky aj

- u všetkých ulovených diviakov bez príznakov ochorenia.

V pásme II a III (oblasť s výskytom AMO) sa odoberajú vzorky

- u všetkých ulovených diviakov určených na súkromnú domácu spotrebu.

Odporúčanie pre RVPS: s dodaním vzorky z uhynutého diviaka užívateľ PR doručí aj vyplnenú žiadamku na vyšetrovanie diviačej zveri na AMO očíslovanú poradovým číslom uhynutého diviaka / mesiac / číslo revíru, čím sa zabezpečuje prehľad o doručení maximálneho počtu dodaných vzoriek z uhynutých diviakov.

- Odber vzoriek bude vykonávaný vyškolenou osobou na prehliadku zveri po ulovení alebo vyškolenými osobami na odber vzoriek príslušnou RVPS.
- Podrobnosti o odbere vzoriek sú uvedené v aktuálnom usmernení ŠVPS SR – „Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru u diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie v aktuálnom znení“

Organizačné zabezpečenie monitoringu:

1. Regionálne veterinárne a potravinové správy vo všetkých okresoch po dohode *s okresným úradom* a príslušnou Obvodnou poľovníckou komorou zvolajú poradu poľovních hospodárov najmenej 1x ročne, na ktorej:

Regionálny veterinárny lekár prerokuje

- plnenie a výsledky monitoringu AMO u diviakov;
- predkladanie vzoriek z uhynutých diviakov (krížové plnenie s hlásením PLO)
- nálezovú situáciu vo výskyte AMO v diviačej populácii;
- opatrenia na zabezpečenie monitoringu AMO v populácii diviačej zveri;
- harmonogram odberu vzoriek;
- organizačné zabezpečenie odberu vzoriek a ich zasielanie na laboratórne vyšetrenie;
- odber vzoriek vyškolenou osobou na prehliadku zveriny po ulovení, zoznamy vyškolených osôb na odber vzoriek
- spôsob oznamovania výsledkov laboratórnych vyšetrení regionálnou veterinárnou a potravinovou správou užívateľom poľovních revírov; (vyhodnotenie doby oznámenia výsledku od doby dodania vzorky)
- výsledky kontrol poľovních revírov zameraných na plnenie opatrení biologickej bezpečnosti
- organizáciu osvetovej činnosti v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti *o cestách prenosu AMO*.

Pracovník pozemkového a lesného odboru okresného úradu prerokuje

- opatrenia vydané MPaRV SR sekcia lesného hospodárstva a spracovanie dreva na znižovanie denzity diviačej zveri
- porovnanie NKS a vykázaných JKS v súvislosti s lovom diviačej zveri v predchádzajúcej poľovníckej sezóne
- časový harmonogram dosiahnutia NKS u diviačej zveri

- postup znižovania stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, kde jej chov a lov nie je plánovaný;
- organizáciu lovu všetkých druhov zveri z pohľadu zabránenia šírenia AMO
- zaznamenávanie poľovníckych aktivít v knihe návštev poľovného revíru
- spôsob mesačného hlásenia o love a úhyne diviačej zveri;
- zabezpečenie vydávania povoleniek na individuálny lov a povolené spôsoby vykonávania lovu;
- prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom
- lov diviačej zveri na vlnadiskách a registráciu vlnadísk
- postup OÚ odboru pozemkového a lesného pri nedodržaní NKS a nariadených opatrení podľa zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záznam z porady a prijaté opatrenia RVPS bezodkladne predložia na ŠVPS SR – najneskôr do 30.3. príslušného roka.

2. RVPS budú kontrolovať:

- dodržiavanie nariadených opatrení podľa Metodického pokynu ŠVPS SR na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch.
- dodržiavanie zásad biologickej bezpečnosti pri manipulácii s ulovenými diviakmi
- neškodné odstránenie ulovenej virologicky pozitívnej diviačej zveri,
- plnenie stanoveného monitoringu a mesačné vyhodnocovanie predkladania vzoriek z uhynutej a ulovenej diviačej zveri

3. RVPS budú zaznamenávať počty ulovených a uhynutých diviakov a vykonať krížové kontroly počtu odoslaných vzoriek podľa usmernenia ŠVPS SR. Virologicky pozitívne jedince RVPS pravidelne zaznamenáva vo výkaze nákaz a veterinárnej prevencie a mesačne zasiela na ŠVPS SR.

13. 2. Činnosti RVPS po oznámení o nájdení uhynutého diviaka v oblasti (Príloha I, časť II. a III.)

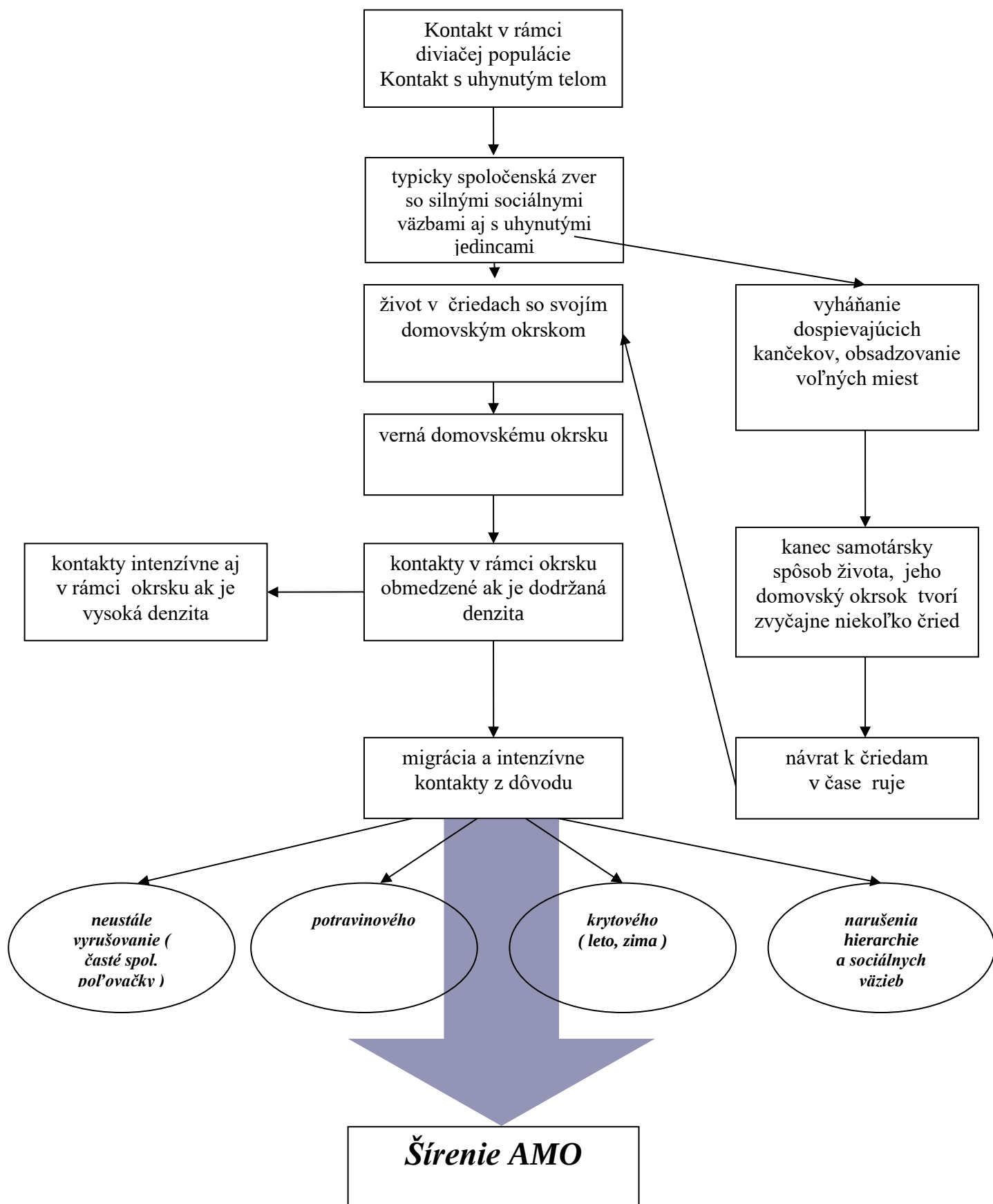
1. úradní veterinárni lekári, ak je to potrebné vycestujú na miesto nálezu vybavení primeranými osobnými ochrannými prostriedkami (jednorazová kombinéza, rukavice, dezinfikovateľná obuv, respirátory), dezinfekčnými prostriedkami a ručným dezinfekčným postrekovačom, prepravnými voze nepriepustnými vakmi alebo plastovými vrecami na umiestnenie kadáveru (ďalej len „vak“);
2. v mieste zistenia sa nevykonáva pitva a odber vzoriek;

3. ak je miesto nálezu prístupné pre kafilierické vozidlo je možné kadáver naložiť priamo na mieste, ak je miesto neprístupné, kadáver sa uloží do vaku a premiestni do zberného kontajnera za pomoci dostupných terénnych vozidiel;
4. vykoná sa dezinfekcia povrchu nádob a terénnych vozidiel použitých na prepravu (napr. použitím 1% Virkon S, 1% Biocid 30, atď.);
5. prepravované celé telá diviakov do spracovateľského závodu (alternatíva) musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a sprevádzané „Žiadankou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlásí RVPS v mieste kafilierického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie;
6. vzorky mŕtvych zvierat z infikovanej oblasti a vzorky ulovených zvierat sa testujú iba v národnom referenčnom laboratóriu pre AMO na ŠVÚ Zvolen;
7. po odstánutí uhynutého diviaka sa musí miesto nálezu a jeho okolie dezinfikovať (napr. použitím 1% Virkonu S, 1% biocídu 30 atď.) alebo sa musí posypať chlórovaným vápnom (kvôli zvýrazneniu miesta nálezu);
8. odber vzoriek sa vykonáva v kafilérii alebo na mieste vyhradenom v poľovnom revíri a vzorky sú zasielané do ŠVÚ s potvrdenou žiadankou na laboratórne vyšetrenie RVPS z miesta pôvodu diviaka ako aj potvrdením UVL ktorý vzorku odobral.

13.3 Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi

Okrem požiadaviek stanovenými RVPS v opatreniach na zabránenie šírenia AMO pre užívateľov poľovných revírov je potrebná masívna osvetová činnosť v poľovníckej verejnosti o cestách prenosu AMO, podmienkach na jeho rozšírenie v diviačej populácii a o etológii diviačej zveri.

Prenos AMO kontaktom diviačej zveri

13.4. Krížové kontroly RVPS a OÚ odbor pozemkový a lesný

RVPS a OÚ odbory pozemkové a lesné **jeden krát ročne** vykonávajú krížové kontroly vykazovania ulovených a uhynutých diviakov užívateľmi poľovných revírov a plnenie povinnosti vykonávania monitoringu (odber vzoriek) stanoveného príslušnou RVPS.

13.5. Spôsob vykonávania lovu diviačej zveri

V oblasti s pasívnym monitoringom (čistá časť) sa lov zveri vykonáva intenzívnym spôsobom, spoločnými poľovačkami, individuálnym lovom posliedkou a postriežkou.

V oblasti zaradenej do časti I a NZ sa vykonáva celoročný intenzívny lov diviačej zveri vyškolenými poľovníkmi a vykonávaný prednostne individuálnym spôsobom postriežkou alebo posliedkou. Lov na spoločnej poľovačke musí byť vykonávaný spôsobom ktorý minimalizuje riziko migrácie diviačej zveri (menšie pohony, menší počet strelcov, použitie ľahko ovládateľných psov v obmedzenom počte, nevytváranie prílišného poľovníckeho tlaku často sa opakujúcimi poľovačkami v jednej lokalite)

V oblasti časť II a III je lov pri epidemiologickom priebehu AMO u diviakov úplne zakázaný v poľovnom revíri a okolitých revíroch (na území v ktorom prebieha epidemiologická fáza ochorenia) okrem usmrtenia chorej alebo poranenej zveri. Tiež je zakázané vykonávanie všetkých poľovníckych činností, ktoré by mohli viesť k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii. Lov inej ako diviačej zveri na individuálnej poľovačke spôsobom ktorý nepodporuje migráciu diviačej zveri je možné povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti takto vykonávaného lovu. Až do doby zrušenia opatrení v časti II a III je tiež zakázaný lov všetkej raticovej zveri a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu raticovej zveri vo zverniciach a lovu kačice divej na ťahu. Lov malej zveri na spoločných poľovačkách je možné povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti vykonávania takéhoto lovu a to len v častiach revíru kde užívateľ poľovného revíru preukáže, že sa tam diviacia zver trvale nezdržuje. Pri poľovačke nesmú byť použité plemená psov s tendenciou durenia zveri alebo nízkym stupňom ovládateľnosti. Lov malej zveri na spoločných poľovačkách a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri je možné povoliť len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Povoľovanie spoločných poľovačiek na malú zver a sanitárny odstrel ostatnej raticovej zveri v oblastiach zaradených do reštrikčného pásma II. alebo III. vo vzťahu k AMO“

Zakazuje sa použitie poľovne upotrebitelných psov na vyhľadávanie a durenie zveri. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni. Zakazuje sa vykonávanie skúšok poľovných psov pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri okrem sanitárneho odstrelu. Ostatné skúšky poľovných psov možno

vykonávať len so súhlasom príslušnej RVPS v lokalitách, kde organizátor preukáže, že sa tam diviacia zver nezdržuje.

13.6. Školenia poľovníkov

ŠVPS SR vykonáva školenia poľovníkov na bezpečnú manipuláciu s uloveným a uhynutým diviakom a odber vzoriek na AMO prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov.

13.7. Podpora lovu a vyhľadávania tiel uhynutých diviakov

Za vzorky doručené v súlade s usmernením RVPS prináleží užívateľovi poľovného revíru finančná náhrada v zmysle aktuálneho usmernenia ŠVPS SR - Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošipaných (ďalej len AMO, KMO) u diviakov a za vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie tiel uhynutých diviakov.

14. Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa . mäsových prípravkov a mäsových výrobkov z diviačej zveri

Kontrola jatočných tiel, čerstvého mäsa je riešená usmerneniami ŠVPS SR :

Schvaľovanie prevádzkarní na spracovanie voľne žijúcej diviačej zveri a zveriny z nej (mäsa) podľa článku 41 Vykonávacieho Nariadenia Komisie (EÚ) 2021/605 – usmernenie.

Rozdelenie poľovných revírov v SR v súvislosti s AMO, premiestňovanie ulovenej voľne žijúcej diviačej zveri, uvádzanie diviačej zveri v koži a mäsa/zveriny z nej na trh a kontrola výsledovateľnosti diviačej zveri a mäsa/zveriny z nej v súvislosti s AMO – usmernenie.

15. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri

Chov diviačej zveri v reštrikčnom pásme I a II a NZ pod holým nebom je povolený len po splnení podmienok uvedených v usmernení ŠVPS SR „Veterinárne požiadavky na chov diviakov pod holým nebom v reštrikčnom pásme I a II a NZ vo vzťahu k AMO – usmernenie“.

Program zahŕňa:

Denné vykonávanie kontroly zdravotného stavu diviakov chovaných vo farmovom chove. Kontrolu vykonáva chovateľ. Ak spozoruje zmenu v správaní sa zvierat alebo príznaky, ktoré naznačujú infekciu, musí tieto zmeny bezodkladne ohlásiť úradnému veterinárnemu lekárovi.

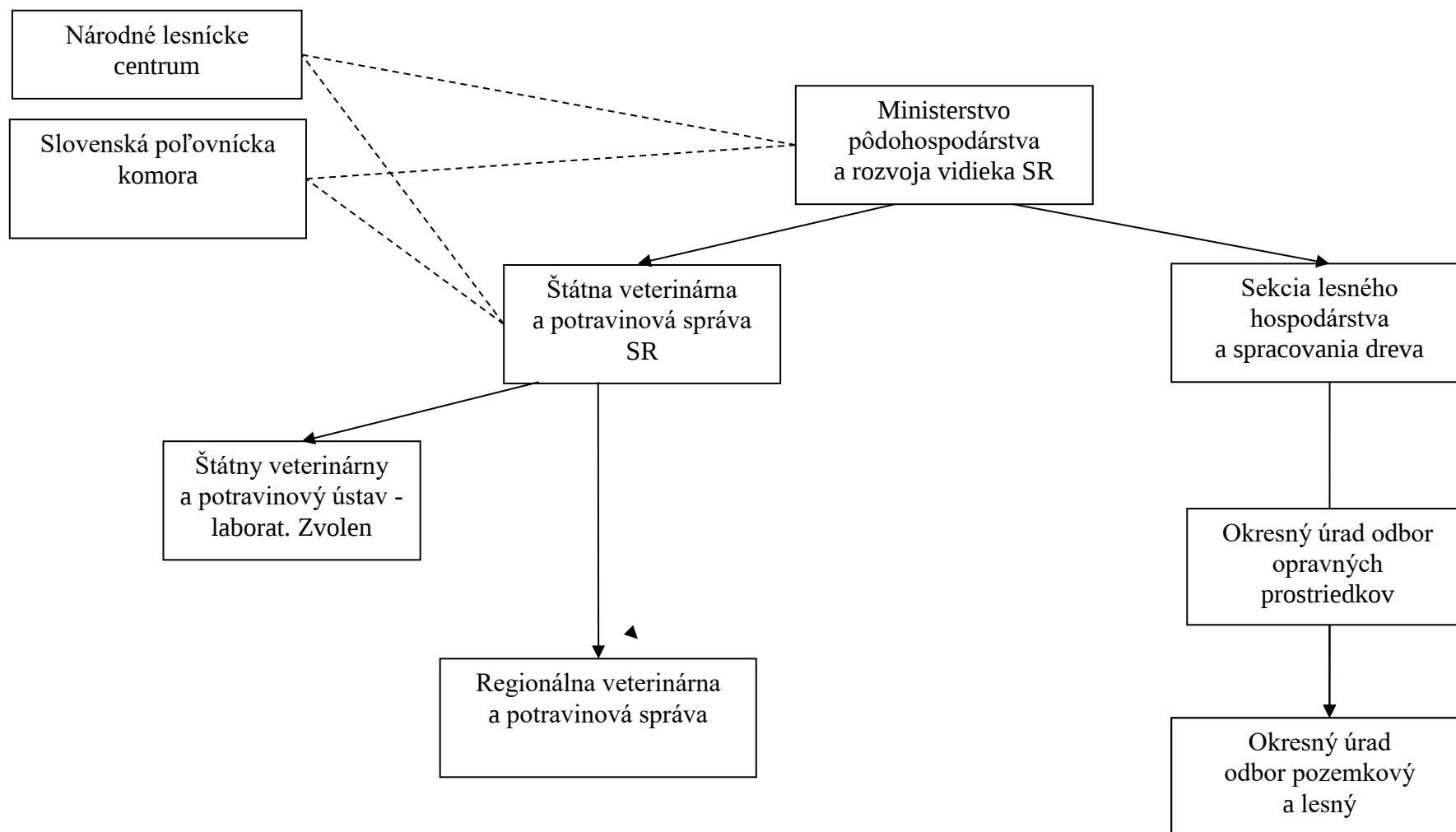
1. Bezodkladné hlásenie všetkých uhynutých diviakov ktoré boli chované vo farmovom chove poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, ktorý vykoná odober vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO z diviakov a zabezpečí spracovanie uhynutých tiel v kafilerickom zariadení.
2. Bezodkladné hlásenie všetkých chorých diviakov ktoré sú chované vo farmovom chove s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe.
3. Dodržiavanie zásad biologickej ochrany chovu pri prevádzke chovu.
4. Držanie diviakov chovaných vo farmovom chove v ohradených priestoroch zabráňujúcich priamemu kontaktu s voľne žijúcou diviačou zverou (ak sa chov nachádza v prostredí navštevovanom voľne žijúcou diviačou zverou vyžaduje sa dvojitý plot vzdialený od seba najmenej 1 m, postačuje však, aby jeden plot bol pevný pletivový a druhý elektrický ohradník vedený 0,5 m nad zemou).
5. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z voľne žijúcej diviačej zveri a kuchynských odpadov na kŕmne účely pre diviaky chované na farme.
6. Zamedzenie kontaktu voľne žijúcich diviakov s krmivom a stelivom.
7. Zamedzenie kontaktu diviakov na farme s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa.
8. Skladovanie podstielkovej slamy mimo dosahu voľne žijúcich diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
9. Ohlásenie domácej zabíjačky diviakov chovaných na farme najmenej jeden pracovný deň pred jej vykonaním.

10. Premiestňovanie diviakov z farmového chovu len po predchádzajúcom súhlase RVPS.
11. Vedenie evidencie o stave a zmenách v počtoch diviačej zveri chovanej na farme podľa ustanovení Vyhlášky MPaRV SR č. 178/2012 o identifikácii, registrácii a podmienkach farmového chovu.

Okrem vyššie nariadených opatrení platných pre celé územie Slovenska sa pre nárazníkové zóny, ako aj na chovy nachádzajúce sa v časti I až III prílohy VRK vzťahujú nasledovné opatrenia.

1. Chov zvierat iba v uzavretých priestoroch (stajniach).
2. Vonkajší chov je zakázaný okrem chovu spĺňajúceho podmienky uvedené v usmernení ŠVPS SR „Veterinárne požiadavky na chov diviakov pod holým nebom v reštrikčnom pásme I a II a NZ vo vzťahu k AMO – usmernenie“..
3. Preprava zvierat z farmových chovov do iných fariem bez súhlasu RVPS je zakázaná.
4. Rozmnožovanie (reprodukcia) zvierat na účely predaja je zakázaná.

16. Úlohy orgánov štátnej správy a Slovenskej poľovníckej komory pri eradikácii AMO v diviačej populácii.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej MPRV SR)

- Ústredný orgán štátnej správy pri kontrole AMO,
- schvaľuje Národný eradikačný program AMO,
- potvrdzuje núdzové opatrenia na základe návrhu hlavného veterinárneho lekára.

Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva:

- pripravuje legislatívny rámec chovu a lovu diviačej zveri ,
- vypracúva plán znižovania denzity diviačej zveri s dôrazom na AMO a požiadavky poľnohospodárskej živočíšnej výroby,
- zavádza jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (Polovstat); mesačne sumarizuje údaje o love diviačej zveri a vyhodnocuje plán znižovania denzity,
- vydáva mimoriadne povolenie lovu diviačej zveri v čase jej ochrany na celom území SR,
- vydáva výnimky zo zakázaných a nesprávnych spôsobov lovu,
- určuje iný spôsob lovu
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve, vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- spolupracuje s ministerstvom životného prostredia pri regulácii denzity diviačej zveri na územiach, kde je lov diviačej zveri obmedzený ustanoveniami zákona o ochrane prírody a krajiny.

Okresný úrad, odbor opravných prostriedkov:

- určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia v zmysle vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,
- kontroluje správnosť zostavenia plánov chovu a lovu, reálnosť jeho plnenia a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- kontroluje plnenie plánu chovu a lovu diviačej zveri a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- predkladá ministerstvu v požadovanom termíne zosumarizované mesačné hlásenia o love diviačej zveri,
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve a vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- vyhlasuje čas núdze.

Okresný úrad odbor pozemkový a lesný:

- plánuje chov a lov diviačej zveri v zmysle pokynov okresného úradu, odboru opravných prostriedkov, a vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,

- zabezpečuje znižovanie stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný,
- rozhoduje o zabezpečení plnenia plánov chovu a lovu diviačej zveri, prijíma nápravné opatrenia pri neplnení plánov,
- povoľuje v spolupráci s dotknutými subjektmi mimoriadny lov diviačej zveri na nepoľovných plochách,
- sumarizuje mesačné hlásenia lovu diviačej zveri od užívateľov poľovných revírov a v stanovenom termíne ich predkladá okresnému úradu v sídle kraja,
- kontroluje vydávanie povolení na lov diviačej zveri individuálnym spôsobom
- kontroluje dodržiavanie prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom či je v súlade s odporúčaním vydaným MPRV SR
- kontroluje zriaďovanie vnaďísk a vykladanie krmiva na nich,
- schvaľuje plán lovu na spoločnej poľovačke na základe podmienok stanovených príslušnou RVPS.
- vykonáva mesačnú krížovú kontrolu medzi počtom ulovených a uhynutých diviakov a počtom tých, ktoré boli testované v spolupráci s orgánom veterinárnej správy, aby sa zabezpečilo, že vzorky boli odobraté zo všetkých ulovených diviakov. O kontrole sa vedie evidencia.
- vykonáva kontrolu dodržiavania vydaných opatrení na znižovanie denzity diviačej zveri u užívateľov poľovných revírov v súčinnosti s príslušnou RVPS
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve a vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia.

Národné lesnícke centrum:

- prevádzkuje jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (POLOVSTAT),
- zhromažďuje údaje o chove a love diviačej zveri, o prírodných a chovateľských podmienkach majúciach vplyv na denzitu diviačej zveri,
- vyhodnocuje dosiahnuté výsledky v chove a love diviačej zveri, prognózuje vývoj populácie,
- spracúva štatistické údaje o denzite diviačej zveri v numerických a mapových súboroch,
- vypracúva mapové podklady zaradenia PR do oblastí podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- poskytuje poradenskú činnosť pri manažmente diviačej zveri.

Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ŠVPS SR).

- navrhuje MPRV SR eradikačný program AMO,
- navrhuje Európskej Komisii (EK) regionalizáciu SR z pohľadu AMO,
- stanovuje monitoring AMO v SR,
- vyhodnocuje monitoring AMO v SR,

- prijíma opatrenia na základe vývoja nákazovej situácie v AMO pre celé územie SR,
- predkladá správy EK,
- navrhuje ministrovi pôdohospodárstva rozpočet na vykonanie eradikačného programu,
- vypracúva návrh opatrení pre jednotlivé oblasti podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- vykonáva kontrolu činnosti RVPS pri eradikácii AMO
- vydáva propagačné materiály na informovanie verejnosti o biologickej bezpečnosti vo vzťahu k AMO,
- vykonáva školenia poľovníkov na bezpečnú manipuláciu s uloveným a uhynutým diviakom a odber vzoriek na AMO prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov
- poskytuje informácie o ochorení AMO a aktuálnej nákazovej situácii AMO v SR prostredníctvom webovej stránky.
- vydáva usmernenia k sanitárnemu odstrelu diviačej zveri.

Štátny veterinárny a potravinový ústav – laboratórium Zvolen

- národné referenčné pracovisko pre AMO,
- vykonáva laboratórne vyšetrenie vzoriek na AMO,
- vykonáva zvoz vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO a za tým účelom zriaďuje zvozné linky na skoré doručenie vzorky na vyšetrenie
- stanovuje laboratórne metodiky na vyšetrenie vzoriek AMO,
- vyhodnocuje a spracúva dáta výsledky vyšetrení na AMO za SR,
- poskytuje poradenstvo vo veciach rozsahu a spôsobu vykonávania monitoringu AMO,
- v spolupráci so ŠVPS SR vydáva manuál na odber vzoriek na AMO.

Slovenská poľovnícka komora (SPK):

- vykonáva vzdelávaciu a osvetovú činnosť v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti organizovaním odborných seminárov na celoslovenskej i regionálnych úrovniach, zabezpečuje informovanie o aktuálnom výskyte prostredníctvom webovej stránky SPK, odborných publikácií, poľovníckych časopisov, relácie RTVS Halali,
- poskytuje súčinnosť s orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy pri činnostiach spojených s eradikáciou AMO

Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVPS):

- nariaďuje opatrenia pre užívateľov poľovných revírov, chovateľov ošípaných, výrobcov krmív, bitúnky a prevádzkarne na spracovanie mäsa; opatrenia pre užívateľa poľovného revíru ktorý je v územnej pôsobnosti viacerých RVPS vydáva a kontroluje RVPS v ktorej pôsobnosti je najväčšia časť územia revíru, ak sa RVPS nedohodnú inak. O vydaných opatreniach príslušná RVPS informuje ostatné dotknuté RVPS,

- prejednáva opatrenia s užívateľmi poľovných revírov,
- metodicky usmerňuje užívateľov poľovných revírov o odbere a zasielaní vzoriek,
- vyhodnocuje monitoring a nákazovú situáciu v AMO v regióne,
- vykonáva kontrolu dodržiavania vydaných opatrení u užívateľov poľovných revírov v súčinnosti s OÚ odborom pozemkovým a lesným a chovateľov ošípaných a ukladá pri zistení nedostatkov nápravné opatrenia a sankcie. O vykonaných kontrolách predkladá mesačne vždy do piateho dňa v mesiaci hlásenie na ŠVPS SR.
- frekvencia inšpekcií v poľovných revíroch je zadaná podľa lokalizácie poľovného revíru z hľadiska výskytu AMO (regionalizácia v zmysle Vykonávacieho nariadenia Komisie 2023/594/EC) v Metodickom pokyne ŠVPS SR na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch domácich ošípaných a poľovných revírov v platnom znení.
- vedie evidenciu vzoriek a vypláca finančné náhrady pre užívateľov poľovných revírov stanovené ŠVPS SR za činnosti ktoré sú vykonávané v súvislosti s eradikáciou AMO v zmysle pokynu „Úhrada za dodanie vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického a klasického moru ošípaných a vyhľadávanie a neškodné odstraňovanie uhynutých tiel diviakov“ v platnom znení.
- rozhoduje o ďalšom nakladaní s vedľajšími živočíšnymi produktami (VŽP) zo zvierat ktoré sú vnímavé na AMO.
- vykonáva mesačnú krížovú kontrolu medzi počtom ulovených a uhynutých diviakov a počtom tých, ktoré boli testované v spolupráci s orgánom štátnej správy na úseku poľovníctva aby sa zabezpečilo, že vzorky boli odobraté zo všetkých diviakov podliehajúcich testovaniu. O kontrole sa vedie evidencia .

17. Informovanie poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach

- RVPS vydajú veterinárne opatrenia pre jednotlivých užívateľov poľovných revírov na zabránenie šírenia AMO a vykonanie monitoringu AMO,
- RVPS prejednávajú opatrenia na poradách poľovných hospodárov,
- RVPS zabezpečia informovanie obyvateľstva o vydaných opatreniach prostredníctvom miestnej samosprávy,
- Slovenská poľovnícka komora zabezpečí publikovanie požiadaviek na zabránenie šírenia KMO v poľovníckych časopisoch, webovej stránke
- Štátna veterinárna a potravinová SR zabezpečí uverejnenie požiadaviek na zabránenie šírenia AMO na internetovej stránke ŠVPS SR a prostredníctvom informačných materiálov, informuje Združenie miest a obcí Slovenska,

- Štátna veterinárna a potravinová SR vykonáva školenia poľovníkov ktorí lovia a manipulujú s uhynutými diviakmi. Školenia vykonáva prostredníctvom Inštitútu vzdelávania veterinárnych lekárov.
- Štátna veterinárna a potravinová SR informuje o aktuálnej nákazovej situácii v AMO na internetovej stránke ŠVPS SR.

Linky:

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO.asp

18.Vyhodnotenie plnenia plánu odbornou skupinou

Odborná skupina vykoná hodnotenie plnenia kontrolného programu AMO v diviačej populácii najmenej 1x ročne. Po vykonaní hodnotenia vývoja nákazovej situácie v SR predloží hlavnému veterinárnemu lekárovi návrh na zmenu kontrolného programu AMO.

Predmetom hodnotenia bude najmä:

- geografické rozšírenie choroby
- plnenie monitoringu uhynutých a ulovených diviakov
- denzita diviačej zveri
- prenos AMO z diviačej populácie do chovov ošípaných

19. Overovanie účinnosti plánov kontroly

19.1. Kontrola monitoringu AMO v chovoch ošípaných

Kontrolu monitoringu AMO vykonáva ŠVPS SR minimálne 1x ročne, kontrolou údajov v elektronických systémoch – VIS a CEHZ

19.2. Overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti

v chovoch ošípaných

Overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných vykonáva ŠVPS SR priebežne na základe pravidelných hlásení zasielaných z RVPS v systéme VIS a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s africkým morom ošípaných v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch v platnom znení.

19.3. Kontrola premiestňovania ošípaných

Kontroly premiestňovania ošípaných vykonávajú RVPS v rozsahu a v súlade s Metodickým pokynom na kontrolu premiestňovania ošípaných z infikovaných oblastí AMO.

Kontrola monitoringu AMO, overovanie účinnosti plánov kontrol biologickej bezpečnosti v chovoch ošípaných a kontrola premiestňovania ošípaných sú súčasťou kontrol a auditov vykonávaných priamo na príslušných RVPS.

Overovanie vykonávania kontrol poľovných revírov príslušnou RVPS, hlásenie na ŠVPS SR sa zasiela mesačne vždy do piateho dňa v nasledujúcom mesiaci za predchádzajúci mesiac.

Overovanie dodržiavania povinnosti predkladania vzoriek z ulovených a uhynutých diviakov podliehajúcich vyšetrovaniu krížovou kontrolou príslušnej RVPS a OÚ odborom pozemkovým a lesným polročne.

20. Laboratórna diagnostika, odber vzoriek

Odber vzoriek a vyšetrovanie sa riadi usmerneniami ŠVPS SR :

Odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie afrického moru diviakov (ďalej len AMO) v SR – usmernenie na rok 2024.

Manuál pre odber, balenie, a zasielanie vzoriek na virologické a serologické vyšetrenie KMP, AMO.

Monitoring AMO u domácich ošípaných a odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie sa vykonáva podľa bodu 12.1.

Všetky vzorky v rámci nariadeného monitoringu AMO u domácich ošípaných sa vyšetrujú detekciou nukleovej kyseliny vírusu afrického moru ošípaných (PCR). Testom na detekciu protilátok z krvi možno vyšetriť len živé ošípané bez klinických príznakov AMO a bez podozrenia na AMO v rámci monitoringu ošípaných v ochranných pásmach a pásmach dohľadu.

Žiadanky na laboratórne vyšetrenie ošípaných sú zverejnené na webovej stránke ŠVPS SR. Laboratórnu diagnostiku vykonáva referenčné laboratórium pre AMO - VÚ Zvolen.

21. Dokumentácia týkajúca sa domácich ošípaných a diviakov

Dokumentácia týkajúca sa každého loveného a uhynutého diviaka obsahuje (nasledujúce údaje)

1. geografická oblasť, v ktorej sa lovil diviak (RVPS, katastrálne územie);
2. dátum ulovenia / nálezu;
3. identifikačné číslo diviaka (iba aktívny monitoring);
4. identifikácia poľovníka;
5. identifikácia vlastníka;
6. vek a pohlavie diviakov;
7. príznaky pred ulovením (iba aktívny monitoring);
8. zloženie vzorky (orgánov);
9. výsledky laboratórnych skúšok.

Vzorky diviakov ulovených a uhynutých na celom území Slovenska odoberajú poľovníci. Pri odbere vzoriek vyplnia „Žiadosť o laboratórne testovanie“. Údaje v žiadosti obsahujú všetky príslušné informácie stanovené v článku 16 ods. 3 písm. H) (2002/60 / ES). (pozri „Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri). Úradní veterinárni lekári (RVPS) potvrdzujú „Žiadosť o laboratórne vyšetrenie“. Všetky údaje musia byť zahrnuté aj do databázy spravovanej Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR (údaje vložené miestnymi veterinárnymi orgánmi). Databáza obsahuje všetky uhynuté / ulovené diviaky na území SR s prihliadnutím na schému vzorkovania a výstupmi týkajúcimi sa požadovaných údajov.

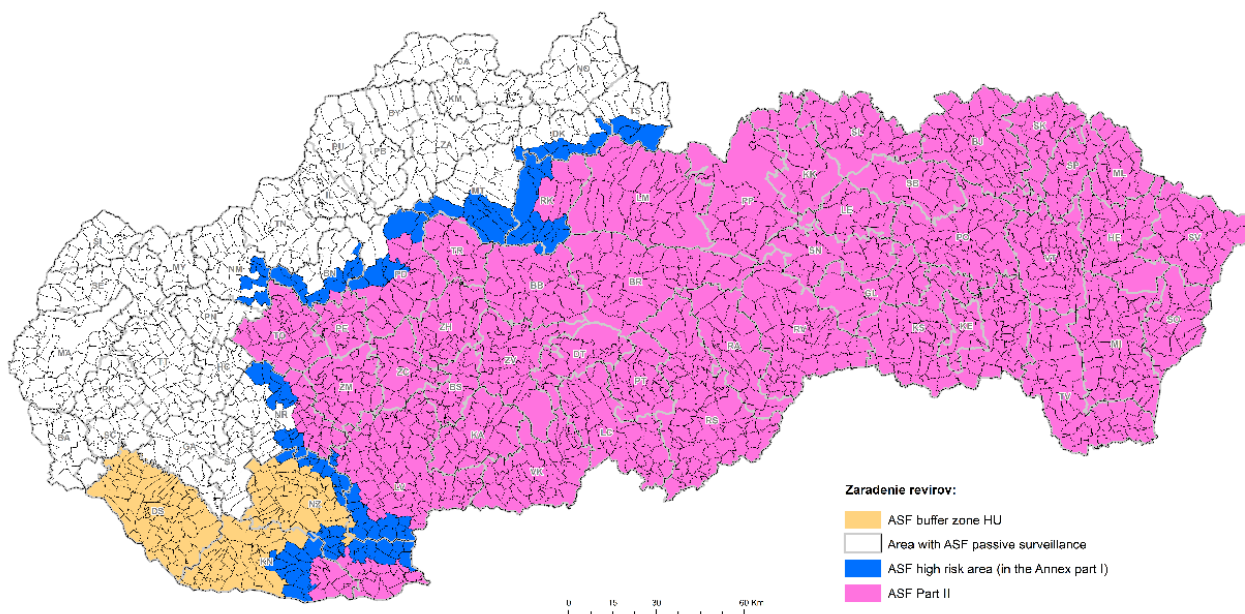
Dokumentácia týkajúca sa uhynutej a podozrivej domácej ošípanej:

1. zemepisná oblasť pôvodu domácich ošípaných (RVPS);
2. dátum odberu vzoriek;
3. identifikačné číslo farmy (kód centrálnej databázy);
4. typ chovu;
5. identifikácia vlastníka;
6. kategória ošípaných;
7. príznaky;
8. obsah vzorky (krv, orgány);
9. požadovaný / predpísaný druh vyšetovania
10. výsledky laboratórnych skúšok (analýz)

22. Prílohy

príloha č.1 Infikované, vysokorizikové a nárazníkové oblasti AMO – platnosť január 2025

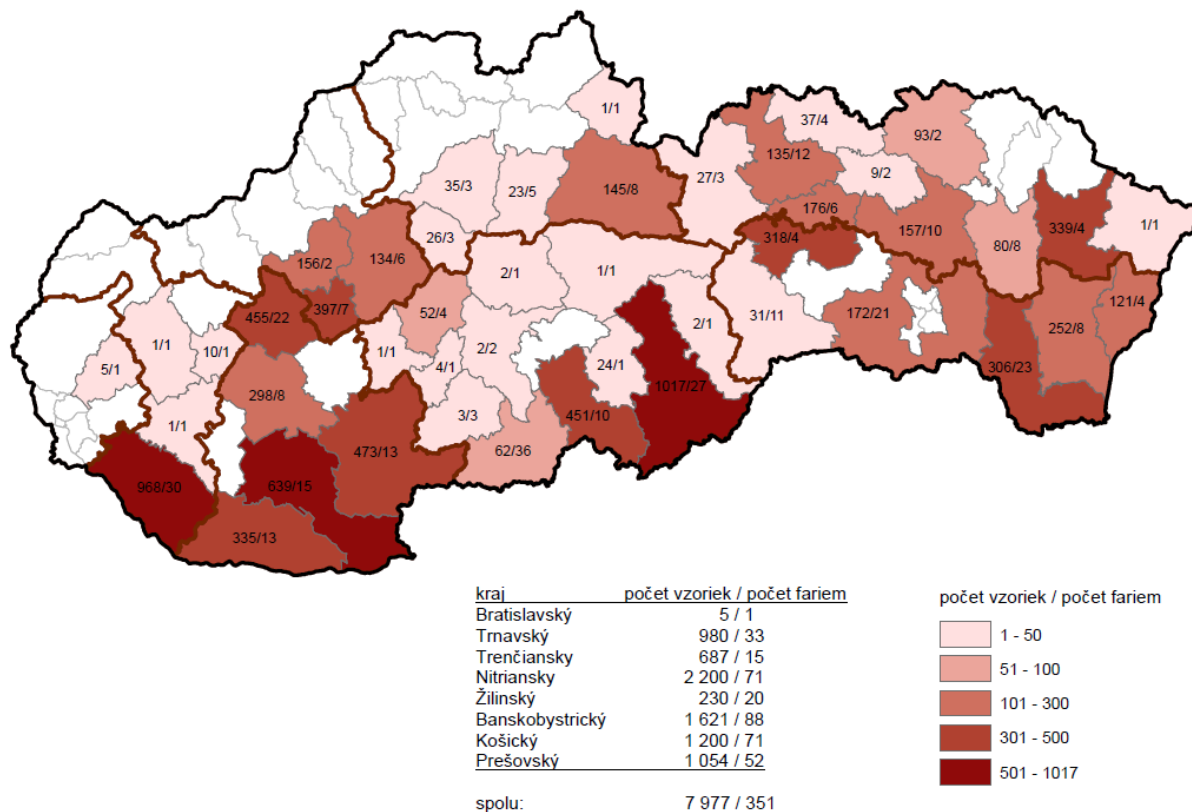
Zaradenie poľovných revírov do oblasti v ktorých platia pre diviáciu zver opatrenia AMO pre nárazníkovú zónu a P I a PII

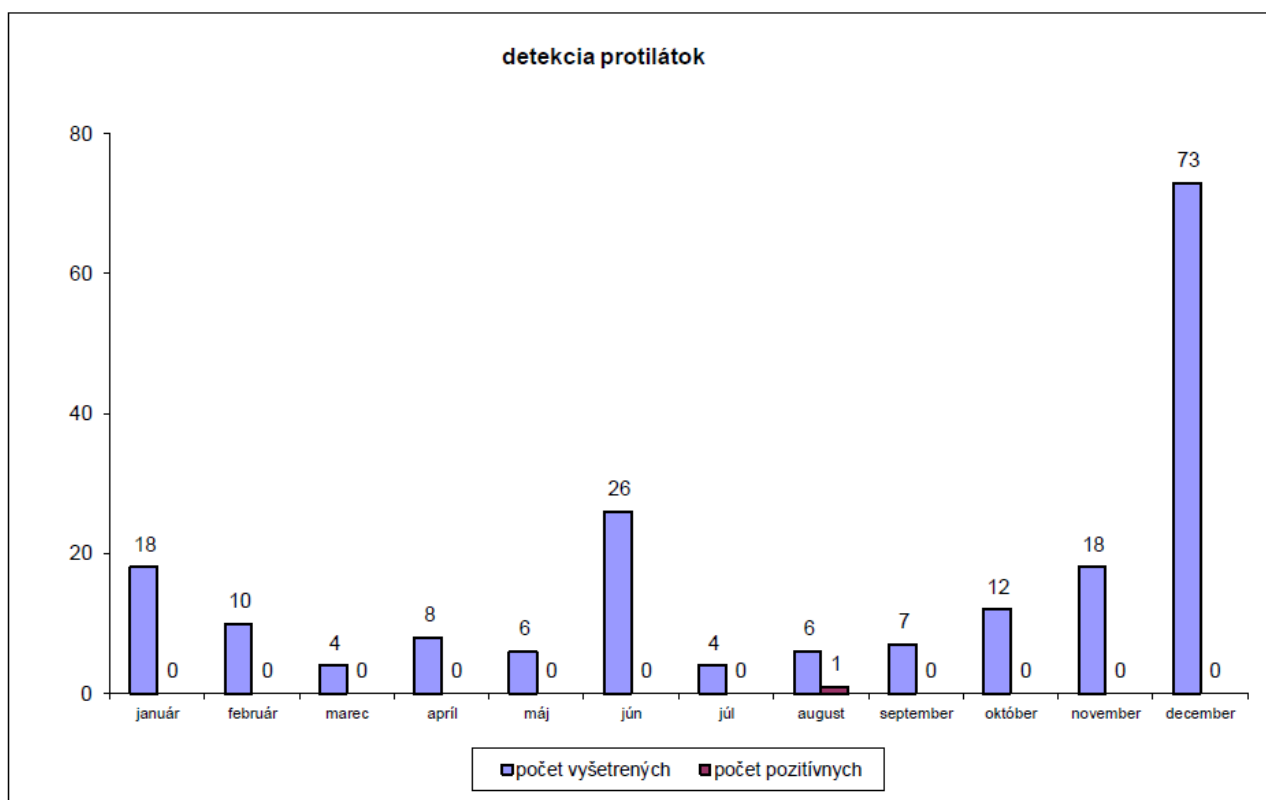
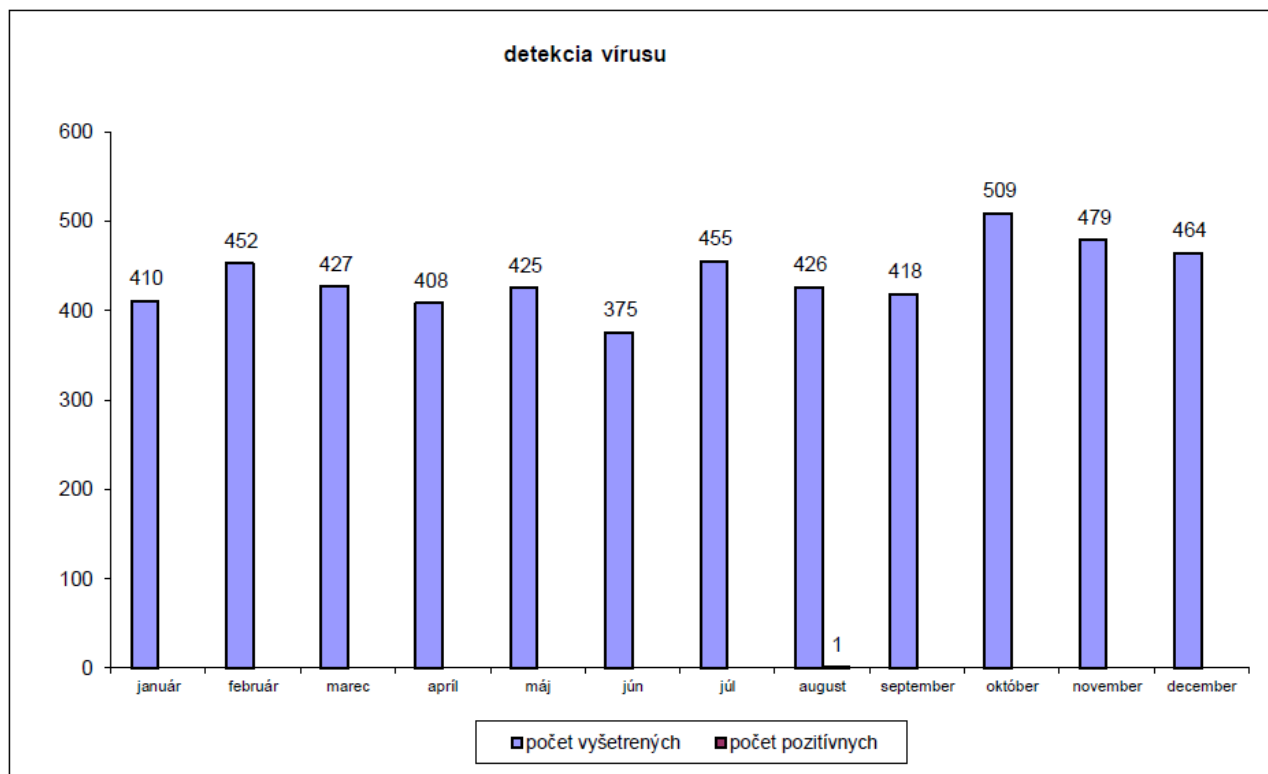
© SVPS SR, © GKO Bratislava, © M. C. 2024

príloha č.2 **Monitoring AMO u domácich ošípaných v roku 2024**

Geografický pôvod vzoriek na virologické vyšetrenie AMO v chovoch domácich ošípaných

Počty laboratórnych vyšetrení AMO u domácich ošípaných v roku 2024

príloha č.3 Vzory opatrení pre chovy ošípaných v infikovanej oblasti AMO

**Regionálna veterinárna a potravinová správa
XXX**

Č. spisu.:

V XX, dňa X.X.2025

**OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE KONTROLY A ZABRÁNENIA
ŠÍRENIA AFRICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH V CHOVOCH DOMÁCICH OŠÍPANÝCH
(KOMERČNÉ CHOVY)**

Regionálna veterinárna a potravinová správa XX, príslušná podľa § 8 ods. 3 písm. e) v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení

n a r i a d' u j e

chovateľovi ošípaných:

v zastúpení:

o p a t r e n i a

na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru ošípaných (ďalej len AMO)
v chovoch ošípaných

A. Vymedzenie infikovanej oblasti/ ~~vysokorizikovej oblasti/ oblasti s aktívnym monitoringom AMO (nárazníková oblasť):~~

V súlade s Národným kontrolným programom pre africký mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2025:

Infikovaná (resp.iná) oblasť AMO u diviakov (územie uvedené v **Prílohe NK 2023/594 časť I alebo II alebo III**):

Celé územie obcí v okrese/v okresoch XX: XX

B. V infikovanej oblasti (vysokorizikovej oblasti, v oblasti s aktívnym monitoringom AMO) sa nariaďuje:

1. Bezodkladne hlásiť všetky uhynuté ošípané poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, zabezpečiť odber vzoriek od uhynutých ošípaných na laboratórne vyšetrenie a zabezpečiť odvoz kadáverov do spracovateľského podniku.
2. Bezodkladne hlásiť všetky choré ošípané s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe XX .

3. Ošípané držať v uzatvorených priestoroch. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov ani s diviачou zverou.
4. Nepoužívať vedľajšie živočíšne produkty z diviачej zveri na kŕmne účely pre ošípané; zákaz skrmovania živočíšnych odpadov.
5. **Premiestňovať ošípané len so súhlasom RVPS (potvrdenie dokladov na premiestňovanie ošípaných).**
6. Vykonať opatrenia proti vniknutiu diviakov do areálu farmy (dôkladné oplatenie farmy neprekonateľné pre diviачiu zver), prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom.
7. Vykonať opatrenia proti kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviачieho mäsa.
8. Nevykonávať žiadnu poľovnícku činnosť minimálne 48 hodín pred kontaktom s ošípanými u osôb pracujúcich na farme a osôb v priamom vzťahu s danou farmou
9. Dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – aktivovať dezinfekčné brody pri vstupe na farmu, evidencia a kontrola pohybu dopravných prostriedkov a osôb, prezliekanie zamestnancov a návštevníkov farmy, mať pri vstupe do priestorov a budov, v ktorých sa držia ošípané, vhodné priestory na výmenu obuvi a odevu; dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov, umývanie a dezinfekcia rúk pred vstupom do ustajňovacích priestorov. Nie je povolený vstup do chovu (stajne) žiadnym nepovolaným osobám a dopravným prostriedkom.
10. Skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov.
11. Zákaz skrmovania čerstvého obilia a čerstvého zeleného krmiva.
12. Skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
13. Ohlásiť domácu zabíjačku ošípaných najmenej 1 pracovný deň pred jej vykonaním.
14. Zákaz predaja ošípaných neregistrovaným chovateľom.
15. Sprístupniť/vyvesiť na mieste obvyklom pri vstupe na farmu informačné letáky týkajúce sa nálezky AMO a biologických zásad na ochranu chovov.
16. Mať vypracovaný Plán ochrany chovu pred zavlečením AMO“ ktorý musí byť schválený príslušnou RVPS a ktorý obsahuje minimálne nasledovné časti
 - a) Ustanovenie čistých/špinavých prevádzok (čierno/biely systém) pre personál podľa typológie farmy (napr. šatne, sprchy, jedáleň).
 - b) Pomenovanie /posúdenie logistických opatrení na vstup nových zvierat na farmu, výstupu z farmy, vrátane manipulácie s uhynutými zvieratami
 - c) Stanovenie a používanie podrobných postupov pre dezinfekciu vozidiel, technických zariadení a pomôcok, ktoré môžu byť potenciálnym zdrojom kontaminácie a pravidiel osobnej hygieny ako aj postupy týkajúce sa hygieny pracovníkov
 - d) Zabezpečenie podmienok stravovania, vrátane vylúčenia prinesenia stravy z domácností pracovníkov farmy
 - e) Zákaz držania ošípaných v domácnostiach pracovníkov farmy
 - f) Špecializovaný opakovaný program zvyšovania povedomia pre všetkých pracovníkov na farme.
 - g) Stanoviť opatrenia za účelom zabezpečenia usporiadania jednotlivých prevádzok. Zabránenie kontaktu (priameho alebo nepriameho) ošípaných s vedľajšími živočíšnymi produktami, technickými zariadeniami a pomôckami a ostatnými výrobnými jednotkami
 - h) Stanovenie postupov biologickej ochrany chovu počas výstavby alebo opravy priestorov alebo budov
 - i) Zabezpečiť realizáciu opatrení na farme proti zavlečeniu AMO do chovu a podľa aktuálnej nálezky situácie ich pravidelne hodnotiť a upravovať

O d ô v o d n e n i e

Africký mor ošípaných je choroba, ktorá podlieha hláseniu v zmysle zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení. Ide o prenosné ochorenie s veľkou schopnosťou rýchleho šírenia, v dôsledku čoho vznikajú vážne ekonomické straty v hospodárstve, vrátane ohrozenia medzinárodného obchodu. Africký mor ošípaných sa vyskytuje u diviakov na časti územia Slovenska. Africký mor ošípaných bol potvrdený u diviačej zveri v katastri obce **XX**, okres **XX**, CP **XX** zo dňa **XX** ŠVÚ Zvolen na základe čoho bolo územie **XX** zaradené do infikovanej oblasti AMO. Tieto opatrenia bolo nutné vydať na zabránenie šírenia afrického moru ošípaných.

Na základe vyššie uvedených skutočností bolo rozhodnuté tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti týchto opatrení.

Vydaním týchto opatrení sa rušia opatrenia na AMO č. j.**XX**.

P o u č e n i e

Podľa § 52, písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení na nariadenie a zrušovanie opatrení sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

MVDr.

Riaditeľ/ka Regionálnej veterinárnej
a potravinovej správy

Doručuje sa :

Na vedomie:

Príloha: Zoznam dezinfekčných prostriedkov účinných proti vírusu AMO; informačný leták AMO, biologické opatrenia na ochranu domácich chovov ošípaných **(iba v prípade ak ešte neboli zaslané)**

Regionálna veterinárna a potravinová správa

Č.j.: /2025

V XXXXXX, dňa X.X.2025

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE KONTROLY A ZABRÁNENIA ŠÍRENIA AFRICKÉHO MORU OŠÍPANÝCH V CHOVOCH DOMÁCICH OŠÍPANÝCH (NEKOMERČNÉ CHOVY – DROBNOCHOVY VRÁTANE CHOVOV S 1 OŠÍPANOU)

Regionálna veterinárna a potravinová správa XXXXXX, príslušná podľa § 8 ods. 3 písm. e) v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení

n a r i a d' u j e

**chovateľovi ošípaných:
v zastúpení:**

o p a t r e n i a

na zabezpečenie kontroly a zabránenia šírenia afrického moru ošípaných (ďalej len AMO) v chovoch ošípaných

A. Vymedzenie infikovanej oblasti/ vysokorizikovej oblasti/ oblasti s aktívnym monitoringom AMO (narázniková oblasť):

V súlade s Národným kontrolným programom pre africký mor ošípaných v diviačej populácii na Slovensku v roku 2025:

Infikovaná (resp.iná) oblasť AMO u diviakov (územie uvedené v [Prílohe NK 2023/594 časť I alebo II alebo III](#)):

Celé územie obcí v okrese/v okresoch XX: XX

B. V infikovanej oblasti (vysokorizikovej oblasti, v oblasti s aktívnym monitoringom AMO) sa nariaďuje:

1. Bezodkladne hlásiť všetky uhynuté ošípané poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, zabezpečiť odber vzoriek od uhynutých ošípaných na laboratórne vyšetrenie AMO a zabezpečiť odvoz kadáverov do spracovateľského podniku.
2. Bezodkladne hlásiť všetky choré ošípané s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe XY.
3. Zákaz premiestňovania ošípaných do iných chovov a zákaz predaja produktov z domácich zabíjačiek.
4. Ošípané držať v uzatvorených priestoroch. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov ani s diviačou zverou.
5. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z diviačej zveri na kŕmne účely pre ošípané.

6. Zákaz skrmovania zeleného krmiva a poľných plodín.
7. Zamedziť vniknutiu diviakov do areálu farmy prípadne ich kontaktu s krmivom a stelivom.
8. Zamedziť kontaktu ošípaných s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa.
9. Dodržiavať v chove zásady biologickej bezpečnosti – prezliekanie ošetrovateľov a návštevníkov farmy, dezinfekčné rohože pri vstupe do ustajňovacích priestorov.
10. Skladovať krmivo pre ošípané mimo dosahu diviakov.
11. Skladovať podstielkovú slamu mimo dosahu diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
12. Ohlásiť domácu zabíjačku ošípaných najmenej 1 pracovný deň pred jej vykonaním na RVPS XY.
13. Nevykonávať reprodukciu domácich ošípaných za účelom ďalšieho predaja.

O d ô v o d n e n i e

Ako pre komerčné chovy.

P o u č e n i e

Podľa § 52, písm. b) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v platnom znení na nariadenie a zrušovanie opatrení sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

Riaditeľ/ka
Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy

Doručuje sa :

Na vedomie:

Príloha: